

J. R. HANNULA

**Vuorisarnan
oppilaan
näkökulmasta
III**

*VUORISAARNAN OPPILAAN
NÄKÖKULMASTA*

III

PDF-tiedosto on skannattu vuoden 1936 painoksesta.
Taustalla olevaan hakukelpoiseen tekstiin on saattanut
jäää alkuperäisestä poikkeavia kohtia.
Ilmiselviäkään painovirheitä ei ole korjattu.
(Ks. J. R. Hannula, *Kristosofian Polulla II*, s. 304.)

Lahdessa joulukuussa 2015
Jaakko Kesävuori

VUORISAARNAN
OPPILAAN
NÄKÖKULMASTA

III

KIRJOITTI
J. R. HANNULA

Oulussa 1936
Kirjapaino-Oy. Kannan kirjapainossa

ENSIMMÄINEN OSA

I.

HENKINEN NUKKUMINEN JA -KUOLEMA.

Elämässä yleensä vallitsee levon ja toiminnan vuorottelu. H. P. Blavatskyn Salaisessa Opissa puhutaan toisiaan seuraavista suuremmista ja pienemmistä manvantaroista ja pralajoista, aikakausista, jolloin maailmat vuoroon ilmenevät ulkokohtaiseen elämään ja vuoroon vetäytyvät sisäkohtaiseen olotilaan.

Tämä kaikkiallinen vuorottelu näkyy pienoiskoossa kesän ja talven vaihtelussa. Keväällä luonto pukeutuu nuorekkaan vihreään, rajuun luomistyyliin. Syksyllä se muuttuu kellertäväksi, s.o. maapallon henki viisastuneena kääntyy mietiskelyyn, sisäisiin tajuntoihin, henkeen ja Jumalaan päin.

Tämä vuorottelu luonnossa vaikuttaa ihmiselämäänkin. Syksyn tullen esim. koulut aloittavat toimintansa. Samoin teosofis-ruusuristiläinen esitelmätyö ja muu henkinen toiminta alkaa syksyllä ja jatkuu yli talven. Mitä kiinteämmin ihminen talven aikana mietiskellen

syventyy hengen elämään ja luovaan työhön, sitä paremmat edellytykset hänellä on kesänkin aikaiseen toimintaan.

Aineellisesti katsoen luonto on kesällä kovin elävää, talvella sensijaan, ollen lumen ja jään peitossa, miltei kuin kuollutta, valkoiseen kääriiliinaan peitetty ja haudattu. Mutta kuolema on vain pinnalla. Syvemmällä luonto osaksi nukkuu, osaksi on valveilla.

Tästä saammekin kolme lähtökohtaa ihmisten keskuudessa vallitseville kolmenlaiselle elämänymmärrykselle. Ihmiset saattavat omaksua joko sellaisen elämänymmärryksen, jota voimme verrata kuolemaan, tai sellaisen, jota voimme verrata uneen, tai kolmanneksi sellaisen, jota voidaan verrata hereilläoloon. Uudessa Testamentissakin puhutaan näistä kolmesta ja lisätään, että ihmiset olisi saatava herätetyiksi henkisestä nukkumisesta ja kuolemasta.

Miten voisimme määritellä nämä kolme olotilaa? Kuolemaan voimme verrata sellaista elämänymmärrystä joka kieltää kuolemattoman hengen, Jumalan ja henkimaailman, ja uskoo vain tavallisilla aisteilla havaittavaan aineelliseen elämään. Nykyään tätä näkökantaa edustaa materialististieteellinen elämänkatsomus. Henkisesti katsoen se vastaa kuolemaa.

Unta ja nukkumista vastaa sellainen elämänkäsitys, joka kyllä uskoo Jumalaan, henkimaailmaan ja ihmishengen kuolemattomuuteen,

mutta uskoo sokeasti, umpimähkään, ilman elävää tietoa. Niinkuin tavallinen ihminen pahassa unessa on avuton, eikä kykene harkiten järjestämään pahaa unta hyväksi uneksi, samoin sokeaan uskoon kasvatettu ihminen uskoo olevansa syntinen maan mato, jolle Kristuksen vuorisaarnassa esitetty kristinoppi, Kristuksen antama käytännöllinen siveysoppi, on mahdoton. Hänelle on pienestä pitäen opetettu, että synti tulee hänestä pois juuritetuksi vasta ruumiillisessa kuolemassa, joka tapahtuu sillä ehdolla, että ihminen uskoo hänen ulkopuolellaan tapahtuneeseen veriuhriin.

Tarvinneeko nyt erikoisesti huomauttaa, että kristikunnan kirkko on vajonnut tällaiseen sokean uskon uneen. Sillä siihen se on vajonnut. Miten mahtaa kirkolle käydä? Käyneeke sille oman oppinsa mukaisesti niin, että sekin herää tästä nukkumisen synnistään vasta omassa kuolemassaan? Kuinka hartaasti soisimme, että kirkko heräisi ja ottaisi Kristuksen vuorisaarnan oppaakseen ja ojennusnuorakseen! Silloin kirkko voisi siirtyä siihen kolmanteen elämänymmärrykseen, joka on hereilläoloa, ja johon toistaiseksi kuuluu pieni joukko ihmiskunnan yksilöitä, harvat valitut, niinkuin Jeesus sanoo.

Ennenkuin ryhdymme tätä kolmatta elämänymmärrystä erittelemään, on meidän ensin lähemmin tarkastettava kahta edellistä. Voim-

me nim. kysyä: mikä vaikutus on materialismilla ja sokealla uskolla ihmisen luonteeseen ja kohtaloon?

Kun materialismi kieltää ihmisen kuoleman jälkeisen elämän, on tällä kiellolla heti se käytännöllinen vaikutus asianomaiseen itseensä, että yhteys päivätajuisen minän ja henkisen itsen välillä heikkenee. Ihminen jää joko ilman tai saa vaan vähän sitä hienoa ja pyhää vaikutusta, mikä tulee korkeammasta minästä, jumalallisesta itsestä. Alempi minä jää liiaksi yksin, joten siinä vahvistuu epäpyhä epäilyksen, pilkan ja henkeen nähden kielteisen arvostelun henki.

Sitten materialisti kuolee, ja tekee kuoltuaan pari kokemusta. Ensiksi hän huomaa, että hän elää, kaikesta huolimatta. Toinen huomio on ikävämpää laatua. Hän huomaa menettäneensä paljon. Lyhyesti sanoen hänen olonsa on kylmähkön kosteata, niinkuin ainakin auringottomassa paikassa. Sillä hän on kieltänyt valaisevan ja lämmittävän hengen auringon.

Emme yritä seurata häntä vainajana tämän pitemmälle. Sanomme vain, että aikanaan tapahtuu jälleensyntyminen maan päälle. Lapsi kasvaa, ja samalla entisyys laskeutuu hänen luonteeseensa ja kohtaloonsa. Miten tuo materialistinen entisyys silloin vaikuttaa? Se vaikuttaa siten, että ihminen on sisäisesti hiukan karumpi ja kalsea. Etenkin, jos hän jatkaa

materialistista elämänkäsitystään useammassa ruumistuksessa. Hänen älynsä voi vielä olla terävä, mutta se on yhä kielteisempi, joten hänen on vaikea ymmärtää hengen elämää ja niitä ihmisiä, profeettoja ja tietäjiä, jotka uskovat Jumalaan ja elävät hengen elämää.

Miten näitä ihmisiä silloin autetaan? Osaksi siten kuin Jeesus sanoo: heiltä otetaan talentti pois. Mikä talentti? Sanokaamme: älyn terävyys. Mutta voiko tätä sanoa auttamiseksi? Tavallaan. Sillä silloin he eivät kykene niin paljon hämmentämään ja saamaan pahaa aikaan. Kun he kuolevat ja aikanaan jälleensyntyvät, on heidän älykkyytensä karkeampaa laatua. Jos ihminen härkäpäisesti jatkaa samaan suuntaan, muodostuu hän luonteeltaan yhä karkeammaksi. Materialismi valmistaa maaperää karkeudelle ja raakuudelle. Senthden materialismia onkin, niinkuin Blavatsky sanoo Teosofian Avaimessa, useampaa astetta ja laatua. Todellinen pelastus ei tietenkään ole talenttien menettämisessä. Sillä se on kulkua kohti henkistä kuolemaa. Todellinen pelastus on vain siinä, että ihminen muuttaa mielensä, alkaa etsiä hengen totuutta, elämän pyhyyttä, Jumalaa.

Siirrymme nyt nukkumista ja unnenäköä vastaavaan sokeaan uskoon. Mikä on sen vaikutus luonteeseen ja kohtaloon?

Ensin pari sanaa siitä, miten kirkko vaipui henkiseen uneen.

Kun alkuseurakunta oli pakotettu väistymään muodostuvan valtiokirkon tieltä noin v. 325 ja siitä eteenpäin, muuttui myös Jeesus Kristuksen asema kirkossa ja ihmisten uskomuksissa oleellisesti. Alkuseurakunnassa usko merkitsi luottamusta Kristuksen esittämään elämänymmärrykseen. Tämä usko vaikutti sen, että miekka muutettiin ristiksi. Oltiin uskossa lujia siten, ettei vaadittaessakaan tartuttu miekkaan, vaan mieluummin alistuttiin marttyyrikuolemaan. Mutta valtiokirkossa risti jälleen muutettiin miekaksi. Kristus lakkasi olemasta mestari, opettaja. Kristuksesta tehtiin vanhatestamentillinen uhrilammas, jonka selitettiin tulleen surmatuksi ihmisten syntien sovituksiksi. Kristillisyyys ei enää ollut olemista Kristuksen oppilaana, ei enää vuorisaaunan opetuksiin syventymistä ja niiden noudattamista. Vajottiin yhä enemmän siihen nukkuvaan uskoon, että ihminen on auttamattomasti syntinen, vieläpä kirottu maan mato. Selitettiin yhä ponnekkaammin, että ihminen ei kykene seuraamaan vuorisaaunan käskyjä, ei muuttamaan luonnettaan Kristuksen kaltaiseksi, ei saavuttamaan Taivaallisen Isän täydellisyyttä.

Mutta seuraukset? Katsokaamme asiaa ensin yksilön kannalta, karman ja jälleensyntymisen valossa.

Uskoessaan olevansa saastainen olento, josta saasta ja synti vasta ruumiin kuoltua tulee pois juuritetuksi, on siitä ensimmäinen seuraus, että alemmat, itsekkäät taipumukset, tavat ja tottumukset ihmisen sieluruumiissa saavat rauhassa herätä, lisääntyä ja kasvaa. Sehän on luonnollista. Sillä ihminen alkaa olla sitä mitä hän ajattelee ja uskoo olevansa. Uskoessaan olevansa saastainen ja huono, silloin tuo usko antaa jonkunlaisen oikeuden huonojen taipumuksien kotiutumiseen ja kasvamiseen hänen luonteessaan. Ne saavat uskosta ja ajatusvoimasta ravintoa, joten huonot taipumukset vahvistuvat ja muodostuvat himoiksi ja intohimoiksi.

Sitten hänkin kuolee. Hänkin tekee kuoltuaan pari kokemusta. Ensiksi sen, että kuoleman jälkeen synti ja saasta todella tulee hänestä pois juuritetuksi. Kristuksen veri, s.o. Kristuksen rakkauden tuli, puhdistaa hänet. Se on hänen purgatorionsa, kiirastulensa. Toinen huomio on, että tämän kiirastulen eli siveellisen puhdistuksen hän olisi voinut läpikäydä jo maan päällä eläessään. Vainajana hän oppii ymmärtämään, että nimenomaan tätäkin tarkoitusta varten vuorisaarnan oppi on annettu. Kuoleman jälkeen kiirastuli on pakollinen joh-tuen siitä, että Kristus jo hallitsee kuoleman jälkeisessä elämässä. Maan päällä Kristuksella ei vielä ole välitöntä valtaa. Kristus odottaa,

että ihmiset vapaaehtoisesti ryhtyisivät vuori-
saarnan oppia noudattamaan. Sikäli Kristus
saa vallan ihmisten kohtaloissa fyysilliselläkin
tasolla.

Kuitenkin Taivaallisella Isällä on maankin
päällä välillinen valta siten, että vallitsee syyn-
ja seurauksen laki. Ihminen syntyy jälleen
maan päälle, ja menneisyys seuraa karmana
uuteen ruumistukseen. Sokea usko ihmisen
saastaiseen luontoon vaikuttaa seuraavassa
ruumistuksessa. Mutta miten?

Tätä asiaa valaisemaan otamme erään Uu-
dessa Testamentissa esiintyvän Jeesuksen ku-
vauksen, jossa sanotaan: „Kun saastainen
henki lähtee ihmisestä kuljeksii se karuja
paikkoja ja etsii lepoa, eikä löydä. Silloin hän
sanoo: 'Minä palaan huoneeseeni, josta lähdin'.
Ja kun hän tulee, tapaa hän sen joutilaana ja
lakaistuna ja koristeltuna. Niin hän menee ja
ottaa mukaansa seitsemän muuta, häntä pa-
hempaa henkeä, ja ne tulevat sisään ja asuvat
siellä. Ja sen ihmisen viimeinen tila on oleva
pahempi kuin ensimmäinen. Niin käy myös
tälle pahalle sukukunnalle.”

Viimeinen lause: „Niin käy myös tälle pa-
halle sukukunnalle”, on jo tullut ilmeiseksi
julkisessa kristikunnassa. Euroopan kansat
omaksuivat nimellisesti Kristuksen elämän-
ymmärryksen. Siten heidän „huoneensa” kyllä
tuli „lakaistuksi ja koristelluksi”, mutta suh-

teessaan vuorisaarnaan kristikunta kuitenkin asettui „joutilaan” asemaan. Tällöin tuli kristikunnan joutilaana olleeseen huoneeseen entisen sivistyksen, turmeltuneen roomalaisuuden henki, tuoden tullessaan „seitsemän itseään pahempaa” militarismin ja materialismin, vallanhimon ja ahneuden henkeä. Ja niin kristikunnan viimeinen, nykyinen tila on pahempi ensimmäistä. Kristikunta todella elää kuin pahassa unessa. Nähdään ja ymmärretään hyvin, että uudet sodat vievät eurooppalaisen sivistyksen perikatoon, mutta siitä huolimatta suuntaa ei kyetä muuttamaan. Ellei nim. tapahdu oikeata Kristushengen heräämistä.

Siirrymme jälleen yksilöön. Kuoleman jälkeisessä kiirastulessa vainajan sieluruumis siis puhdistuu. Siinä asunut saastainen henki lähtee kulkemaan tuonelan karuja paikkoja, etsien lepoa, jota ei löydä. Vainaja itse nousee kiirastulesta taivastilaan, josta tapahtuu uusi jälleensyntyminen maan päälle.

Lapsen sielu on näinollen „lakaistu ja koristeltu”. Mutta joko vanhasta tottumuksesta tai saamansa sokean uskon vaikutuksesta hänen „huoneensa on joutilaana”. Silloin edellisen ruumistuksen saastainen henki, joka on kierrellyt karuja paikkoja eikä ole löytänyt lepoa, magneettisen vetovoiman vaikutuksesta entiseen omistajaansa palaa asunnolleen, jonka huomaa sekä puhdistetuksi että joutilaaksi.

Silloin saastainen henki, entinen asukas, riemuitsee. Ja käy niinkuin Jeesus sanoo: saastainen henki etsii itseään pahempia henkiä, joiden avulla asettuu entiseen asuntoonsa, jou-tilaana olevaan sieluun.

Ja miten tällöin käy? Käy niin, että ihminen itsekin ihmettelee, miten outoja, alhaisia voimia hänen sielussaan alkaa liikkua. Ne ovat saastaisia taipumuksia, jotka tekevät ihmisen sekä rauhattomaksi että onnettomaksi. Pelastus olisi nyt siinä, että ihminen ryhtyisi kasvattamaan itseään vuorisaarnan neuvojen ja käskyjen mukaan. Mutta nykyisestä kirkosta ei ole hänelle tällöin mitään apua. Kuinka kirkko voisi johdattaa toista sellaiselle tielle, jonka se itsekin pitää mahdottomana? Eihän sokea voi sokeata taluttaa. Ja niin kehitys jatkuu samaan suuntaan, jossa seuraava tila muodostuu aina edellistä pahemmaksi.

Jos siis materialismi johtaa raakuuteen ja henkiseen kuolemaan, niin sokea, umpimähkäinen usko vie henkiseen nukkumiseen ja tekee sielusta saastaisten henkien temmellyskentän. Ja kristikunnassa nämä molemmat, saastaisuus ja raakuus, ovat päässeet suureen valtaan.

Tällaisissa olosuhteissa tapahtuu tietysti paljon karmallisia luhistumisia, katastrofeja, onnettomuuksia. Nekin saattavat jonkun verran herättää henkisestä unesta ja kuolemasta. Ainakin se saa aikaan tilapäisen masennuksen.

Masennuksessaan ihminen on ehkä hiukan alttiimpi totuuden äänelle. Sentähden voidaan sanoa, että Ihmisen Poika lähestyy sodissa ja maanjäristyksissä. Sortuneelle Kristus yrittää ojentaa auttavan kätensä ja koettaa herättää hänessä ajatusta: „Älä enää syntiä tee, jottei sinulle jotain vielä pahempaa tapahtuisi”.

Kuitenkaan ei Kristuskaan voi ketään väkisin auttaa. Kristus voi herättää, auttaa ja opastaa, mutta ihmisen täytyy omasta vapaasta tahdostaan jatkuvasti yrittää ja ponnistaa.

Siirrymmekin nyt puhumaan siitä kolmannesta elämänymmärryksestä, jota verrataan hereillä oloon.

II.

HENKINEN HEREILLÄOLO.

Uudessa Testamentissa puhutaan piskuisesta laumasta ja harvoista valituista.

Tämä pieni joukko alkaa niistä ihmisistä, jotka ovat henkisesti hereillä. He ymmärtävät olevansa vastuunalaisia olentoja. Mistä he ovat vastuussa? Ihmiselämän tarkoituksen toteutumisesta. Nimenomaan juuri siitä. Ja mikä sitten on ihmiselämän tarkoitus? Jumalallinen täydellisyys, sellainen kuin on Isällämme hengen taivaissa, niinkuin vuorisaarnassa ytimekkäästi sanotaan. Se täydellisyys toteutuu sekä Jumalan että ihmisen yhteistyössä. Sentähden ihminen on vastuussa siitä, että täydellisyys toteutuu. Eikä se toteudu materialismilla eikä sokealla uskolla. Eikä liioin sillä, että joku toinen meidän sijaisenamme sen toteuttaisi.

Sentähden henkisesti heränneet ihmiset myös ymmärtävät, etteivät he ole varsinaiselta olemukseltaan kurjia tai saastaisia maan matoja. Ei, vaan sisäiseltä olemukseltaan he ovat neit-

seellisen puhtaita, jumalallisia henkiolentoja. Synti ja saasta, ivallisuus ja raakuus ja itsekkyyks on ihmiselle vierasta, on sellaista, mikä häneen on tarttunut ajan ja aineellisuuden maailmassa, kun hän ei ole osannut täyttää elämän tarkoitusta. Sensijaan hyvyys, puhtaus, totuus ja rakkaus ja palvelevaisuus on ihmisessä oleellista, alkuperäistä.

Mutta löytääkö ihminen sisäisestä itsestään hyvyyden maailman? Eikö hän päinvastoin huomaa, että hänessä elää ja liikkuu pahan maailma, itsekkyyttä ja saastaa? Kyllä niinkin. Mutta sanoimme jo, että se on jotain vierasta ihmisessä.

Emme siis yritäkään kieltää, etteikö ihminen itsetarkkailussaan löytäisi itsestään paljon huonoa, pahaa, laiskuutta. Mutta onko pakko pysähtyä tuollaiseen löytöön? Eihän niin tee esim. kullankaivaja. Hän raivaa mullan ja kuonan pois ja etsii aarteita. Niin on ihmisen omassa itsessäänkin tehtävä. Juuri sitenhän Mestari kehoittaakin tekemään. On kaivettava syvemmälle omassa sielussaan, on etsittävä peräänantamattomasti siihen asti, kunnes löytää. Kunnes löytää etsimänsä kalliin helmen, sisäisen auringon säteen, lämmittävän ja valaisevan, sellaisen, johon koskettaessaan tuntee iloa, joka avaa riemullisen suhteen Jumalaan, elämään ja olemassaoloon.

Tätä sisäistä aarretta etsiessään ja sen löydettyään ihmisellä ei saa olla kiirettä. Täytyy olla kestävyyttä, aikaa ja rauhallisuutta, niin ettei löytämänsä aarre heti häviä käsistä. On syvennyttävä ja eläydyttävä löytämäänsä uuteen olotilaan. Se tapahtuu parhaiten mietiskelyssä, joogassa. Jooga merkitseekin yhtymistä Jumalaan, hyvän voimaan.

Mitkään muut „helmet”, asiat, äänet tai voimat eivät saa tärkeydellään häiritä tai kiirehtiä. Täytyy pyrkiä ja päästä siihen, että jumalallinen meissä vallitsee ja hapattaa alempia voimia.

Pyrkiessään yhdistymään jumalalliseen Itseen ihminen nim. huomaa, että hänessä kyllä on toisia „helmiä”, paheita ja hyveitä, jotka omaan suuntaansa innoittavat ja pitävät puoliaan. Silloin täytyy tehdä niinkuin Kristus opettaa: mennä ja myydä nuo muut ja ostaa tuo löytämänsä yksi. Vähitellen oppii järjestämään niin, että vapautuu ei vain turhista ja paheellisista asioista, vaan paljosta siitäkin, jota henkisesti nukkuva ja kuollut maailma luulee tärkeäksi ja arvokkaaksi. Sillä ihmisen arvon mukaista on todellisuudessa ja lopulta vain se, mikä syntyy Jumalasta, Kristuksesta.

Ensimmäinen aste hereillä olevassa elämäntarkomuksen järjestelyssä on siis sekä elämäntarkoituksen että sen toteutumismahdollisuu-
den ymmärtäminen.

Tätä voimme sanoa elämänymmärryksen järjelliseksi uudelleenjärjestelyksi. Oikeastaan siihen kuuluu toinenkin puoli: mitenkä ennen tehdyt virheet selvitetään? Toisin sanoen: miten selviydytään karmasta? Ei mitenkään muuten, kuin kantamalla kärsivällisesti vastaan tulevat vaikeudet. Ihminen ymmärtää, että vaikeudet ovat joko karmallisia tai yleensä läksyvaikeuksia elämän koulussa. Molemmat ne täytyy suorittaa. Vaikka vaikeudet tulisivat toisinkin ihmisten kautta, niin ihminen oppii ajattelemaan, että silloinkin se on joko hänen omaa karmaansa tai muutoin elämän läksyihin kuuluvaa. Sentähden hän totuttautuu olemaan moittimatta tai syyttämättä ketään, ei elämää, Jumalaa eikä toisia ihmisiä. Hän yrittää kantaa kohtalonsa harkiten, pystyssä päin kuin stoa-lainen filosofi, kuin järjen sankari.

Niin, oikeastaan tästä alkaakin varsinaisen sankariuden ensimmäinen aste. Ei ole varsinaista sankariutta siinä, että ihmiset käyvät sotaa ja hakkaavat toisiltaan päät halki. Se on pikemminkin sankariuden nurja puoli. Sillä se on hävittämistä. Ollakseen todellista, järkevää, täytyy sankariuden olla rakentavaa laatua. Sankari ei voi lopulta olla se, joka tekee vääryyttä, pahaa ja väkivaltaa toiselle ihmiselle. Sankarina sensijaan voi pitää ihmistä, joka järkevällä tavalla ymmärtää elämänsä tarkoituksen, kantaa kohtalonsa nurisematta,

ketään syyttämättä, tekemättä kenellekään pahaa.

Kuitenkin tämä suuremmoinen saavutus on vasta ensimmäinen voitto ihmisen elämän uudelleen järjestelyssä. Elämänymmärryksen järjestelyssä on voitto voitettava kolmasti. Sillä elämehän kolminaisuuden maailmassa. Ensimmäinen voitto tapahtuu järjen alueella, toinen tunteen, kolmas tahdon. Olemme tässä kuvailleet uudelleenjärjestelyä järjen tasolla. Nyt siirrymme tunteen tasolle.

Siirtyminen alkaa siten, että järjellisesti itsenäinen ihminen myöhemmin huomaa, että hänessä itsessään on kuitenkin jotain, joka kangertaa. Hänen täytyy jotenkin pakottaa itseään. On kuin hänen sisässään olisi joku toinen, joka ei ole aivan yhtä mieltä hänen kanssaan. Se ei ole varsinaisesti paha, mutta on niinkuin se ei oikein yhtyisi hänen ankaraan filosofiaansa. Ja mikä on se toinen? Se on ihmisen sydän, tunne-elämä.

Tällöin ihminen järkiolentona voi tehdä kaksi virhettä. Hän saattaa kuunnella tunteensa valitusta ja — alistuu siihen sellaisenaan. Se ei ole hyvä. Sillä se johtaa takaisin epäpuhtauden tielle.

Toinen virhe on siinä, että ihminen järkiolentona vain tukahuttaa sydämensä vaikeruksen. Siten tulee ihmisestä tarpeettoman vakava ja iloton olento.

Miten siis on tehtävä? On järkiolentona asetuttava neuvotteluihin oman sydämensä kanssa. On kysyttävä kuin toiselta olennolta: miten Sinä siis tahtoisit? Miten Sinä järjestäisit?

Tällöin sydän ikäänkuin ilosta ailahtaa. Sekin tajuaa olevansa jonkun arvoinen. Siltä kysytään.

Mutta sitten ihminen järkiolentona huomaa, että sydän ei oikein itsekään tiedä, miten olisi järjestettävä. Sydän vain valittaa järjen kuninkaallisen valtaistuimen edessä, mutta ei osaa sanoa, miten hyvä tulisi. Vihdoin järki huomaa, että hänenhän onkin keksittävä ratkaisu. Järkiolentona ihminen on kuin kuningas ilman kuningatarta. Kuninkaan on nyt saatava myöskin kuningatar valtaistuimelleen. Kuningatar on tunne, ja sydän on oleva hänen valtaistuihensa.

Tällöin ihmisen järkiolentona on osattava ottaa lähtökohta luonnollisesta elämästä: äidistä. Siinä on itsensä luonnon järjestämä malli, lähtökohta ja avain. Sillä äiti on omiin lapsiinsa erikoisessa suhteessa. Se johtuu veren siteistä äidin ja lapsen välillä. Äiti, oikea äiti, ei voi lopullisesti tuomita omaa lastaan. Vaikka hänen lapsensa maailmalla kulkiessaan joutuisi harhaankin, ja toiset hänet tuomitsevat, niin äiti tietää, että siellä pohjalla on hyvää. Jostain syystä se hyvä ei vaan ole päässyt esille ja johtoon. Äiti sydämessään rakastaa ja ru-

koilee, että hyvä hänen lapsessaan pääsisi heräämään ja voitolle. Ja kun lapsi palaa kotiin, niin äiti on valmis antamaan anteeksi ja sulkemaan hänet syliinsä.

Tässä on nyt toinen, uusi lähtökohta stoalaiselle filosofille, teosofille, ruusuristiläiselle, järjestelmällisesti ja henkisesti hereillä olevalle ihmiselle. Hänen täytyy osata asettaa sydämensä kuningatar valtaistuimelleen, ja antaa hänen tulla äidiksi, taivaalliseksi, jumalalliseksi äidiksi. Toisin sanoen: ei riitä, että ihminen vain järjessään on sankari, tyyni ja rauhallinen, joka ei valita, ei syytä, vaan kantaa kohtamansa vääryydetkin kohtaloonsa kuuluvina. Ei sekään vielä riitä. Niin ihmeellinen on ihmisen asema. Kaiken tämän lisäksi hän saa oppia äitiyttä, rakkautta, anteeksiantoa. Hänen voimansa lisääntyvät puolella. Sillä sydän avaa uuden maailman. Ruusujen maailman. Ilon siitä, että osaa rakastaa, äidin tavalla rukoilla ystäviensä puolesta. Ystäviensä puolesta ensin, ja sitten yhä useamman. Niidenkin puolesta, jotka vielä vihaavat häntä.

Oikeastaan tässä on kyseessä uuden Eevan luominen. Kerrotaan, että Aatamin ei ollut hyvä olla yksinänsä, eikä eläimistäkään apua ollut. Silloin Jumala kaksinti Aatamin, teki Eevan hänelle avuksi. Toisin sanoen: Aatami luodaan silloin, kun ihminen läpikäy järjestelmällisen heräämisen, kun hänestä tulee juuri kuvaile-

mamme sankari. Sitten tulee sydämen vaikeus, jota myös juuri kuvailimme. Eikä iloa tule eläimellisistä nautinnoista. Silloin herää sydän. Sillä ihmisen, järkiolennon, ei ole hyvä olla ilman sydäntä, rakastavaa ja anteeksiantavaa sydäntä.

Nyt sydän ei enää ole joutilaana. Ja kun se ei ole joutilaana, silloin sinne ei voi astua saastainen henki. Tai jos se olisi sinne aikaisemmin päässyt, on sen nyt poistuttava. Sillä saastainen henki ei voi viihtyä rakkauden lähellä. Sekin seikka näkyy eräässä Uuden Testamentin kertomuksessa. Kun Jeesus kerran käveli muinaisessa Palestiinassa, tuli häntä vastaan ihminen, jossa asusti saastaisten henkien legio. Jeesuksen lähestyessä saastaiset henget tulivat levottomiksi. Ne halusivat pois, mieluummin sikolaumaan, kuin olla Jeesuksen lähellä.

Olemme nyt seuranneet henkisesti heränneen ihmisen uudelleen järjestelyä päässä ja sydämessä, järjessä ja tunteessa.

Kuitenkin on uudelleen järjestely suoritettava vielä kolmannenkin kerran. Se tapahtuu tahdossa. Äsken kuvailemamme äiti ihmisen sydämessä synnyttää tahdon, sisäisen Kristuksen. On osattava tarttua Mestaria käteen, on osattava lähteä astumaan Kristuksen askeleissa kohti Jumalan valtakuntaa, kohti valkoista veljeskuntaa. On osattava järjestää niin, että

eletään ja toimitaan yhteistyössä Mestarin kanssa. Ihmisen on osattava olla samalla kertaa yksilö, veli ja palvelija. Voitto eli uudelleen järjestely järjessä tekee ihmisestä yksilön, itsenäisen olennon. Uudelleen järjestely sydämessä eli tunteessa tekee ihmisestä veljen. Uudelleen järjestely tahdossa tekee ihmisestä palvelijan. Palvelijan Kristuksen työssä. Hänen johdolla ja avullaan.

TOINEN OSA

I.

PIKKUJOULUT MAALLISELTA KANNALTA.

Tutustuessamme teosofiseen elämänymmärykseen kiinnosti meitä erikoisesti oppi jälleensyntymisestä. Elämä näyttäytyi aivan uudessa valossa, asiallisemmassa, järkevämmässä. Pois häipyivät kamalat opit loputtomasta helvetin piinasta. Omaan mahdottomuuteensa kaatui niinikään karkea sijaissovitusoppi. Ihminen olikin kaksinainen olento, kuolevainen ja ikuinen. Kuolevaisessa puoleessaan hän kuolee ja jälleensyntyä uudelleen ja uudelleen. Siten hänellä on tilaisuus pyrkiä tietoiseen kuolemattomuuteen.

Sitten kiintyikin mieleemme asian käytännölliseen puoleen. Saatoimme kysyä: ovatko jotkut ihmiset saavuttaneet elämän tarkoituksen, kuolemattomuuden ja täydellisyyden? Ovat, vastattiin meille. Sellaisia ihmisiä on. He muodostavat erikoisen ryhmän, veljeskunnan. Ja koska heitä sanotaan vanhemmiksi veljiksi ja heidän veljeskuntansa on toistaiseksi maail-

malta salattu, niin kirjoitettiin tavallisesti isoilla alkukirjaimilla: Salainen Veljeskunta. Sillä teknillisesti katsoen tämä Veljeskunta muodostaa sen Jumalan valtakunnan, joka ei vielä ole toteutunut ihmisten julkisessa elämässä. Se ei tule pakkokeinoilla. Sitä on vapaaehtoisesti etsittävä, rukoiltava sen tuloa. Silloin se tulee. Se herää yksilöissä. Yksilö herää, ensin herää ja sitten syntyy Jumalan valtakuntaan. Jumalan valtakunta puolestaan, Salainen Veljeskunta puolestaan tekee työtä sisästä päin. Mestarit auttavat kulkijoita sillä kaidalla tiellä, joka Valtakuntaan vie. Ja kun ihminen kulkee sitä tietä, kulkee hän kokemuksesta kokemukseen, joilla on erilainen luonne. Eräissä sisäisissä kokemuksissa on syntymän luonne, toisissa ratkaisun, kolmansissa luomisen, neljänsissä rauhan ja viisauden luonne. Ne ovat sisäisiä juhlahetkiä etsijän elämässä. Ne ovat kilometripylväitä, tukikohtia.

Kun uskonnot ovat alkuaan näiden Tiellä kulkijain järjestämiä, ovat he käyttäneet omia kokemuksiaan apuna ja lähtökohtana m.m. siten, että ovat uskontoihin järjestäneet erikoisia juhlia, jotka vastaavat heidän omia sisäisiä juhliaan, kokemuksiaan, joissa kussakin juhlassa on oma erikoinen tunnelmansa. Sitäpaitsi juhlat on koetettu järjestää vielä niin, että ulkoisessakin luonnossa vallitsee samaan aikaan samanlainen tunnelma. Niinpä syntymän juhlaa

vietetään silloin, kun aurinko vuosittain syntyy. Ratkaisun eli ristiinnaulitsemisen juhlaa vietetään keväällä, jolloin luonnossa ratkaistaan, että päivä on vallitseva yötä, ihanne itsekkyyttä. Luomisen juhlaa vietetään kesällä, jolloin luonto voimakkaasti toimii. Suurimmankin vaimoista syntyneen, suurimmankin pyhimyksen ja luovan neron on opittava uhrautumaan ja luomaan Kristuksen vuorisäärnan opetuksen hengessä. Viisauden ja rauhan juhlaa vietetään syksyllä, jolloin vuoden sato korjataan. Viisaan viisaus on siinä, että hän Mikaelin tavalla pukeutuu ja elää aurinkoelämää, jolloin itsekkyyden lohikäärme heitetään alas.

Teemme vielä sen huomion, että kukin juhla on siten täydellinen, että siihen sisältyy toistenkin juhlien tunnelma. Yksi neljästä päätunnelmasta vallitsee kukin omassa juhlassaan, jolloin toiset kolme ovat siinä mukana kuin kolme tietäjää, jotka antavat lahjojaan. Vaikka siis esim. syntymän juhlaa erikoisesti vietetään auringon syntyessä talvella, niin kyllä syntymän tunnelmaa on toisissakin juhlissa. J.n.e.

Nyt kiinnitämme huomiomme erikoisesti syntymän juhlaan. Sehän on ensimmäinen ja tekee muutkin juhlat mahdollisiksi.

Historiallisesti katsoen joulu on Jeesus Kristuksen syntymäjuhla. Mutta joulu on samalla jokaisessa ihmisessä tapahtuvan sisäisen Kristuksen syntymäjuhla.

Uskonnollisena juhlanan joulun on vielä erikoisesti järjestetty niin, että siinä tahdotaan saada esille kaikki neljä tunnelmaa: syntymän, ratkaisun, luomisen ja rauhan eli viisauden. Tämä on aikaansaatu siten, että on järjestetty neljä pikkujoulua, adventtia. Ne kuuluvat, tai ne muodostavat puhdistuksen tien, jossa ihminen jo alustavasti kokee sisäisiä juhlia, kulkien siten kohti varsinaista joulua, kohti sisäisen Kristuksen syntymää.

Nämä neljä päätunnelmaa näemme myös neljässä vuodenajassa: talvessa, keväässä, kesässä ja syksyssä. Niitä symbolisoivat neljä suurta profeettaa: Jesaja, Jeremia, Hesekiel ja Daniel. Samoin neljä evankelistaa: Matteus, Markus, Luukas ja Johannes. Ja ihmisen neljä ikäkautta: lapsuus, nuoruus, miehuus ja vanhuus.

Katsomme nyt näitä asioita, niinkuin tämän kirjoituksen otsikossa sanoimme, maallisen, raikkaan ja oikeamielisen maallisen elämän kannalta.

Aluksi kiinnitämme huomionamme erääseen joulunvieton tapaan. Silloin annetaan lahjoja, ja tavallisesti „joulutonttu” ne antaa. Samaa tapaa on noudatettu myös jo pikkujouluina. Silloinkin „pikku joulutonttu” antaa lahjoja „kilteille lapsille”.

Aloitamme ensimmäisestä pikkujoulusta, ensimmäisestä adventista, lapsuudesta ja talvesta.

Lapsuus vastaa talvea. Huomaammehan eräitä yhtäläisyyksiä. Talvella eletään edellisen kesän sadolla. Samoin lapsi elää sekä vanhempiensa huolenpidossa että omien edellisten elämiensä ansiosta.

Lapsuudessa on siis ensimmäinen adventti. Nyt kysymme: mikä tällöin on „pikku joulu-tontun” lahja? Tai ensiksi: mikä on ehto, se vaadittava „kilttiys”, jotta tonttu lahjansa antansi? On nim. huomattava, että pimeä peikko on myös tarjoamassa lahjojaan. Mistä siis riippuu, kumpi pääsee lahjansa antamaan, paha peikko vaiko hyvä tonttu?

Se riippuu nimenomaan kilttiydestä. Se riippuu sielun tilasta. Se riippuu siitä, muistelee-ko, tuntee-ko ja ajattelee-ko ihminen lapsuuttaan kiitollisuudella ja ymmärtämyksellä, vai-ko ylimielisyydellä. Jos ihminen suhtautuu lapsuuteensa kiittämättömyydellä ja ylimielisyydellä, silloin hän on altis vastaanottamaan lahjan pimeyden peikolta. Siitä on seuraus, että hän seuraavienkin ikävuosiensa adventteina on altis vastaanottamaan lahjoja pahalta peikolta. Ja ensimmäinen peikonlahja on siinä, että ihminen menettää lapsenmielisyytensä, muodostuu sisäisesti kalseaksi, ikäänkuin talvi olisi häneen kotiutunut. Sentähden on tärkeätä, että lapsessa herää lämmin ja valoisa kiitollisuus. Se ei herää tylyydellä. Sen heräämistä autetaan siten, että kodissa vallitsee lap-

sellisen puhtauden ja reilun, rehellisen luottamuksen henki. Tietysti riippuu paljon lapsesta eli ihmisestä itsestään, hänen entisestä kehityksestään.

Mutta jos nyt niin käy, että ihmisessä herää ja elää lapsenmielinen kiitollisuus, niin mikä on silloin hyvän tontun lahja? Lahja on jo itsessään tässä lapsenmielisyydessä. Sillä siinä on henkisen uudestisyntymisen mahdollisuus. Sanoohan Jeesus: „Totisesti minä sanon teille: ellette käännä ja tule lasten kaltaisiksi, ette pääse taivasten valtakuntaan”. Yksi tunnusmerkki tästä on, että tällainen ihminen myöhemminkin ymmärtää lapsia, ja lapset häntä. Sitäpaitsi tämä hyvän tontun lahja on käytännöllisenä, sisäisenä aarteena. Kun ihminen myöhemmissäkin yksinäisyyksissään kääntää mielensä lapsuutensa muistoihin, niin onpa todella kuin satujen hyvä tonttu sauvallaan koskettaisi hänen sieluaan, ja tunnelma muuttuu. Jaksaa taas nöyrtyä, jaksaa taas elää. Silloin hänellä on myös paremmat edellytykset seuraavien ikäkausiensa adventteina vastaanottaa lahjoja hyvältä tontulta.

Siirrymme nyt toiseen adventtiin. Toinen pikkujoulu on silloin, kun ihminen siirtyy lapsuudesta nuoruuteen. Se vastaa kevättä. Keväällä talven valta murtuu, routa sulaa, maa mullistuu ja uusi kasvullisuus herää. Samoin ihmisen nuoruuden keväässä jotain mullistuu,

hänessä herää sukupuoliisuus ja ihanteellisuus. Se on samalla ristin juhla. Ihminen joutuu teitten risteyskseen. Hänen on ratkaistava ihanteen ja aistillisuuden välillä. Lähteekö hän kantaan ihanteen ristiä, vai tahtooko hän olla itsekkyydessään ja aistillisuudessaan vapaa, jolloin hän valmistaa itselleen karman ristiä, pahantekijän ristiä. Luonto tarjoaa molemmat mahdollisuudet, mutta ihminen valitsee, ratkaisee. Ihanne kutsuu, maailma houkuttelee. Ihanne on hengestä, Jumalasta. Se kutsuu tavoittelemaan itseään, Jumalaa. Otaksukaamme, että hän pitää kiinni ihanteesta. Hän tahtoo elää ihanteelle. Se on oikein. Hän elää sisään päin, Jumalaan päin. Mutta samalla hänen on eletävä ulkonaisessa maailmassa, ihmisten keskellä. Sentähden hänen on osattava elää myös ihanteellisessa suhteessa toisiin ihmisiin. Luonto auttaa panemaan tätä asiaa alulle. Syntyy ihanteellisia suhteita nuorten ihmisten välillä. Poikien välillä keskenään ja tyttöjen välillä keskenään. Tietysti syntyy myöskin ihanteellisia suhteita eri sukupuolten välillä. Ja sillä on oma merkityksensä. Mutta ihanteellisen ystävyyden ja toveruuden suhteilla poikien välillä keskenään ja tyttöjen välillä keskenään on oma lupauksensa: veljesrakkauden lupaus.

Mikä on tontunlahja tässä toisessa adventissa? Tai mikä on siihen vaadittava ehto? Ehdon voimme sanoa hyvin lyhyesti. Se on uskollis-

suus, uskollisuus ihanteelle, ihanteelliselle ystävyydelle, toveruudelle.

On huomattava, että tämä uskollisuus on yksilölle mahdollinen säilyttää siinäkin tapauksessa, että ystävät ja toverit sen pettävät. Tästä on erinomainen esimerkki Pekka Ervas-tin kirjassa Haaveilija. Eräät ylioppilaat ja koululaiset joutuivat ihanteelliseen ystävyysliittoon. He aikoivat yhdessä elää ja tehdä työtä ihanteensa puolesta. Kuitenkin toiset toverit pettivät ihanteensa ja joutuivat tavalliseen maailman menoon, mutta yksi, Eero, pysyi yksinäänkin uskollisena sekä ihanteelle että ystävyydelle. Murheelliseksi Eero kyllä sielussaan tuli, kun ystävät noin pettivät ihanteensa, mutta uskollisena hän silti pysyi sekä ihanteelle että rakkaudelle tovereitaan kohtaan.

Mutta entä tontunlahja? Se on sisäinen nuorekkuus, nuorekkaan elämän ilon lahja. Se on aarre myöhemmissä elämän murheissa ja vaikeuksissa. Tarvitsee vain murheissaan muistella nuoruuden ihanteellisia suhteita, niin onpa kuin hyvä tonttu taasenkin koskettaisi sauvalaan hänen sydämeensä, ja silloin taas jaksaa.

Mutta jos pettää nuoruuden ihanteensa? No, silloin on peikon lahja tarjolla, ja se on pieni pettyneisyys, kielteinen kriitillisuus ihannetta kohtaan. On kuin olisi halla käynyt hänen sielussaan, aiheuttaen katoa. Eikä sitten oikein ymmärrä nuoria ihmisiä heidän ihanteissaan,

eivätkä nuoret häntä. Sentähden uskollisuus ihanteelle ja ystävyydelle on tärkeitä. Sanoo-han Jeesus: „Vähässä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi.”

Kolmas pikkujoulu on silloin, kun ihminen siirtyy nuoruudesta miehuuteen.

Tämä vastaa, niinkuin sanoimme, keski-kesää. Kesällä luonto toimii voimakkaasti, varustaa elävät olennot ravintotuotteilla, joiden turvissa eletään yli seuraavan talven. Samoin ihmisessä miehuuden alkaessa herää voimakas vastuunalaisuuden tunne, ja siitä johtuva työn velvoitus. Ihminen tuntee ja tajuaa sisässään: nyt ainakin on ryhdyttävä tosiyöhön. Miehuus tuntee olevansa vastuussa, ei vain itsestään, vaan vastuussa yleensä ja erittäinkin lapsuudesta ja vanhuudesta. Lapset ja vanhukset ovat avun ja hoivan tarpeessa.

Tästä jo ymmärrämme, mitkä ovat kolmannen pikkujoulun tontunlahjan ehdot. Ne ovat ahkeruus, halu tehdä työtä ja täyttää velvollisuutensa. Tontunlahja on siinä, että samassa määrin tuntee itsensä itsenäiseksi, vapaaksi, onnelliseksi. Niin että nämä kaksi asiaa vievät toisiaan eteenpäin. Ne ovat kuin kaksi tervettä jalkaa, joilla vuoroon astutaan. Mitä voimakkaampi on halu tehdä työtä, täyttää velvollisuutensa, sitä voimakkaampi on myös työn ilo, itsenäisyyden ja vapauden tunne.

Mutta jos ihminen antaa vapauden muodostua laiskotteluksi, jos hän lyö laimin velvollisuutensa? Silloin on peikon lahja tarjolla. Työn ja velvollisuuksien täyttäminen tuntuu pakkotyöltä. Se on ilotonta orjan raadantaa. Kehittyy tyytymätön, vehkeilevä ja kapinoiva luonne. Sentähden on tärkeitä, että ihminen tekee työtä ja täyttää velvollisuutensa. Jeesus sanoo: „Jollei teidän oikeudentuntonne osoitaudu suuremmaksi kuin kirjanoppineiden ja farisealaisten, ette suinkaan astu sisälle tavasten valtakuntaan”.

Neljäs pikkujoulu vietetään siirryttäessä miehuudesta vanhuuteen.

Vanhuus vastaa syksyä. Syksyllä luonto on kokemuksesta kevättä viisaampi. Syksyllä maanviljelijä esim. on sikäli viisaampi, että hän tietää, mitä vuoden toiminnasta on tullut. Syksyllä hän näkee ja huomioi, mitä virheitä on tehty, mitä on oikein ja hyvin tehty ja miten olisi ollut tehtävä, jotta tulos olisi ollut vieläkin parempi. Uuttera maanviljelijä pääättelee: ensi vuonna on vältettävä niitä ja niitä virheitä ja on yritettävä sitä ja siten.

Samoin ainakin vanhuudessaan täytyy ihmisen oppia ymmärtämään, että elämä on koulua. Vanhuudessaan täytyy ihmisen osata huudattaa: oh, jospa saisin alkaa elämäni uudestaan, niin olisinpa viisaampi.

Tämä huudahdus sisältää myös sen, että hän on ainakin jossain määrin osannut vastaanottaa edelliset kolme pikkujoulun lahjaa. Sillä sellainen huudahdus samalla sisältää lapsen kiitollisuutta, nuoren ihmisen ihanteellista kaipuuta ja keski-ikäisen halua tehdä työnsä ja täyttää velvollisuutensa paremmin. Vanhan tulee aina olla viisas, jonka puoleen nuoret voivat kääntyä neuvoa kysymään. Vanhuksen ei sovi olla äreä, vaan nöyrä, vaatimaton ja viisas, sellainen, joka osaa ottaa palvelukset hymyillen vastaan.

Elämä on myös kylvöä. Maanviljelijä kylvää keväällä pääasiallisesti sellaista siementä, josta hän saa niittää vielä samana syksynä, mutta syksyllä sellaista siementä, josta sato korjataan vasta seuraavana ja seuraavina kesinä. Samoin ihminen elämänsä aikana, pääasiallisesti nuorempana, kylvää sellaista, josta karmallinen tulos kypsyy samassa elämässä. Mutta myöskin, etenkin vanhana, ihminen kylvää teoissaan, ajatuksissaan ja tunteissaan sellaista, josta hän niittää karmallisen tuloksen seuraavassa tai seuraavissa ruumistuksissa. Vanhana ainakin on ihmisen osattava kylvää viisauden hyvää siementä lastensa ja lastenlastensa sielulliseen peltoon. Varokoon kylvämästä itsekkyyden rikkaruohoja. Hänen täytyy itsekin kyetä olemaan kuin hyvä joulutonttu, joka hyviä lahjoja antaa. Oppikoon hän niin

tekemään tietoisena siitäkin, että seuraavassa ruumistuksessa hän joutuu itsekin niittämään edellisen elämänsä kylvöstä. Sillä vaikka maanviljelijäinkin pelot ovat talvella kaikki samantlaisia, puhtaana lumen peitossa, niin sato seuraavana kesänä näyttää, mitä kukin maanviljelijä on tehnyt tai tekemättä jättänyt. Samoin on sovittu, että kuolleista puhutaan vain hyvää. Mutta kun ihminen syntyy jälleen maan päälle, silloin hänen luonteensa ja kohtalonsa osoittaa, mitä hän ennen on tehnyt tai tekemättä jättänyt.

Nyt kysymme: mikä sitten vastaa isoa joulua tavallisessa elämässä, katsottuna maallisen elämän kannalta?

Se on kuolema. Niinkuin joulu niin kuolemaakin on pyhä rauhan juhla. Ja kuolema onkin sitä mikäli ihminen on osannut vastaanottaa pikkujoulujen tontunlahjat ja kartuttaa niitä. Muistuu mieleeni eräs kiintoisa jouluseremonia omasta lapsuudestani. Olen syntynyt ja kasvanut maanviljelijän poikana. Isäni noudatti perin täsmälleen joulun vastaanoton. Väki nousi aikaisin ylös jouluaaton aamuna, ehkä kello 3 tai 4. Miehet menivät hevosilla metsään, toivat joko heiniä tai halkoja. Naiset tekivät omia töitään. Sauna lämpeni ja kaikki väki kävi saunassa jo aamupäivällä. Ennen kello 12 päivällä piti kaikkien olla kylpenyt, arkivaatteet pois ja puettu pyhävaatteisiin. Tasan kello 12

astui ovesta sisään — olkilyhde, joka levitettiin tuvan lattialle. Silloin ei kukaan saanut enää tehdä arkisia askareitaan, vaan täydellinen, juhlallinen rauha vallitsi huoneessa. Ja sitten syötiin jouluateria.

Kaikki tämä teki minuun lapsena erinomaisen juhlallisen vaikutuksen. Siinä oli syntymän riemua ja kuoleman vakavuutta. Mielestäni se niin mainiosti kuvaa myös kuolemaa. Kuolemanikin, kuvaannollisesti puhuen, tulee aina tasan kello 12. Yhdennellätoista hetkellä voi vielä muuttaa pukuaan, voi muuttaa mieltään, järjestää asioitaan. Mutta kun kuolinkello on lyönyt tasan kello 12, silloin on jäätävä siihen sielulliseen pukuun mikä päällä on. Kaikki maalliset askareet ja kiireet jäävät. Sielu syntyy, tai paremminkin siirtyy, toiseen maailmaan. On täydellinen, pyhä hiljaisuus ja rauha.

II.

PIKKUJOULUT HENKISELTÄ KANNALTA.

Katsottaessa pikkujoulua maallisen elämän kannalta, silloin niiden päässä on, niinkuin edellä huomasimme, kuolema, joka tällöin vastaa joulua. Kuolemassa kaikki maallinen kiire ja puuha loppuu, ja vallitsee juhlallinen rauha ja hiljaisuus. Silloin henkinen elämä, totuuden ja Jumalan etsintä astuu pakollisella välttämättömyydellä etusijalle.

Mutta tarkoitus on voittaa kuolema ja pakollisuus. Ne voitetaan siten, että maan päällä eläessä ryhdytään vapaaehtoisesti toteuttamaan elämän välttämättömyyttä, ruvetaan etsimään totuutta, Jumalaa; ruvetaan vapaaehtoisesti asettamaan henkinen elämä ensimmäiselle sijalle.

Tällöin koetaan neljä pikkujoulua päinvastaisessa järjestyksessä. Ensimmäinen pikkujoulu kulkee vanhuuden eli viisauden, toinen miehuuden, kolmas nuoruuden ja neljäs lapsuuden tunnelmassa. Siis niinkuin tapahtuu kuoleman

jälkeisessä elämässä. Vainajakin kulkee, kokee ja tilittää maallisen elämänsä takaisin päin. Hän nuortuu. Hän kulkee vanhuudesta miehuuteen, siitä edelleen takaisin nuoruuteen ja lapsuuteen, yhtyen lopulta korkeampaan minäänsä, josta lähtenytkin oli. Sitten puhkeaa uusi persoonallisuus lapsena maan päälle.

Seuraamme nyt alkavaa uutta elämää ja pikkujouluja henkisen elämän kannalta.

Ensimmäisenä nousee kysymys: mikä erikoinen seikka tulee tärkeäksi, jotta ihminen sen seikan syvällisemmin ymmärrettyään osaisi tietoisesti pyrkiä hengen elämään? Se seikka on vaikutin, motiivi, se syy ja kannustin, jonka elähyttämänä ihminen elää ja toimii.

Tavallisessa elämässä vaikutin on itsekäs, omahyväinen. Kannustimena on himo, aineellisen rikkauden, yhteiskunnallisen aseman, kunnian- ja vallanhimo. Tällainen kannustin on epäinhimillinen, se on peräisin eläimestä. Se kiihoittaa ja yläpitää alinomaista jännitystä, kateutta, ahneutta ja sotaa. Niinpä Leo Tolstoi arvosteleo ankarasti eurooppalaista sivistystä juuri tämän kannustimen vuoksi. Sivistyksessämme pyritään, sanoo Tolstoi, varustautumaan jonkunlaisella diploomilla, jotta oltaisiin oikeutettuja asettumaan toistemme hartioille, toistemme kannettaviksi. Tämä seikka, sanoo Tolstoi edelleen, on riittävä syy, jotta sivistyksemme on tuomittu sortumaan.

Mutta yksilöt eivät ole ehdottomasti sidotut tällaiseen asioiden menoon. Yksilö voi herätä, hän voi herättää itsensä ja ryhtyä tarkistamaan elämänsä vaikutinta. Asiaa mietittyään hän voi itsekseen sanoa: näyttää olevan niin, että mitä kyvykkäämmiksi, uutterimmiksi ja tarmokkaammiksi me ihmiset kehitymme, sitä vaikeammiksi ja raskaimmiksi taakoiksi me muodostumme toinen toisillemme. Meidän tietomme, taitomme ja keksintömme näyttävät viimekädessä muodostuvan vain turmioksi. Esim. lentokone. Kun se pitkien tuumailujen ja kokeilujen jälkeen keksittiin, olisi siitä hyvinkin voinut tulla jonkunlainen ilo ihmisille. Mutta sensijaan siitä tulikin ihmiskunnalle onnettomuus. Väärän, eläimellisen, petomaisen vaikuttimen vuoksi lentokoneesta tuli hirmuinen kirous. Lentokoneellakin uhataan nyt ilmasta päin tuhoa, murhaa ja hävitystä.

Näin ei saisi olla, ajattelee heräävä yksilö. Pitäisi päinvastoin olla niin, että mitä kehittyneempi ihminen on, mitä uutterammin ja tarmokkaammin hän toimii, sitä luotettavampi hän on, sitä varmempaa iloa ja siunausta hänen toiminnastaan ihmiskunnalle koituu.

Tämä heräävän ihmisen mietiskely tapahtuu neljännen adventin, vanhuuden, rauhan eli viisauden tunnelmassa. Ei ihmisen tällöin tarvitse olla ruumiillisesti vanha. Hän voi päinvastoin olla ruumiillisesti nuori, tai missä ikä-

kaudessa tahansa. Parempi mitä nuorempana, kun elämä vielä on elettävänä, edessä päin. Hän on sielullisesti vanha. Vanha ja viisas. Ja rauhallinen.

Mikä tässä on pikkutontun joululahja? Tai ehkemme tällöin enää puhu tontusta, vaan enkelistä. Mikä siis on nyt tässä viisauden tunnelmassa koettavan pikkujoulun enkelinlahja? Se on vapautumisen ilo. Ihminen alkaa vapautua. Hän vapautuu paljosta huolesta ja vaivasta ymmärtäessään, että henkiseen elämään ryhtyessään hän ei tarvitsekaan olla mukana maailman turhassa kilpajuoksussa, ei siinä juonittelussa, miten voisimme kiivetä toinen toistemme hartioille. Hän näkee turhaksi pyrkiä olemaan sitä tai tätä suuruusluokkaa tämän maailman arvoasteikossa. Siksi hän ajattelee: miksi en tyytyisi kulkemaan „takaperin”, pienentymistä kohti tässä maailmassa? Sillä maailmahan se todellisuudessa on, joka itsekkydessään kulkee takaperin. Kuolemassa on kaikkien pakolla lähdettävä kulkemaan vastakkaiseen suuntaan. Miksi en siis nyt jo, vapaaehtoisesti, lähtisi kulkemaan toiseen suuntaan, hengen suuntaan, nuorentumista kohti? Onhan viisainta ryhtyä maan päällä eläessään vapaaehtoisesti järjestämään kaikkea sitä, mikä kuolemassa kuitenkin pakolla tapahtuu.

Näin kokee ihminen henkisessä heräämyksessään ensimmäiseksi neljättä pikkujoulua.

Sitten hän etenee kolmanteen adventtiin: miehuuden, velvollisuuden ja luovan työn tunnelmaan. On kyseessä työ yliaistillisen leivän puolesta. Ihminen herää miettimään: mikä on minun tehtäväni, osuuteni henkisessä työssä? Miten löydän oman tehtäväni?

Voimme syventyä tähän asiaan joko valmistavassa tai määräävässä mielessä. Otamme pari esimerkkiä. Ensiksi H. P. Blavatskya koskevan. Pekka Ervastin kirjoittamassa kuvaelmassa „H. P. B.” kerrotaan, että sanomalehti Novoje Vremja tarjosi H. P. B:lle tuhat kultaruplaa kuukaudessa, jos hän säännöllisesti kirjoittaisi artikkeleita ja kertomuksia, vieläpä lisättiin, että saisi kirjoittaa teosofiastakin. Mutta Blavatsky kieltäytyi tästä helppotöisestä ansaitsemisesta Salaisen Opin kirjoittamisen vuoksi; vaikka hän samalla itse eli perin niukoissa, jopa puutteellisissa oloissa.

Tämä on vapaaehtoista itsensä kieltämistä, kykyjensä ja mahdollisuuksien rajoittamista, leijonan kynsiensä sisälle vetämistä persoonallisessa elämässä.

Toisena esimerkkinä mainittakoon Pekka Ervast. Nuorena hänellä oli aivan erikoiset edellytykset jatkaa opintojaan ja työskentelyään yliopistossa. Mutta hän huomasi pian, ettei yliopistossakaan etsitty totuutta ensisijassa. Siksi hän luopui siitä. Hän ymmärsi, että totuuden etsiminen pitäisi olla määräävä

ihmisen elämässä ja työssä. Mutta mihin hän ryhtynyt? Mitä tehtävää varten hän on maailmaan syntynyt? Sitä hän ei tiennyt. Silloin hän valitsi sen, mikä oli vaatimattominta ja vaarattominta. Hän meni puusepän verstaaseen. Sillä huonekalut ja muut sellaiset eivät sentään uhkaisi kenenkään elämää.

Tämä jos mikään oli tahallista itsensä rajoittamista, leijonan kynsiensä sisälle vetämistä.

Mutta silloinpa Elämä lähestyi ja osoitti, mitä hän voisi tehdä, mikä olisi hänen tehtävänsä. Se oli teosofinen työ. Se oli pantava alulle Suomessa. Sitä oli tehtävä. Se oli työ, jossa sai panna liikkeelle kaiken tietonsa, taitonsa ja voimansa.

Voimmehan lisätä tähän, että saaliinhimoiselle leijonalle, raatelevalle pedolle, ei elämä tietenkään voi uskoa mitään todella hienoa ja arvokasta. Sillä hänen kynsissään se tuhoutuisi. Kun ihminen sensijaan vapaaehtoisesti rajoittaa itsensä leijonasta lampaaksi, joka on Kristuksen eläimellisen puolen vertauskuva, silloin elämä voi uskoa ihmiselle jotain todella arvokasta. Sillä silloin on edellytyksiä, että ihminen kykenee käyttämään suuret lahjansa, kykynsä ja talenttinsa siunaukseksi, ihmiskunnan henkiseksi hyväksi. Ja niin Pekka Ervast laskikin työllään pohjan uudelle aikakaudelle, uudelle sivistykselle, uudelle uskonnolle.

Näin perusteellinen itsensä rajoittaminen persoonallisuuden maailmassa, ja etenkin näin valtavan elämäntehtävän osallensa saaminen ja sen suorittaminen, kuuluu kuitenkin ääretömän harvinaisiin tapauksiin ihmiskunnan elämässä.

Mutta monilla ihmisillä, tai oikeastaan kaikilla, on suhteellinen, asteittainen mahdollisuus itsensä kieltämiseen eli rajoittamiseen persoonallisuudessaan ja osallistuminen Mestarin työhön, yliaistillisen leivän hankkimiseen ihmiskunnalle. Jokainen voi vapaaehtoisesti rajoittaa itseään kohtuuteen, siihen työhön ja tehtävään, mikä hänelle karmallisesti kuuluu, ja yrittää tehdä se hyvin. Jokainen voi yrittää vetää leijonan kyntensä sikäli sisälle, ettei hän yhä ja yhä ota päälleen uusia ja uusia maallisia harrastuksia ja tehtäviä. Onhan nim. ihmisillä varsinaisten velvollisuuksiensa lisäksi joitain n.s. harrastuksiakin. Kuka harrastaa mitäkin, ikäänkuin ajankulukseen. Mutta juuri tämän ajan, nämä voimat, tulisi ihmisen käyttää henkiseen harrastukseen, tulisi osallistua siihen vuorisaarnan Mestarin johtamaan henkiseen työhön, jolla ihmiskuntaa varustetaan varsinaisella henkisellä ravinnolla.

Joululahja tällöin on siinä, että ihminen oppii vähinerin seisomaan henkisestikin omilla jaloillaan. Sanotaanhan, että työntekijä on ruokansa ansainnut.

Sitten henkisesti hereillä oleva ihminen tulee siihen adventtiin, joka vastaa kevättä, nuoruutta, ihannetta.

Edentyessään heräämyksen tiellä ihminen löytää veljiä, ystäviä, jotka samoin ovat lähteneet kulkemaan „takaperin”, vapaaehtoisen rajoituksen tietä tässä maailmassa, voidakseen jatkuvasti astua sisälle hengen elämään. Luonnollisesti muodostuu taas ihanteellisia ystävyyssuhteita samankaltaisten kanssa. Se auttaa heräämistä, puhdistaa persoonallista ajatus- ja tunne-elämää. Henkinen vakavuus ei pääse jäykistymään, ei muodostumaan ankaraksi. Luonteeseen tulee uskollisuutta ja ymmärtäväistä lempeyttä toisia kohtaan. Vaikkakin omalta kohdaltaan on tinkimätön totuudessa, niin on kuitenkin suvaitsevainen, myötätuntainen ja auttavainen suhteessaan toisiin. Jos jotkut ystävät luopuvat ja kääntyvät takaisin maailmaan, saattaa se tehdä surulliseksi, mutta silti on mahdollista pysyä omalta kohdaltaan uskollisena. Siten tuleekin ratkaistuksi, muodostuuko liitto ihmisen ja ihanteen välillä lujaksi ja kestäväksi.

Enkelinlahja tällöin on sisästä päin tapahtuva nuorentuminen. Tämä johtaakin takaisin ensimmäiseen adventtiin, joka vastaa lapsuutta, viattomuutta, sukupuolettomuutta, kiitollisuutta.

Tässä yhteydessä voimme kiinnittää huo-

miomme erikoisesti vielä yhteen lapselle kuuluvaan ominaisuuteen: luottamukseen, kuuliaisuuteen.

Mutta pienellä lapsella, ainakin ensimmäisenä ikävuotena, luottamus ja kuuliaisuus on avuttomuutta. Avuttomuutensa vuoksi lapsi on kokonaan vanhempiensa hoidon varassa, kävi miten kävi.

Henkisessä elämässä luottamus henkemme Isään, Kristukseen, on sensijaan tietoista, ymmärryksellistä, vapaaehtoista.

Mikä taas tekee sen, että luottamus Jumalaan on tietoista? Tietoista ja todellista? Luonnollisesti täytyy ihmisen puolelta olla joku näyte, koe. Ja koe yhtä luonnollisesti on se, että ihminen luottaa siihen elämänymmärrykseen, jonka Jumala, jonka Kristus itse esittää vuorisaarnassa. Minkä verran ihminen luottaa vuorisaarnan elämänymmärrykseen, sen verran hän todella luottaa Jumalaan, kaikkeuden Isään.

Tämä luottamus sitten vie varsinaiseen jouluun, Kristuksen syntymään ihmisessä. Ja sitten Kristus ihmisessä kasvaa, johtaen kokeemuksesta kokemukseen, juhlasta juhlaan. Kristus kasvaa Lakia täyttäen. Kristus ei syntyessään tee Lakia tyhjäksi, vaan se entistä kiinteämmin kääntää ihmisen huomion vuorisaarnassa esitetyn Lain täyttämiseen. Sitä tehden Kristus kasvaa ihmisessä ja ihminen Kristuksessa.

Tältä pohjalta ajatellen ymmärrämme myös, miksi uskonpuhdistus nykyään on tarpeellinen ja välttämätön. Ymmärrämme miksi Pekka Ervast sai panna alulle uuden, puhdistetun uskonnon, sellaisen, jossa Kristuksen vuorisaarna on keskeisenä asiana. Sillä ellei syntyisi sellaista uskontoa, sellaista ihmisryhmää, joka ihailisi, kunnioittaisi ja seuraisi elämän itsensä Lakia, joka siten elämällään ja opetuksellaan osoittaisi, mitä kristinusko on, mitä elämä on, niin ihmiskunta olisi vähintään pakoitettu kiertämään kehässä.

III.

MIKAELIN VOITTO LOHIKÄÄRMEESTÄ HISTORIALLISTE.

Kristikunnassa vietetään erikoisesti Mikaelin päivää syyspäivän tasauksen aikana. Ilmestyskirjassa kerrotaan, kuinka Mikael enkeleineen ja tulipunainen lohikäärme enkeleineen taistelivat, jolloin lohikäärme enkeleineen heitettiin taivaasta alas maan päälle.

Kun kristikunta hylkäsi Kristuksen antaman siveysopin, silloin hävisi myöskin elävän, pyhimmän tiedon mahdollisuus. Sillä vuorisaaran neuvot ja käskyt oikeastaan ovat avaimia pyhimmän tiedon temppeliin. Samalla ne ovat avaimia pyhien kirjojen ymmärtämiseen. Sillä pyhien kirjojen kertomukset ovat yleensä kuvauksia niistä kokemuksista, joita vuorisaaran käytännöllinen seuraaja kokee henkisessä elämässään.

Mitä sitten erikoisesti tulee Mikaelin ja lohikäärmeen väliseen taisteluun, on siinä luonnollisesti kysymys kahdenlaisista voimista

luonnossa ja elämässä. Mikael edustaa totuuden ja rakkauden aurinkovoimia, kun taas tulipunainen lohikäärme edustaa alempaa maailmaa, itsekkyyden mahtia. Teosofian valossa voimme ymmärtää näiden voimien historiallista kamppailua. Jos sitä yrittäisimme hiukan seurata, voimme ottaa yhtenä jaksena koko sen miljoonien vuosien ajan, joka kului Budhan esiintymiseen saakka. Siveellisesti katsoen koko tuona aikana kehittyi ihmiskunnan elämässä kaksi mahtia, kaksi „sotajoukkoa” s.o. hyveitten ja paheitten „armeijat”. Hindulaisten pyhässä kirjassa, Bhagavad-Gitossa, ovat nämä kaksi sotajoukkoa asetetut vastakkain, ja Arjuna, ihminen, on niiden keskessä.

Kysymme nyt: miten nämä hyveitten ja paheitten armeijat ovat muodostuneet? Ne ovat kehittyneet ihmiskunnan sieluelämässä ja täytyy sanoa, että uskonnotkin ovat osaltaan joutuneet kumpaakin joukkoa kasvattamaan.

Ymmärrämme heti, miten asia on tällaiseksi muodostunut. Uskonnoissa yleensä on nim. kaksi puolta: käytännöllinen siveysoppi ja tieto-opillinen, filosofinen, metafyyssillinen elämän ja olemassaolon selitys. Alkuperäisissä uskonnoissa, Mestareiden omissa opetuksissa nämä kaksi ovat siinä suhteessa toisiinsa, että siveysoppi on numero yksi ja tietopuolinen opetus numero kaksi. Sillä tiedollinen tieto saavutetaan nimenomaan Mestarin siveysoppia

seuraamalla. Tällöin uskonto vaikuttaa ihmisiin siten, että hyveet heissä kehittyvät, heräävät ja kasvavat.

Mutta kautta aikojen on uskonnoilla ollut taipumus kääntymään päinvastaisiksi. Tietopuoliset opit ovat tulleet tärkeämmiksi ja Mestarin esittämä käytännöllinen siveysoppi on jäänyt toiselle sijalle. Niin mennään eteenpäin jonkun aikaa. Sitten häviää tietokin. Alkuaikaiset tietäjät häviävät ja uusia ei esiinny, koska tietoon johtava siveysoppi on hyljätty. Sitten alkaa dogmatisointi. Muodostetaan dogmeja ja uskomuksia. Niitäkään ei enää ymmärretä, mutta niitä kunnioitetaan pyhinä ja niihin uskotaan sokeasti. Mestarin siveysoppi jää yleensä syrjään, ja tilalle tulee kirkkojen tekemä siveysoppi. Kun tähän on tultu, silloin uskonto ei enää kasvata ihmisissä varsinaisia hyveitä, vaan eräitä paheita.

Paheista puhuttaessa täytyy muistaa, että niitä on alempia ja ylempiä, karkeampia ja hienompia. Mikään uskonto yleensä ei mene niin alas, että se varsinaisesti innoittaisi alempiin, karkeihin paheisiin: eläimellisiin himoihin, valehtelemiseen, varastamiseen, murhaan. Niin alas uskonnot yleensä eivät voi mennä. Jo yleinen mielipide estää sen. Sensijaan uskonnot, kun ne ovat järjestyneet maailmallisiksi, voivat kyllä kasvattaa hienompia paheita: sokeata uskoa, omahyväisyyttä, ahdasmielisyyttä, rik-

kauden, kunnian ja vallanhimoa, ja ihannoitua väkivaltaa. Mutta vaikka näitä sanotaan hienommiksi paheiksi, niin saattavat ne silti olla vieläpä pahempina esteinä todelliselle hengen elämälle, kuin alemmat paheet. Niinhän Jeesus vastasi ylipapeille ja kansan vanhimmille: „Totisesti minä sanon teille: publikaanit ja portot menevät ennen teitä Jumalan valtakuntaan. Sillä Johannes tuli teidän luoksenne vanhurskauden tietä, ja te ette uskoneet häntä, mutta publikaanit ja portot uskoivat häntä. Ja vaikka te sen näitte, ette jälestäpäinkään katuneet, niin että olisitte häntä uskoneet”.

Näin ovat uskonnot alkuaan, jolloin Mestarin itsensä antama siveysoppi on ollut ensimmäisellä sijalla, kasvattaneet hyveitä, mutta myöhemmin, kun Mestarin siveysoppi on hyljätty, ovat uskonnotkin joutuneet kasvattamaan paheita.

Muinaisella Atlantiksella korkeampi paha, musta itsekkyyys, pääsi suureen valtaan. Taapahtui ratkaiseva taistelu silloisten hyvien ja pahojen voimien välillä, jolloin musta itsekkyyys pääsi ratkaisevasti voitolle. Mutta seuraus oli, että myöhemmin koko mantere vajosi mereen, ja kansakunta sen mukana.

Sitten syntyi uusi rötö ja uudet uskonnot. Luonnollisesti niissä ensin oli Mestarin siveysoppi ensimmäisellä sijalla, jolloin ne taas kasvattivat hyveitä ihmiskunnassa. Mutta sittem-

min, yhdessä uskonnossa toisensa jälkeen, Mestarin siveysoppi joutui joko toiselle sijalle tai kokonaan hyljättiin, jolloin uskonnot jälleen joutuivat kasvattamaan itsekkyyttä ja pahaa.

Tällainen oli tilanne, kun Buddha esiintyi noin 600 vuotta ennen Kristusta. Hänessä koko siihenastinen työ ja kehitys saavutti eräänlaisen täyttymyksensä. Voisimme sanoa näin: järjellisessä mietiskelyssään Buddha avautui niin pitkälle ja syvälle, että hän löysi ja yhtyi sellaiseen tajuntaan, joka ei ollenkaan taistellut. Hän sivuutti molemmat „sotajoukot”, hyveitten ja paheitten „armeijat”. Buddha ymmärsi, että hyveetkin lakkaavat olemasta hyveitä heti, kun niiden puolesta taistellaan, väkivaltaa käytetään ja verta vuodatetaan. Niinpä Buddha hylkäsi ja nimenomaan kielsi kaiken sodan. Buddha joko aavisti tai tiesi, että se jumala, joka tätä maapalloa siihen aikaan hallitsi ja johti, oli liian ankara ja väkivaltainen, joten paras ratkaisu oli yleinen kieltäytyminen. Tyyppillinen esimerkki tästä on Jobin kohtalo. Saatana, tämän planeetan silloinen johtaja, suorastaan kiusaa Jobia, rehellistä ja kunnan miestä.

Buddha näinollen asettui kielteiselle kannalle hyveitten ja paheitten taisteluun. Voimmekin sanoa, että Buddhan ajoista tuli mahdolliseksi selvästi käsittää, että totuuden etsijän on osat-

tava alistaa sekä paheet että hyveet astinlaudakseen.

Mutta Buddhakaan ei pelastanut tätä maapalloa. Häenkään ei saanut aikaan sitä, että parempi tajunta, aurinkovoima, kosmillinen Kristus, olisi tullut maapallon johtoon. Kuitenkin Buddha teki välttämättömän valmistavan työn. Jonkun toisen tuli täydentää ja jatkaa, kunnes voitto saavutettaisiin.

Tämän voiton saavutti Jeesus Kristus. Hänessä kosmillinen Kristus tuli tämän planeetan korkeampaan johtoon. Kuoleman jälkeisessä maailmassa Kristus jo hallitsee. Ja alkuseurakunnassa Kristuksen elämä ja voima näyttäytyi jo martyyriuden voimana fyysilliselläkin tasolla.

Kuitenkaan Kristus ei päässyt johtoon fyysillisellä tasolla. Sillä kirkko luopui hänen johdostaan, opistaan. Kristuksen siveysoppi, vuorisaarna, joka luonnollisesti piti olla numero yksi, se jäi syrjään, ja määrääviksi tulivat kirkkojen laatimat teologiset dogmit.

Ja niin on kulunut lähes parituhatta vuotta Kristuksen jälkeen. On kulunut yksi suurkuukausi, Kalojen merkin aika. Olemme siirtyneet Vesimiehen hallitsemaan suurkuukauteen, joka sekin tulee kestävänsä parituhatta vuotta.

Tässä ajanvaihteessa tuli taas uuden henkisen sysäyksen ja vuodatuksen aika ihmiskunnan auttamiseksi. Se tapahtui teosofisena liik-

keenä. Tarkastamme nyt muutamia ilmiöitä mainitun liikkeen yhteydessä.

Ensiksi on H. P. Blavatsky. Hän toi teosofisen sanoman, sen siveellisen ja tieto-opillisen tiedon ja mahdin, joka edustaa vanhoja uskontoja aina Buddhaan asti. Hänhän pukeutui buddhalaiseen munkinkaapuun. Hän puhui jälleensyntymisestä ja karmasta, elämän siveellisestä vastuunalaisuudesta. Hän puhui maailman ja ihmisen rakenteesta, tarkoituksesta ja päämäärästä salatieteilijän syvällisellä tavalla. Buddhan tavalla hän myös hylkäsi sodan. Jeesus Kristukseen hän viittaa sanomalla: Jos tahdotte olla kristittyjä, niin seurakkaa vuorisaarnaa.

Blavatsky siis esittää sen, mikä vanhassa liitossa parasta oli ollut, ja viittaa uuden liiton alkajaan. Mutta Jeesuksen Kristuksen olemuksen ja uudenliiton elämänymmäröksen varsinainen esittäminen ja selvittäminen ei nähtävästi kuulunut hänen tehtäväänsä. Ehkä jo työnjakokin edellytti sen. Ehkä uudenliiton elämänymmäröksen esittäminen oli alunperin tarkoitettukin toisten henkilöiden esitettäväksi. Ja silloin astuivatkin näyttämölle erikoisesti kolme ihmistä: Leo Tolstoi, Rudolf Steiner ja Pekka Ervast.

Leo Tolstoi on se ihminen, joka selvästi esittää, mitä kristinusko on. Kristinoppi on sama

kuin Kristuksen oppi, vuorisaarna. Sen asian Tolstoi teki selväksi.

Leo Tolstoi siis esitti nimenomaan juuri sen, mikä uskonnon pääasia onkin: Mestarin siveysopin.

Mutta uskonnon tieto-opillista ja metafyylistä puolta, sitä Tolstoi ei esittänyt. Hän ei ottanut selvitteläkseen, mikä on ihmisen kohtalo kuoleman jälkeen, syntykö hän jälleen vai miten. Samoin, vaikka Tolstoi esitti, mikä on Kristuksen siveysoppi, niin hän ei erikoisesti selvittänyt mikä Jeesus Kristus itse on, mitä elämän ratkaisuja häneen sisältyy. Ehkä, työnjaonkin tähden, se ei taas kuulunut hänen tehtävänsä.

Sensijaan toinen kristillinen uudistaja, Rudolf Steiner, on täysin perillä ihmisen kohtalosta kuoleman jälkeen, jälleensyntymisestä ja karmasta. Ja myöskin hän on syvällisesti selvillä Jeesus Kristuksen olemuksesta ja asemasta.

Mutta Kristuksen siveysoppia ei Rudolf Steiner selvästi, niinkuin Leo Tolstoi, aseta määrääväksi ojennusnuoraksi käytännöllisessä elämässä. Eikä myöskään totuuden ja tiedon etsimisessä. Kirjassaan „Kuinka saavutetaan tietoja korkeammista maailmoista?” Steiner kyllä sanoo: „Jos koetat ottaa yhden askeleen eteenpäin salaisten totuuksien tiedossa, niin ota samalla kolme askelta eteenpäin luonteesi

jalostamisessa hyvään". Mutta hän ei esitä asiaa siten, että Kristuksen vuorisaarnan neuvosten seuraaminen juuri vie totuuden tietoon. Kristuksen oppia seuratessa ei tarvitse ottaa erittäin tiedon askelta ja erittäin siveellistä askelta. Sillä tie on yksi. Askeleet ovat kokonaan siveellisiä, mutta niiden astuminen vie tietoon.

Kristuksen siveysoppia ei Steiner siis esitä tienä. Kristuksesta hän puhuu paljon ja syvällisesti, mutta ei Kristuksen opin tiestä. Ei, vaikka vuorisaarna juuri on Kristuksen itsensä esittämä tie, se kaita tie, joka vie henkiseen uudestisyntymiseen, vie sisälle Jumalan valtakuntaan, Kristuksen Valkoiseen Veljeskuntaan.

Yhteistyön kannalta katsoen kuitenkin on yksi asia selvä: Leo Tolstoi ja Rudolf Steiner täydentävät toisiaan. Leo Tolstoi esittää, käytännöllisesti katsoen, uskonnon tärkeimmän puolen, Kristuksen siveysopin. Rudolf Steiner taas esittää uskonnon filosofisen, tiedollisen ja metafyyllisen puolen. Haittana kuitenkin on, että he työskentelevät erillään, eivätkä niinollen pääse täydentämään ja hedelmöittämään toisiaan. Yksin tässäkin seikassa on jo riittävä syy, miksi täytyy esiintyä vielä sellainen tietäjä ja opettaja, joka yhdistää kaiken, joka esittää yhtenäisen, selvennetyn, täydellistetyn elämänymmärryksen.

Ja niin tulemmekin Pekka Ervastiin. Hänessä, hänen opetuksessaan, kaikki yhtyvät. Hän yhdistää kaikki yhdeksi kokonaisuudeksi. Esitelmissään ja kirjoissaan Pekka Ervast kunnioittaa Blavatskya ja hänen teosofista elämäntyötään. Siitä emme tarvitse enempää puhua. Samoin Pekka Ervast antaa suuren arvon Leo Tolstoin työlle, sille työlle, jossa Kristuksen oppi tuli esitetyksi. Myöskin Pekka Ervast antaa suuren arvon Rudolf Steinerille ja hänen työnsä elämän, ihmisen ja Kristuksen metafysisillisen puolen esittäjänä.

Mutta nyt sopii kysyä: toimittiko Pekka Ervast näinollen vain jonkunlaisen yhdistelytehtävän? Yhdistikö hän vain sen, minkä toiset tutkijat olivat esittäneet?

Asia ei ole niinkään. Sekin olisi kyllä ansioikas ja kunnioitettava työ. Mutta sellainen olisi kuitenkin ilman alkuvoimaisuutta. Pekka Ervast taas oli mitä alkuvoimaisin tutkija ja työntekijä. Hän oli sitä pienestä pitäen, lapsesta alkaen. Nuoresta alkaen hänellä oli mitä syvällisempiä henkisiä kokemuksia. Aivan erikoista on, että hänelle jo neljäntoista vuotiaana, jolloin ihminen siirtyy lapsesta nuorukaiseksi, tulivat Jeesuksen vuorisäärnan käskyt käytännölliseksi siveysopiksi. Tätä erikoista jaksoa hänen elämässään kesti seitsemän vuotta; jolla ajalla hän ei tiennyt kertaakaan rikkoneensa Jeesuksen käskyjä vastaan.

Mutta niinpä tämä jakso Pekka Ervastin elämässä päätyikin siihen henkiseen kokemukseen, jota hän nimittää Jordanin kasteeksi. Kirjoissaan ja kirjoituksissaan hän on, tietääkseni, kolmessa eri kirjassa kertonut tästä tapauksesta. Ja koska tällainen kokemus, sellaisena kuin Pekka Ervast sen koki, on ihmiskunnan historiassa oikeastaan äärettömän harvinaisen, niin otan tähän mitä Pekka Ervast itse on siitä esitelmissään puhunut ja kirjoissaan kirjoittanut. Vuonna 1909 pidetyssä esitelmässä, joka on painettu kirjassa „Suuret uskonnot”, hän sanoo: „Ottaakseni esimerkin, tahaisin mainita ihmisen — hän ei ollut 'uskovainen' — joka kauan ponnisti, tutki ja luki, etsi ja taisteli sisässään, paini jumalansa kanssa niinkuin Jaakob eikä hellittänyt vaan sanoi: 'minun täytyy saada tietää sinun nimesi, tietää ken sinä olet, minun täytyy saada tietää totuus, nähdä sinut, jumala'. Ja kerran tuli valo. Kerran oli aivan kuin pilvet olisivat laskeutuneet hänen ylitseen ja pilvien läpi alkoi aurinko paistaa ja ihminen näki äärettömyyteen. Hän näki Jumalan äärettömyyden, näki sen suuren elämän, joka oli kaiken takana, ja kuuli, kuinka elämä hänelle kuiskasi: 'sinä olet minun poikani ja minä olen sinun isäsi'. Ei sillä elämällä ollut muotoa, ei se ollut mikään persoonallinen Jumala tavallisessa merkityksessä, vaan se oli itse elämän äärettömyys, pohjatto-

muus, syvyys ja kuilu, se oli palava tuli ja aurinko ja valo, mutta se oli elämää ja se puhui ja sanoi: 'sinä olet minun poikani ja minä rakastan sinua'. Ja kun se ihminen tuon koki, hän huomasi itse loistavansa. Hän huomasi, että hänellä oli toinen ruumis kuin tämä fyysilinen, hän huomasi vaeltavansa jonkunlaisessa kehässä, joka loisti, ja siinä pallossa oli suuri tuli, joka nousi hänen päänsä yli, ja se tuli valaisi hänen elämäntiensä, niin että hän näki omansa ja toisten ihmisten sydämet ja mitä niissä oli heikkoa ja tietämätöntä."

Sitten P. E. puhui tästä kokemuksestaan kesäkursseilla Kiteellä v. 1912, jossa allekirjoittanutkin oli mukana. Esitelmät muistaakseni pikakirjoitettiin, ja siten P. E. kirjoittaa muistelmissaan „Tietäjässä” 1915: „Lokakuun 13 p:tä 1896 keskellä päivää oli aivankuin sielun-tuskani olisivat kärjistyneet hiippuunsa. Ne nousivat niin ylimmilleen, että minä hengessäni huutamalla huusin apua elämältä, kun en jaksanut enkä kestänyt kauempaa. — Heittäysin selälleni sohvalle. Silloin äkkiä peittyi sumuun kaikki ympärilläni. Oli aivan kuin synkkä pilvi silmiäni edessä, ja tuntui kuin tuskani olisi siirtynyt itsestäni tuohon pilveen. Ohimennen ajattelin siinä: tuollainenko siis on elämä. Samassa pilvi repeytyi, ikäänkuin salama olisi siihen iskenyt, ja auringon säteet paistoivat kasvohini lämmittävästi ja kirkkaasti, mutta ei

häikäisevästi. Vähitellen tuo ihana valo ympäröi minut joka puolelta, niin että olin kuin valomeressä, ja vihdoinkin se tunki sisääni, täytti ja valaisi minut kokonaan, niin että minä itse ja koko olemukseni oli kuin paljasta valoa. Ja samalla auringon takaa ja joka puolelta avaruudessa kuului ääni, joka sanoi: 'ole hyvässä turvassa, minun poikani, sillä minä rakastan sinua'. Ja sitten tämä valo haihtui ja laskeusi alas ja meni selkäni sisään ja tuli sieltä ulos niinkuin liekki. Elävänä, liekehtivänä vaahteran lehden muotoisena se nousi ylös korkealle ylipään ja ympäröi minua valollaan. Ja minä nousin sohvalta hämmästyneenä ja katselin ympärilläni, sillä katso, minä olin toinen ihminen. — Vanha elämä oli aivan kuin pyyhkäisty pois. Ja minä panin käteni ristiin rinnalle ja sanoin hiljaan ja harvaan: 'ihminen on Jumalan poika. Isä Jumala on olemassa ja hän on kaiken elämän takana. Hän rakastaa, hän rakastaa, ja minä olen hänen poikansa, eikä ole mitään hätää, ei koskaan, ei ole koskaan ollut eikä tule koskaan olemaan. Kaikki tuska ja kärsimys on vain syntymistä uuteen elämään. Kun ihminen syntyy tähän maailmaan, silloin on tuskaa ja vaivaa, ja kun ihminen syntyy henkiseen elämään, siihen tietoisuuteen, että hän on Jumalan poika, täytyy senkin tapahtua tuskalla ja vaivalla, suurella ponnistuksella ja äärettömän helvetin läpi käymällä. Mutta sit-

ten kaikki on rauhaa ja sopusointua ja selvyttä”.

Vielä puhui Pekka Ervast samasta kokemuksestaan esitelmissään kesäkurseilla Jyväskylässä v. 1929, jolloin allekirjoittanut niinkään oli mukana. Nämä esitelmät on pika-
kirjoitettu ja julaistu kirjana: „Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa”. Siinä sanotaan: „Tuli hetki elämässäni, jota minun täytyy nimittää uudestisyntymiseksi ja jota myöskin voisin sanoa toisella nimellä Jordanin kasteeksi. Se on mystillinen tapahtuma, jota on vaikea kuvata ja jota arkailee ja pelkää kuvata, mutta joka on lyhyesti ja sattuvasti kuvattu evankeliumissa. Sama mikä tapahtui Jeesukselle, kun hän meni Johanneksen luo ja Johannes kastoi hänet Jordanissa, sama saattaa tapahtua ihmiselle tänä päivänä, jos hän kulkee Kristuksen jäljissä. Se tapahtui minulle. Minä tulin kastetuksi. Vaikka en tahdo kertoa yksityiskohtia tästä, mainitsen kuitenkin pari seikkaa. Toinen on se, että minä tunsin olevani Jumalan Poika. Tiesin sillä hetkellä, mikä oli ihmisen salaisuus. Ihminen on aivan toinen olento kuin mitä hän on itsestään otaksunut. Ihminen on luullut olevansa ruumiillinen ja sielullinen olento, pieni, inhimillinen persoonallisuus, jonka sisältö on hänen sieluelämässään, — ja ihminen on itseasiassa aivan toinen. Hän on iankaikkinen henki, syntynyt avaruuksien Isän omasta rak-

kaudesta, singahtanut maailman järjen tules-
ta. Ihminen on Jumalan Poika. Äärettömyyden
iankaikkinen ja ehtymätön elämä on hänessä.
Hän on se elämä. Hän on osa siitä, voidaan
sanoa, mutta voidaan myöskin sanoa, että hän
on se . . . Udestisyntymisessään ihminen tun-
tee olevansa Jumala, suuri, salainen elämä, ja
samalla sen poika, Jumalan poika . . . Toinen
merkillinen kohta, jota en silloin vielä ymmär-
tänyt, mutta joka liittyi rinnakkaisilmiönä
udestisyntymiseen, oli se, että Jeesus Kristus
oli mitä salaperäisimmällä tavalla siinä läsnä.
Ei läsnä niinkuin se, joka olisi kasteen toimit-
tanut, eikä myöskään läsnä niinkuin Isä, jonka
Pojaksi ihminen julistettiin, vaan niinkuin sa-
tumainen, läpitunkeva persoonallisuus, joka oli
mukana Jumalan Pojan tietoisuudessa.”

Olen toistanut tässä kaikki kolme esitystä
pääkohdissaan senkin tähden, että ne täyden-
tävät toisiaan. Ja myöskin sen tähden, että se
sellaisenaan on, niinkuin jo sanoin, äärettömän
harvinainen. Ja kolmanneksi sen tähden, että
se antaa käytännöllisen varmuuden Suurten
Mestareiden opetuksille ihmiselämän merkityk-
sestä, tarkoituksesta ja päämäärästä, joka on
jumalallinen täydellisyys.

Tämä Jordankaste-kokemus, Jumalan Pojan
kokemus, teki Pekka Ervastista mitä alku-
peräisimmän olennon, tutkijan ja työntekijän.
Omissa tutkimuksissaan hän varmensi, sy-

vensi ja siten yhdisti sen, mitä toiset tutkijat jo olivat löytäneet ja esittäneet. Hänen kokemuksensa varmistaa sen tärkeän asian, että Kristuksen vuorisaarnassa todella on viitoitettu tie mystillisen ja Kosmillisen Kristuksen yhteyteen. Ne opit ovat kotoisin itse äärettömyydestä, ja sen tähden ne eivät milloinkaan tule tarpeettomiksi. Sillä ne johtavat seuraajansa myös äärettömyyteen.

Näin tulemme Pekka Ervastin kokemuksessa täysin varmuuteen siitä, että Kristuksen vuorisaarnassa esitetty käytännöllinen siveysoppi on todella ensimmäinen ja tärkein asia uskonnossa. Mikäli ei niin ole, sikäli uskonto ei vastaa tarkoitustaan.

Kokemuksensa perusteella Pekka Ervast antaa myös Jeesus Kristuksen olemuksesta syvällisimmän ja täydellisimmän esityksen. Jeesus Kristuksessa ei esiinny ainoastaan suuri vihitty, Mestari tai mestarien Mestari; ei edes vain aurinkokunnan Logos, aurinkohenki, yksi johtavista Elohimistä. Kaiken tämän lisäksi ja sisällä ja takana syntyy ja esiintyy Jeesus Kristuksessa ensi kerran täydellisimpänä se Kosmillinen Kristus, se Jumalan Poika, joka on kaikkien aurinkokuntien ja niiden Logoksien ja Elohimien takana. Se on itse ääretön ja rajaton Elämä, kaiken Isä, joka on yhtä ehdottoman kanssa. Kosmillisen Isän tajunnassa elää Poika, kosmillinen Kristus,

täydellisyyden tajunta ja perikuva, joka syvimmällä kaikkea elähyttää, johon kaikki pyrkii, ensin tietämättään, sitten tietoisesti ja itse-tietoisesti. Tästä samalla johtuu, että vaikka Jeesus Kristuksessa ensi kerran kosmillinen Jumalan Poika lihaantui maan päälle, niin ei se estä, että jossain toisessakin ihmisessä sama asia tapahtuu. Niinkuin se nyt tapahtui Pekka Ervastissa. Hänessäkin tapahtui se mystillinen tapahtuma, „joka on lyhyesti ja sattuvasti kuvattu evankeliumissa”, niinkuin Pekka Ervast omassa kokemus-kertomuksessaan sanoo. Ja niinkuin hän kertomuksessaan jatkaa: „Sama mikä tapahtui Jeesukselle, kun hän meni Johanneksen luo ja Johannes kastoi hänet Jordanissa, sama saattaa tapahtua ihmiselle tänä päivänä, jos hän kulkee Kristuksen jäljissä. Se tapahtui minulle. Minä tulin kastetuksi.” Sillä jokaisen ihmiselämän sisin tarkoitus ja päämäärä on, niinkuin vuorisaarnassakin selvästi ja ytimekkäästi sanotaan, saavuttaa se täydellisyys, mikä on taivaallisella Isälämme. Tai niinkuin Kristus myös evankeliumissa sanoo: „Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka uskoo minuun, hänkin on tekevä niitä tekoja, joita minä teen, ja suurempiakin, kuin ne ovat, hän on tekevä”.

Tämä kosmillinen tapahtuma tuli nyt sekä mahdolliseksi että välttämättömäksi senkin tähden, että maapallomme elämässä, niinkuin

jo edellä sanoimme, oli taas tullut aika täyttyneeksi. Ajan pyörä oli pyörähtänyt toiseen eläinradan merkkiin, Kaloista Vesimieheen. Kalojen merkin vaikutuksessa olimme eläneet noin pari tuhatta vuotta, ja samoin tulemme elämään pari tuhatta vuotta Vesimiehen vaikutuksessa. Tätä edessä olevaa aikakautta varten tarvittiin uusi vuodatus. Tarvittiin selvä tieto elämästä. Tarvittiin sellainen Elämänymmärrys, jossa Kristuksen vuorisaaunan käytännöllinen siveysoppi on selvästi johtamassa, ja joka kokemuseräisesti valaisee ja opastaa elämän ja kuoleman mysteριοissa. Ja koska ihmiskunnan elämä on elävää Jumalan ja Hänen valtakuntansa jatkuvaa ilmestymistä maan päälle, joka tapahtuu toistuvien ja jatkuvien henkisten uudestisyntymien kautta, niin luonnollisestikaan ei riittänyt vain entisten oppien tiedollinen puhdistaminen ja uudistaminen, vaan asiaan kuului luonnon välttämättömyytenä, että itse Elämäkin täytyi uudestisyntyä. Sillä joskin Opin seuraaminen vie uudestisyntymiseen, niin uudestisyntynyt Elämä taas puolestaan aiheuttaa opin ja elämänymmärryksen uudestisyntymisen.

Jos vielä palaamme tämän luvun otsikkoon, niin voimme siis sanoa, että tässä tulipunaisen lohikäärmeen villitsemässä maailmassa ovat Korkeimmat Voimat taas laskeneet pohjan ja perustuksen uudelle ajalle, uudelle sivistyk-

selle, uudelle uskonnolle. Uusi uskonto ei suinkaan tarvitse muodostua kirkoksi entiseen tapaan. Se on oleva henkeä ja elämää. Olemme taas saaneet tietää, ehkä entistä selvemmin, mitä Elämä on, mitä Jumala ja Kristus ja ihminen on. Olemme saaneet selvästi ja kokemuksperäisesti tietää mitä uskonnot yleensä ja mitä kristinusko erikoisesti on. Kristinusko on Kristuksen käytännöllisen opetuksen, vuorisaarnan, vapaaehtoista kunnioittamista, tutkimista ja seuraamista. Siinä on käytännöllinen tie päämäärään, elämän tarkoituksen toteutumiseen. Jumalallinen viisaus kasvaa Kristuksen opetuksen käytännöllisessä seuraamisessa.

IV.

MIKAELIN VOITTO YKSILÖN ELÄMÄSSÄ.

Koska siis jokaisen ihmisen elämällä on sama tarkoitus, kulkea kohti Kristuksen ja Isän täydellisyyttä, niin kuvailemme vähän Mikaelin ja lohikäärmeen kamppailua yksilössä. Lähtökohdaksi otamme sen yleispätevän huomion, että puhuttaessa vihollisesta ja ystävästä, vieläpä vapahtajasta, silloin sekä lähin vihollinen että lähin ystävä, vapahtaja, on ihmisessä itsessään. Vaikkakin kosmoksessa, ihmisen ulkopuolella, on mahtavia sekä hyvän että pahan voimia, niin kumpikaan eivät voi vaikuttaa ihmiseen muuten kuin ihmisessä itsessään olevan hyvän tai pahan kautta.

Sama on laita suurempien ihmisryhmien, s.o. yhteiskuntien, kansojen, uskontojen. Jos halutaan puhua esim. kirkon vihollisesta, niin ensimmäinen ja lähin vihollinen on kirkossa itsessään. Maailmalliseksi menneen kirkon lähin vihollinen on sen omissa opeissa. Mikäli kirkko sortuu, tapahtuu se ensisijassa kirkossa itses-

sään olevan vihollisen vaikutuksesta. Samoin luonnollisesti kirkkojen lähin ystävä ja auttaja piilee kirkossa itsessään. Mestarin auttava käsi tarjoutuisi vuorisaarnan neuvoissa ja se pääsisi auttavasti vaikuttamaan mikäli kirkko niihin neuvoihin syventyisi, niiden mukaan elämäänsä ja toimintaansa järjestäisi.

Sama on laita kansojen. Kansojenkin lähin vihollinen on niissä itsessään. Kansat luottavat aseihin, väkivallan ja hävityksen henkeen. Mutta kehityksen kuluessa tullaan yhä selvemmin huomaamaan, että kansojen lähin vihollinen on niiden puolueriidoissa ja yleisessä aseistuksessa. Sisäisiin riitoihinsa ja yleiseen aseistukseensa kansat sortuvat. Tämä asia selviää kansoille sikäli kuin ne oppivat ymmärtämään, että kansan lähin ystävä ja auttaja on siinä, että ryhdytään järjestämään sekä sisäisiä että ulospäisiä asioita rehellisyyden, luottamuksen ja ihmisyyden hengessä.

Mutta tästäpä tulemmekin siihen, että yksilöissä täytyy tapahtua henkinen heräämys, sisällinen uudelleenjärjestely. Kaivataan uutta aatelia. Ei enää miekan ja väkivallan ritareita, vaan totuuden pyhän hengen ja veljesrakkauden elähyttämiä ihmisiä. Tarvitaan Kristuksen vuorisaarnan opin ihailijoita, siinä opissa itseänsä kasvattavia, toimivia ja uhrautuvia ihmisiä. Tarvitaan ihmisiä, jotka Mikaelin

tavalla ryhtyvät kukistamaan itsessään olevaa lohikäärmettä.

Itsekasvatuksellisen kamppailun vertauskuvallinen lähtökohta on tällainen: „Näkyi suuri tunnusmerkki taivaassa: Vaimo, aurinko verhonaan ja kuu hänen jalkojensa alla... Hän oli raskaana ja huusi synnytystuskissaan, kun oli tuskallista synnyttää”.

Tämän ohella näkyy toinen tunnusmerkki taivaassa: suuri tulipunainen lohikäärme... seisoi synnyttämäisillään olevan vaimon edessä nielläkseen hänen lapsensa, kun hän synnyttää sen.

Mutta kävikin niin, että lapsi temmattiin Jumalan tykö ja hänen valtaistuimensa tykö. Ja vaimo pakeni erämaahan.

On selvää, että tällainen kuvaus kuuluu niihin kokemuksiin, joita ihminen kokee henkisen uudelleenjärjestelyn tiellä, vuorisaarnan neuvoja ihaillessaan ja seuratessaan ja työtä tehdessään.

Annamme tämän kuvauksen ensin heittää varjonsa sille lavealle tielle, joka vie kuolemaan ja pakolliseen jälleensyntymään, ja jota kirkotkin kulkevat, kun ne hylkäsivät elämään sisälle johtavan Kristuksen opin.

Kulkiessaan lavealla tiellä ihminen ei siis eläessään koe uudestisyntymistä. Sentähden hän joutuu sen tavallaan kokemaan kuoleman

jälkeen. Kuoleman jälkeen käy niinkuin Ilmes-
tyskirjan kuvauksessa sanotaan: lapsi, s.o.
ihmisen korkeampi minä, temmataa devakha-
niin, siis pakollisesti Jumalan ja hänen valta-
istuimensa luo. Mutta vaimo, s.o. persoonalli-
nen sielu eli alempi minä jäi astraaliruumiis-
saan erämaahan, s.o. tuonelaan, kiirastuleen,
jossa se käy pakollisen puhdistuksen läpi, kul-
kien sitten kuuta, persoonallisuuden kuolemaa
kohti, ja sen kautta kohti devakhanissa olevaa
korkeampaa minäänsä, johon yhtyy. Silloin
kuu, himon hallitsema persoonallisuus, on pa-
kollisesti voitettuna jalkojen alla. Vainajalla on
tällöin aurinko verhonaan, s.o. hän elää mi-
nuutensa aurinkominässään. Hän on tavallaan
läpikäynyt henkisen uudestisyntymisen, kyllä-
kin vaan pakollisen. Vastaavana seurauksena
on pakollinen lapseksi syntyminen maan
päälle. Ihminen kiertää tämän pakollisen ympy-
rän siihen asti, kunnes maan päällä ryhtyy
vapaaehtoisesti kulkemaan vuorisaarnan tiellä,
joka vie sisälle kuolemattomien Veljeskuntaan.

Unielämän suhteen sopii tässä huomauttaa,
että se on välimuoto kuoleman ja hereillä olon
välillä. Sentähden, jos ihminen unessa kokee
vihkimyksiä, eivät nekään merkitse mitään,
ellei se sitten toistu päivällä, valveilla ollen.

Niinpä siirrymmekin nyt tarkastelemaan näi-
tä tapauksia ruumiina eläen ja valveilla ollen.

Kun ihminen ryhtyy järjellisesti vuorisaaran oppia seuraamaan, silloin hänen sielunsa, sanokaamme tunnesielu, käy tuskaiseksi. Hän alkaa olla kuin sielullisesti raskaana. Mutta silloin ei saa hätäillä, täytyy kantaa tuo tuska tietoisena siitä, että se on uudestisyntymisen tuskaa. Jos hätäilee ja etsii ulkoista unohdusta, silloin ei synny se, mikä pitäisi syntyä. Jos syntyy, on se vain jotain alempaa, persoonallista. Sen tähden ihmisen tulee olla järkevä, kantaen tuskansa kuin jalkainsa alla. Silloin hän on kuin Ilmestyskirjan vaimo, jolla on aurinko, s.o. henkinen järki, verhonaan, ja kuu, sisäinen tuska, jalkainsa alla. Kuu pysyy jalkain alla siten, ettei lähde etsimään lohdu-tusta aistillisuudesta, himoista. Ja aurinko, henkinen järki, pysyy hänen verhonaan ymmärtäessään, niinkuin kaikki profeetat, että himoelämä ei tuo todellista lohtua, vaan sensijaan johtaa kurjuuteen. Sen tähden ihminen luottaa siveelliseen puhtauteen, aurinkojärkeen. Siten aurinko, Kristuselämä, verhoaa hänen persoonallisuuttaan. Hänellä alkaa olla hääpuku, joka oikeuttaa hänet pääsemään kuninkaipojan häihin.

Tämä aurinkoverho valaisee ihmisen tajuntaa ensin kuin ulkoa tai ylhäältä päin. Tämä vastaa analogisesti ruumiillisen lapsen syntymää, jolloin jälleensyntyvä minä verhoaa lasta äitinsä kohdussa, ja vasta syntyessä minä yh-

tyy lapseen. Samoin on laita henkisessä uudestisyntymisessä. Ennen uudestisyntymää valo muodostaa aurinkoverhon, joka herättää ja valaisee tajuntaa ylhäältä päin. Mutta henkisessä uudestisyntymisessä tämä valo astuu tajunnan sisäiseksi valoksi.

Juuri tämän ylhäältä päin varjostavan valon astuminen sisäiseksi valoksi muodostaa tuon tuskallisen henkisen uudestisyntymisen.

Siirrymme nyt niihin vaikeuksiin, jotka vaativat uudestisyntymisen yhteydessä. Ilmestyskirjassa näitä vaikeuksia kuvataan siten, että kuninkaallisesti koristeltu tulipunainen lohikäärme vaanii nielläkseen syntyvän lapsen. Toisin sanoen: itsekkyyden mahti, joka fyysisellä tasolla vielä kuninkaallisesti koristeltuna hallitsee, se olisi halukas kääntämään kaikki henkisetkin saavutukset itsekkyyden alttarille. Erinomaisena esimerkkinä tästä on se, että kristikunnan itsekkyyden, ahneuden ja vallanhimon kuninkaallinen lohikäärme nieli Jeesus Kristuksen. Ei tietysti todellista Jeesus Kristusta, vaan kirkkojen tekemän kuvan. Ja niin kristikunnalla on aina ollut mukanaan tämä dogmatiikan luoma ja maalailema kristuskuva — ei tietysti vuorisaarnan Kristus — kun se on väkivaltaa harjoittanut, verta vuodattanut, sotaa käynyt.

Mutta nyt onkin kysymys yksilöstä. Ensin yksilöitten ja sitten kansojen on Mikaelin ta-

valla osattava liittyä Kristukseen ja luovuttava lohikäärmeestä. Vilpitöntä ja vakavaa pyrkijää autetaan. Niinkuin kuolemassa korkeampi minä heti temmataan devakhaniin, samoin henkisesä uudestisyntymisessä syntyvä sisäinen lapsi, lapsi tai poika, „temmataan” Salaisen Veljeskunnan suojelukseen. Siten uudestisyntynyt ihminen on henkisesti suojattu lohikäärmettä vastaan. Ei kuitenkaan automaattisesti suojattu. Kysytään taitoa. On osattava kuunnella ja seurata Salaisen Veljeskunnan neuvoja. Ilmestyskirjan kuvauksessa näkyy, mitä neuvoa on seurattava: täytyy osata pysyä irti maailmasta! Sanotaan: „Ja vaimo pakeni erämaahan, jossa hänellä oli Jumalan valmistama paikka, jotta häntä elättäisivät siellä tuhat kaksisataa kuusikymmentä päivää”. 1260 päivää on 3 ½ vuotta, puolet vihkimyksen ajasta. Kun sanotaan „puolet”, niin se merkitsee myös, että ihminen elää kahta „puolta”, s.o. Veljeskuntaan päin ja maailmaan päin. Maailmaan päin oleva „puoli” on erämaassa, s.o. hän vielä vaikenee, ei puhu sisäisistä löydöistään ja kokemuksista julkisesti. Hän ei vielä osaisi puhua niin, että siitä olisi todellista siunausta. Mahdollisesti hän vaan saisi aikaan hämmennystä ja häiriötä. Siksi hän vaikenee.

Kuitenkaan tämä vaikeneminen ei merkitse toimettomuutta. Veljeskuntaan ja Mestariin päin oleva „puoli” on ututterassa toiminnassa.

Hän vakiinnuttaa ja järjestää itseään uuteen, henkisempään elämänymmärrykseen. Tämä sisäinen järjestely on varsinaista Mikaelin kamppailua, jossa lohikäärme heitetään taivaasta alas maan päälle. Lohikäärmeen olo taivaassa uudestisyntymisen jälkeen merkitsee, että älyllinen tajunta on vielä hiukan kiinni maailman itsekkäissä opeissa ja näkökannoissa, eikä osaa järjellään ymmärtää, miten vuorisaarnan opit, esim. pahan vastustamattomuus, olisi mahdollinen. Jatkuvan mietiskelyn ja aurinkovoimien avulla ihminen kuitenkin voi nämä älylliset järjestelyvaikeudet läpäistä. Siten hän karkoittaa lohikäärmeen alas älyllisen tajuntansa taivaasta.

Tämä on tärkeä voitto ja rauhan saavutus. Niinpä Ilmestyskirjassa sanotaan: „Ja minä kuulin suuren äänen taivaassa sanovan: Nyt pelastus ja voima ja valtakunta on tullut meidän Jumalamme omaksi, ja valta hänen Voideltunsa omaksi, sillä veljemme syyttäjä, joka yöt ja päivät syytti heitä Jumalamme edessä, on heitetty ulos”.

Kun itsekkyyden lohikäärme, joka aina syytti rakkauden oppia, vuorisaarnan oppia mahdottomaksi, on näin tullut heitetyksi alas tajunnan taivaasta, jatkuu uudelleenjärjestely edelleen käytännöllisessä elämässä. Kun lohikäärme ei voinutkaan nielaista lasta, lähti se ajamaan takaa sitä vaimoa, joka lapsen oli

synnyttänyt. Syntyy vastuksia ja vaikeuksia käytännössä.

Mutta apua tulee: „Vaimolle annettiin sen suuren kotkan kaksi siipeä hänen lentääkseen erämaahan sille paikalleen, jossa häntä elätetään aika ja ajat ja puolet aikaa pois käärmeen näkyvistä”.

Erämaahan lentäminen on nyt järjellinen, siiveellinen taito elää uudessa elämänymärryksessä. Täytyy osata elää niin, että vaikka eläkin keskellä ihmiskuntaa, niin kuitenkin elää, maailman puuhiin nähden, kuin eläisi keskellä erämaata. Täytyy oppia elämään maailmassa, mutta ei maailman elämänymärryksestä, vaan vuorisaaunan elämänymärryksestä.

Mutta mitä on tällöin kotka, ja suuren kotkan kaksi siipeä? Ensin voisimme sieluelämän kannalta sanoa: kotka on tahto, hyvä tahto, Jumalan tahto, ja siivet ovat järki ja tunne. Siten henkinen ihminen ei tarvitse möyriä maassa, s.o. hän ei tarvitse etsiä tietoa vain materiasta, joko näkyväisestä tai näkymättömistä, eikä uskoa umpimähkään, vaan hän osaa sieluna lentää, osaa elää tietoista hengen elämää aineen maailmassa.

Tämän lisäksi voimme vielä sanoa, että lentotaito on rytmi, sopusointu, kohtuus kaikissa asioissa ja toiminnoissa.

Ottakaamme pari esimerkkiä. Niinpä työn ja levon reipas ja asiallinen vuorottelu muodostaa yhden siipiparin. Yleensä täytyy levätä oikeaan aikaan ja toimia oikeaan aikaan. Ihminen on taipuvainen hitauteen ja yksipuolisuuteen. Liiallinen lepo muuttuu laiskotteluksi ja liiallinen työ ruumiin rääkkäykseksi. Sellainen on yksipuolista. Se on yrittämistä lentää yhden siiven varassa. Mutta siitä ei tule lentoa, vaan on se pakostakin maassa möyrimistä.

Sama on laita ravinnon suhteen. Täytyy osata hallita ravitsemusta niin, että osaa oikein ja kohtuudella syödä, oikein ja kohtuudella olla syömättä. Siinä on silloin kaksi siipeä: syöminen ja syömättömyys.

Kuitenkin lentotaidon ydin on siinä, että osaa elää Salaisen Veljeskunnan elämää keskellä julkista elämää. Silloin, niinkuin sanoimme, tahto on kotka, järki ja tunne ovat kotkan kaksi siipeä.

Mutta vastukset jatkuvat. Niinpä „käärme purskutti suustaan vaimon jälkeen vettä niinkuin virran saattaakseen hänet virran vietäväksi. Mutta maa auttoi vaimoa; maa avasi suunsa ja särpäsi virran, jonka lohikäärme oli purskuttanut suustaan”.

Mikä on tämä lohikäärmeen suustaan purskuttama virta?

Se on maailman itsekkäät opit, aatteet ja uskomukset, joita se syytää totuuden etsijää vastaan. Todellakin maailmaa hallitseva, kuninkaallisesti koristeltu, tekopyhyydellä verhottu itsekkyyys syytää suun täydeltä sellaisia oppeja, ihanteita ja selityksiä ja velvoituksia, jotka eivät ole ensinkään sopusoinnussa vuorisaaunan elämänymmärryksen ja velvoituksen kanssa.

Kuitenkin maa auttaa ihmistä „nielemällä virran”. Täytyy olla rauhallinen ja muistaa Kristuksen sanat, että kaikki se, mikä ei ole rakennettu vuorisaaunan elämänymmärryksen kalliolle, kaikki se kaatuu, kaiken sen maa nielee.

Näin oppii ihminen seisomaan ikuisen elämän kalliolla.

Ja silloin hänen on opittava auttamaan toisia pyrkijöitä. Sillä kun lohikäärme ei häntä enää saa kaatumaan, silloin se hyökkää niiden kimp- puun, jotka eivät vielä ole turvassa. Lohikäär- me „lähti sotaa käymään muita hänen jälkeläi- siään vastaan, jotka pitävät Jumalan käskyt ja joilla on Jeesuksen todistus”. Aivan niin. Täytyy erikoisesti auttaa niitä yksilöitä, jotka itsekin pyrkivät, jotka itsekin etsivät ja kol- kuttavat. Siten Kristuksen työ jatkuu. Yhä useammat yksilöt tulevat sielultaan neitseiksi ja sitten vaimoiksi, jotka synnyttävät ikuisuus-

lapsen. Kaikissa heissä täytyy lohikäärme tulla voitetuksi. Sen tähden Mestari tarvitsee ystäviä, jotka häntä ymmärtävät, jotka osaavat palvella, rakastaa ja uhrautua, jotka osaavat tehdä työtä yhdessä hänen kanssaan, hänen johdollaan.

KOLMAS OSA

I.

JOHANNES KASTAJAN OPPILAS SIIRTYY JEESUS KRISTUKSEN OPPILAAKSI.

Kalenterivuosi alkaa juhlalla sen tapauksen muistoksi, jolloin uuden liiton alkajalle annettiin nimi Jeesus. Puhutaan vanhasta seremoniasta, ympärileikkauksesta. Paavalikin puhuu siitä ja sanoo, ettei ympärileikkaus sellaiseen merkitse mitään. Se on vain symboli ja voisi kuvata itsekasvatuksellista sydämen ympärileikkausta, puhdistusta.

Kuitenkin samassa yhteydessä esiintyy toinenkin asia, jolla on merkitystä, ja se on se, että lapsille annetaan nimi. Lapsi otetaan tervetulleena vastaan kotiin ja ihmiskuntaan, ja sille annetaan nimi. Se kuuluu asiaan. Liikaa on vaan se, jos lapsi samalla liitetään johonkin järjestöön, kirkkoon tai lahkoon. Se täytyy jäädä lapsen omaksi asiaksi. Lapsen täytyy saada itse tutkia, ottaa selvää ja harkita, tahtooko hän liittyä johonkin järjestöön ja mihin.

Johanneksen ja Jeesuksen suhteen tapahtuu jotain vielä tärkeämpää: heidän nimensä saadaan tietää ylhäältä päin, enkeleitten toimenpiteestä. Luulen tapahtuneen joskus meidänkin päivinämme, että äiti tai isä saavat esim. unessa kuulla, mikä lapsen nimeksi on tuleva. Sillä nimi merkitsee laatua. Sellaisena se voi sisältää lapsen kohtalon ja elämäntehävän. Niinpä Johannes merkitsee Armoitettu, Jeesus taas Vapahtaja. Tulemme tässä esityksessä vielä näihin nimiin.

Johannes, jota suurempaa ei ole vaimoista syntyneitten joukossa, niinkuin Jeesus myöhemmin sanoo, kastaa vedellä parannukseen. Mutta Jeesus sanoo myös, että Johannes ei silloin vielä ollut Jumalan valtakunnassa, ei uudessa liitossa, ei siinä koulussa, mikä Kristuksessa alkoi. Näinollen Johannes toimi opettajana ja hierofanttina vanhan liiton koulussa. Hän johdatti parannukseen, elämän puhtauteen.

Siirrymme nyt tarkastelemaan yksilön kokemuksia näissä kummassakin koulussa.

Ensin Kastajan kouluna.

Lähdemme siitä ajatuksesta, että ihmis-kunta yleensä on jo siksi vanhaa joukkoa, siksi monesti syntyneitä ja kuolleita, että me jo nuoresta pitäen tiedämme tai aavistamme, että se mitä suuret profeetat, uskontojen Mestarit, ovat sanoneet ihmiselämän siveellisestä vastuul-

lisuudesta, pitää paikkansa. Profeetat yleensä ovat seisoneet kuin tien risteyksessä ja sano-neet: jos tuota tietä menette, johtaa se onnet-tomuuteen, turmioon, mutta jos tälle tielle läh-dette ja uskollisesti sitä kuljette, johtaa se pe-rille, päämäärään.

Mutta vaikka me tiedämme asian niin ole-van, ja vaikka meillä olisi tilaisuus ottaa neu-von sana vastaan ja lähteä puhdistus-vihki-myksen tielle, toimittamaan ja toimituttamaan parannuksen kastetta, puhdistuksen ympäri-leikkausta sydämessämme, niin yleensä emme sitä tee. Meissä on alempi voima ja ääni joka saa aikaan, että profeettain osoittama tie ei miellytä, jotavastoin tuo heidän kieltämänsä tie tuntuu viehättävältä ja houkuttelevalta. Niin että ihan tekisi mieli kokeilla.

No, miksi et kokeilisi? kuiskaa alempi ääni. Sinun tuleekin kokeilla ja olla itsenäinen, kuis-kaa se edelleen. Miksi sinun pitäisi kuunnella profeettoja, noita haaveilijoita, ikäviä, epäkäy-tännöllisiä ihmisiä?!

Ja niin vielä yleensä käy, että ihmiset joutu-vat alemman elämän pyörteisiin. Ehkä he ajat-televat vain hiukan kokeilla. Ja sitten luopua. Mutta useasti käy kuitenkin niin, että pyörre vie mukanaan.

Ja mikä on seuraus? Voimien hupeneminen, sisäinen levottomuus, omantunnon syytös.

Emme kuvaile tätä pitemmälle. Masennuksen hetkellä nim. voi tapahtua jotakin. Korkeamman Itsemme sisäinen ääni, joka jo alunperin yritti puolustaa profeettain neuvoa, mutta jota emme totelleet, se nyt, epätoivon ja avuttomuuden hetkenä, kuiskaa meille pelastavan sanan, sesam-sanan. Ja mikä on se sana? Sana saattaa ihmisen sisäisessä tajunnassa kuulua: „Minä en tahdo mitään pahaa”. On kuin joku toinen sen kuiskaisi, ja samalla kuitenkin on kuin ihminen itse sen sanoisi.

Nyt meidän täytyy hiukan selittää. Kun Luther esim. Katekismuksessaan esittää seremoniallista kastetta ja kysyy: „Mitenkä vesi voi vaikuttaa niin suuria asioita?” ja vastaa: „Vesi tosin ei niitä vaikuta, vaan Jumalan sana, joka on vedessä ja veden kanssa ja usko”, niin on se kaikki vain ulkonaista laatua, oletettua seremoniallista magiaa. Toista on kun ihminen itse, tietoisesti, hyväksyy joko profeettain antaman, tai kun hän kuulee neuvon sisäiseltä Jumalaltaan sanan: „Minä en tahdo mitään pahaa”, ja vastaanottaa sen. Silloin siitä alkaa uusi elämä. Hänestä tulee Kastajan oppilas. Hän tajunnassaan hiukan herää ja sanoo itselleen: todellakin, enhän minä oikeastaan mitään pahaa tahdo, enkä ole tahtonut. Tämä kaikki on ollut erehdystä, varomattomuutta, kokemattomuutta, tietämättömyyttä.

Tällöin sisäinen Kastaja on koskettanut hie-

rofanttisauvallaan, sanansa sauvalla, ihmisen tajuntaan, ja ihminen on herännyt. Sisäisellä tavalla Kastaja on valellut pyhällä vedellä hänen päätänsä ja hän on ymmärtänyt. Hänkin on nyt pikkuisen, hyvin pikkuisen, armoitettu olento. Sillä hänellä on nyt sana. Sen sanan avulla hän voi kulkea puhdistuksen tietä. Sen sanan oikea käyttö saa mystilliset vedet liikkeelle hänen sielussaan, ja hänen sielunsa alkaa puhdistua. Hänessä alkaa liikkua puhtaampia tunnelmia ja oikeamielisiä ajatuksia.

Etenemme nyt uusia kokemuksia kohti. Kun ihminen on edellä kuvatulla tavalla saanut ja vastaanottanut sanan, silloin hänen on sen sanan avulla selviydyttävä vastaantulevista vaikeuksista. Elämä katselee, kykeneekö hän selviytymään niin, ettei sittenkin tule tehdyksi pahaa. Hänen taitonsa joutuu yleensä koetukselle kolme kertaa, s.o. teon, tunteen ja ajatuksen tasolla. Siten alkuperäinen sana tulee saamaan kolme tukikohtaa, ja se itse neljäntenä niiden keskessä.

Miten hän näissä kolmessa koettelemuksessa selviää, se riippuu osaksi hänen menneisyydestään, osaksi hänen utteruudestaan. Vanha sielu selviytyy paremmin, nuoren sielun kulku menee heikommin. Jotkut eivät pääse kokemuksista lävitse, vaan pysähtyvät johonkin kokemukseen, jatkaaksensa siitä seuraavissa ruumistuksissa.

Ensimmäinen kokemus tulee sellaisenaan teon tasolla. Oppilas on yrittänyt parastaan, on yrittänyt olla järkevä ja harkitsevainen tekojensa suhteen, niin että hän ryhtyisi vain oikeihin tekoihin ja suorittaisi ne hyvin.

Kuitenkin voi käydä niin, että hän kaikesta huolimatta joutuu sokkeloon.

Ottakaamme esimerkki, sellainen esimerkki, joka vanhassa liitossa, ennen Buddhaa, oli korkein siveellinen uhri, sotauhri. Se ei ole sitä enää Buddhan ja Kristuksen jälkeen. Mutta maailma seuraa vielä vanhaa siveysoppia. Senthden saattaa sellaisellekin ihmiselle, joka on vastaanottanut sanan: „Minä en tahdo mitään pahaa”, tulla ulkoapäin kehoitus, kutsu hyvän ja antamisen nimessä, liittyä toiseen sotivaan puoleen. Vedotaan hänen ritarillisuuteensa, auttavaisuuteensa, uhrautuvaisuuteensa. Ja hän tulee uhrautuneeksi.

Mutta jälkeinpäin, teon suoritettuaan, Kastajan hierofanttisauvan koskettava oppilas huomaakin, että hän on sisäisesti rauhaton. Hänen sielunsa ei ole puhdas, hänen omatuntonsa ei kiitä häntä.

Tällöin voi käydä, että oppilas jääkin tähän kokeeseen. Hän ryhtyy puolustamaan tekoaan, jolloin hän yhä enemmän sotkeutuu siihen vanhatestamentilliseen käsitykseen, joka oli johdavana ennen Buddhaa. Ratkaisu siirtyy seuraavaan jälleensyntymään.

Joku toinen Kastajan oppilas taas ei tee näin. Hän kuuntelee omantuntonsa ääntä ja ryhtyy miettimään syvällisemmin. Hän tahtoo päästä selvyYTEEN. Silloin voi käydä, että hän kuulee ja saa sisästäään uuden sanan, joka voi kuulua näin: „Tarkoitus ei pyhitä keinoja”. Hän on siksi paljon kokenut, nöyrä, suora ja vilpiton, että hän myöntää erehtyneensä. Hän myöntää kuunnelleensa kiusaajan ääntä. Hän sanoo itselleen: nyt ymmärrän, ettei teon maailmassa riitä, joskin tarkoitus ja vaikutin on hyvä, vaan täytyy teon itsessäänkin olla hyvä. Siksipä minun ei sovi osallistua verenvuodatukseseen.

Täten oppilas joutuu omalta osaltaan asettamaan „kuun jalkainsa alle”, sillä kuu edustaa himoa ja kuolemaa, niinkuin edellisessä osassa puhe on ollut. Samalla „aurinko tulee hänen verhokseen”, s.o. hänen järkensä kirkastuu, valistuu, joten hän ymmärtää asioita henkevämmin.

Näin uudella tavalla heränneenä ja varustettuna oppilas etenee toista koetusta kohti, joka pääasiallisesti tapahtuu tunteen tasolla.

Oppilaan tunne-elämä voi joutua siten etualalle, että se melkein vaatimalla vaatii jonkunlaista järjestelyä elämässä. Ja niin ihminen ryhtyykin järjestämään elämäänsä, lähintä ympäristöönsä, uudelle kannalle. Mutta seuraus

voikin olla, että tilanne tämän järjestelyn kautta vain paheni, tuli entistä vaikeammaksi.

Missä vika? Hänhän yritti parastaan. Silloin hänelle selviää syy: hän unohti kysyä Jumalaltaan, sisimmältä itseltään, tahtoiko sekin tätä uutta järjestelyä. Tai ehkä sisin ääni, Mestarin ääni, yrittikin kuiskata ja varoittaa. Mutta hän ei sitä totellut. Sillä persoonallisten tunteitten ääni ja vaatimus oli voimakas. Ja hän meni ansaan. Parempi olisi ollut voittaa tunne-elämän vaatimus sisäisesti, paikan päällä, suoralta kädeltä. Silloin sisäinen tuska olisi puhjennut puhdistukseen ja uudestisyntymään. Tuska voi olla vaikeaa, mutta kun sen kestää, ovat seuraukset hyvät.

Viisastuneena lähtee Kastajan oppilas taas eteenpäin. Ja kiitollisenakin. Ei huoli hosua tunteitten hämärässä sumussa, vaan on seistävä vakavasti paikallaan ja odotettava päivän valkenemista. Silloin osaa kulkea suoraan, reippain ja varmoin askelin eteenpäin.

Nyt hän kulkee kolmatta koetusta kohti, joka tapahtuu pääasiallisesti ajattelun tasolla. Hän on näkevinään ja ymmärtävinään, miten asioita olisi kunnostettava, järjestettävä ja johdettava niin, että tulos olisi hyvä. Tilaisuus tarjoutuu ja hän ryhtyy asiaan, pitäen kiinni näkemyksestään. Mutta tulokset ovat sellaisia, että ne aiheuttavat pettymyksen. Pettymyksen ennen kaikkea henkisesti, mutta myös-

kin sielullisesti ja taloudellisesti. Kaikki jotenkin vaikeutuu.

Missä vika? Väärissä laskelmissa. Nyt hänen huomaa. Liian myöhään. Hän ei aikanaan kysynyt neuvoa Mestarilta, sisäiseltä Jumalaltaan. Hän päinvastoin tahtoi yllättää Mestarinsa viisaan järjestelynsä oivallisilla tuloksilla. Hän ei oivaltanut, mistä halu järjestelyyn johtui. Ei ymmärtänyt sen johtuvan siitä, että hänen itsensä olisi ollut yhä tietoisemmin järjestettävä itsensä palvelemaan Mestaria, palvelemaan koko olemuksellaan ja niillä talenteilla, joita hänellä oli. Vika oli, suoraan sanoen, siinä, että hän ryhtyi järjestämään henkistä elämää ja Mestaria omaan johtoonsa sensijaan, että olisi järjestänyt itseänsä Mestarin johtoon. Sen tähden tuli kokemus pettymyksen muodossa.

Mutta tähän pettymykseen ei tarvitse jäädä. Siitä voi saada tarpeellisen opin, voi nöyrtyneenä ja viisastuneena jatkaa eteenpäin.

Läpäistyään nämä kolme koetta, silloin ihminen minuutena nojaa kolmeen tukipylvääseen. Minuutena, alkuperäisenä sanana, hän seisoo niiden keskessä. Ne kolme pylvästä ovat oikea teko, oikea tunne ja oikea ajatus. Viisaus on siinä, että hän käytännöllisessä elämässä osaa niihin nojata siten, ettei synny uutta karmaa. Samalla vanha karma kuluu loppuun.

Kun näin on tapahtunut, silloin ihminen on Johannes, s.o. Armoitettu. Armoitettu on sellainen olento, jonka persoonallinen karma on loppunut. Hän on puhdas, hän on vapaa.

— — —
Siirrymme nyt tutkimaan sitä vaihetta, jolloin Kastajan oppilas siirtyy Jeesus Kristuksen oppilaaksi.

Voivathan nämä koulut kulkea hiukan limit-täin, joten ihminen voi siirtyä uuden liiton kouluun alustavasti, tarvitsematta sitä ennen olla suorittanut persoonallista karmaansa loppuun. Kuitenkin Jeesus Kristuksen koulu varsinaisesti alkaa siitä kokemuksesta, jota sanotaan vanhan liiton neljänneksi vihkimykkeksi, Marskokemukseksi. Marsin johtaja on „intohimoi- sesti taisteleva enkeliolento”, niinkuin Pekka Ervast sanoo. Niinpä ihminen ratkaisee Marsin arvoituksen, kuvaannollisesti puhuen, siten että hän kääntää miekkansa itseään vastaan, puhkaisee oman sydämensä, jolloin rististä puhkeavat ruusut. Siitä johtuu myös nimi Ruusu-Risti.

Ruusu-Risti merkitsee näinollen, että ihmisen sydän puhkeaa rakastamaan, rakastamaan totuutta, Jumalaa ja Jumalan työtä toisissa ihmisissä. Ihmistä kutsutaan yhteistyöhön rakkauden Jumalan kanssa.

Tämä siirtyminen rakkauden Jumalan elämään ja yhteistyöhön läpäisee ihmisen kolmi-

naisen olemuksen, joten sekin koetaan kolmasti. Tai oikeastaan neljästi, koska ihminen on myös tajunta, eikä vain ajatus, tunne ja teko.

Seuraamme nyt näitä kokemuksia, mutta vastakkaisessa järjestyksessä. Edellä seurasimme niitä järjestyksessä: teko, tunne ja ajatus, koska se sopii paremmin puhdistuksen tiellä. Sillä aiheuttaahan teko tunteen, omassatunnossa, ja tunne ajatuksen. Nyt seuraamme järjestystä: ajatus, tunne ja teko.

Ensiksi on kuitenkin tajunta, ihmistajunta, jossa valinta tehdään, suunta määrätään. Sitten tajunta jää neljäntenä keskukseen, niinkuin jo edellä huomasimme, ja ajatus, tunne ja teko pylväiksi sen ympärille.

Tajunnassa on siis ensiksi ratkaisu tehtävä, määrättävä suunta: tahtooko ihminen tulla käytännölliseen yhteiselämään, yhteistyöhön rakkauden Jumalan kanssa, Kristuksen kanssa? Rakastaako hän tällaista osaa, tällaista uhria? Jos hän sitä rakastaa, on hänen päästävä varmuuteen. Hänen on päästävä varmuuteen siitä, että lopulta ainoa todellinen elämä on elämä Kristuksessa. Se on ensin hyväksyttävä ja omaksuttava yleisenä suurena periaatteena.

Tämä tajunnan selviö, tämä yleinen periaate, läpäisee ja uudelleenjärjestää sitten ihmisen kolminaisen olemuksen: ajatuksen, tunteen ja teon.

Varsinaista siirtoa Kristuksen kouluun saamme Uudessa Testamentissa seurata Kristuksen ja Pietarin välisenä keskusteluna. Pietari joutuu tavallaan jatkamaan Kastajan suhdetta Kristukseen. Historiallinen Kastaja-han tuli surmatuksi. Johannes Kastaja kyllä tutkisteli suhdettaan Jeesus Kristukseen, mutta ei ennättänyt päästä täysin selville itsestään eikä Kristuksesta, eikä liittyä Kristuksen oppilaaksi ja työtoveriksi. Sen tähden saamme opetuslapsi Pietarissa seurata vihkimyskokemusten jatkoa ja toteutumista Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen.

Tulemme nyt Pietariin. Hän on jo joitakin vuosia seurannut Jeesuksen opetuksia ja tulee nyt ratkaisevaan kohtaan. Hän tutkii itseään. Hän miettii kohtaloaan, elämäntehtäväänsä. Silloin Kristus kysyy, kysyy oikeastaan Pietarin sisäisessä tajunnassa: „Simon, Johanneksen poika, rakastatko minua enemmän kuin nämä?”

On huomattava, ettei Kristus kysy: rakastatko kaikkia olentoja, kaikkia ihmisiä, ystäviä ja vihollisia, rikoksellisia ja synnintekijöitä; rakastatko köyhiä ja rikkaita, oppineita ja oppimattomia; rakastatko ahneita, julmia, petollisia, laiskoja; rakastatko tekopyhiä, ulkokullattuja, kunnian- ja vallanhimoisia? Sellaisesta ei ole vielä kysymys.

On kysymys siitä, rakastaako Pietari parhainta ihmistä, jalointa ihmistä? Rakastaako Pietari niin, että osaa tuntea Kristusihmisen muitten ihmisten joukosta? Rakastaako rakkautta ja totuutta niin, että osaa tuntea Mestarin? Rakastaako Pietari niin, että tahtoo elää ja kuolla yhdessä Mestarin kanssa? Kristuksen kanssa? On kysymys siitä, tahtooko Pietari tulla Jeesuksen kaltaiseksi, Kristuksen todelliseksi oppilaaksi, Isän pojaksi?

Pietari puolestaan on siksi kauan jo syvästi miettinyt näitä asioita, että se on alkanut tulla hänen luonteekseen, hänen olemukseksen. Sen tähden Pietarin vastaus nousee välittömästi hänen olemuksestaan, ja hän vastaa: „Rakastan, Herra, sinä tiedät, että olet minulle rakas”.

Tähän Kristus vastaa: „Ruoki minun karitsojani”. Toisin sanoen: hoivaa ja ruoki itsessäsi niitä ajatuksia, joissa on viattomuuden, rakkauden ja uhrautuvaisuuden henki. Ei Kristus sano: „Ruoki minun leijoniani”. Sellaisia ajatuksia, joissa on leijonasankarin henki, niitä et tarvitse ruokkia. Ne saavat häipyä. Entinen leijona saa muuttua karitsaksi. Eläinominaisuudesta saa jäädä vain karitsa, joka on viaton, vaaraton, uhriksi altis. Koko ajatuselämä on uudelleen synnytettävä. Vain rakastavia ajatuksia, uhrautuvia mietteitä on suosittava, vah-

vistettava, ruokittava. Vain siten voi ihminen ajatuselämässään yhdistyä Kristuselämään.

Nämä tällaiset ajatukset vaikuttavat sitten tunteisiin. Ajatuksen avulla on tunne-elämä herätettävä ja saatava mukaan. Pietari, tai Pietarin kaltainen ihminen, aavistelee jo, että tunne on myös järjestettävä uudelleen. Sen tähden Kristuksen toinen kysymys: „Simon, Johanneksen poika, rakastatko minua?” kohdistuu Pietarin tunnetajunnalle. Pietarilta kysytään: sinä tajuat asian älyssäsi, mutta oletko varma tunteistasi? Ovatko tunteesi mukana?

Pietari tutkii tunteitaan ja tulee siihen tulokseen, ettei hän ole tunteissaan mihinkään siten kiintynyt, etteikö hän tunne-elämänsä puolesta olisi vapaa omaksumaan Kristusrakkauden. Siksi Pietari vastaa Mestarille: „Rakastan, Herra, sinä tiedät, että olet minulle rakas”. Mestari vastaa: „Kaitse minun lampaistani”. Se on: osoita rakkautesi siten, että ne oikeat ajatukset, jotka vielä ovat pieniä kuin karitsat, että ne kasvavat, että ne tunteista saavat ravintoa ja voimistuvat, muuttuvat karitsasta lampaiksi. Sen tähden: suosi ja kaitse vain sellaisia tunteita, joissa elää puhdas, epäitsekkäs rakkauden ajatus. Anna muunlaisten tunteitten poistua. Siten opit tunteissasi ajattelemaan ja ajattelussasi tuntemaan Kristuksen tavalla.

Sitten on asia voitettava vielä kolmannen kerran. Oikeat ajatukset vahvistuvat tunteina

ja puhkeavat tekoon. Teossa on myös osattava saada rakkaus Kristukseen ilmi. Sen tähden Kristus kysyy kolmannen kerran: „Simon, Johanneksen poika, olenko sinulle rakas?” Onko rakkautesi niin suuri, että teossasikin yhdyt Mestariin? että tahdot oppia teossa tekemään samoin kuin Mestari?

Evankeliumissa kerrotaan, että Pietari tuli murheelliseksi, kun Mestari kolmannen kerran sanoi hänelle: „Olenko sinulle rakas?” Kuitenkin Pietari on jo niin eläytynyt Mestarin esittämään uuteen elämänymmärrykseen, että se on muodostunut hänessä oleellisuudeksi. Hän, Pietarin tapainen ihminen ymmärtää, ettei ole muuta valinnan mahdollisuutta. Sen tähden Pietari vastaa: „Herra, sinä tiedät kaikki, sinä tiedät, että olet minulle rakas”.

Silloin Mestari vastaa: „Ruoki minun lampaitani”. Sisäinen elämä saa lopuksi ravintoa teossa. Opi rakastamaan ja palvelemaan Mestaria teossa.

Näin olemme nyt seuranneet oppilaan siirtymistä Kristuksen kouluun, uuden liiton kouluun, ensin tajunnassa, sitten ajatuksissa, tunteissa ja teossa.

Mutta minkä tähden ihminen näin liittyy Kristukseen? Vastaus on selvä: liittyäkseen Kristuksen kanssa rakastamaan ihmisiä, ihmiskuntaa. Oppimaan itse ja opettamaan ihmiskunnalle, miten on kuljettava vuorisaarnan kaitaa

tietä Jumalan luo. Sen tähden Kristus edelleen sanookin Pietarille: „Kun olit nuori, vyötit itsesi ja kuljit, mihin tahdoit, mutta kun vanhenet, ojennat kätesi, ja sinut vyöttää toinen ja vie sinut, mihin et tahdo”. Toisin sanoen, kun ihminen vanhenee rakkaudessa ja henkisessä palveluksessa, työskentelee hän siellä missä Kristuksen työ, missä Mestarin työ ja ihmiskunnan henkinen tarve vaatii.

II.

MITEN PAASTOAN.

Lutherilaisessakin kirkkokunnassa vietetään — almanakkaankin on niin merkitty — paastoa, laskiaisesta pääsiäiseen saakka.

Kuitenkin lutherilainen paasto on vain teoreettista laatua. Käytännössä ei mitään paastoa noudateta. Sillä lutherilaisessa kirkossa on jäljellä vain usko, sellainen usko, että Jeesus Kristus on tehnyt kaikki meidän puolestamme. Siis paastonnutkin. Katolisessa kirkossa sen sijaan yritetään käytännössäkin toteuttaa jonkunlaista paastoa. Ja Uudessa Testamentissa puhutaan paastosta. Tärkeätä on muistaa, että Jeesuskin paastosi neljäkymmentä vuorokautta. Joku asiallinen merkitys täytyy paastolla näinollen olla. Mutta mikä?

Yritämme ensin nähdä paaston yleisen periaatteen. Yleisen periaatteen valossa voimme sitten ymmärtää yksityiskohtia ja erikoisseikoja.

Lähtökohtana ja taustana luonnollisesti on ihmisen elämä. Ymmärtäessämme elämän taroituksen, silloin voimme ymmärtää mitä paasto siinä merkitsee.

Olemme jo monesti sanoneet, että elämä pyrkii täydellisyyteen. Mutta tässä pyrkimyksessä syntyy monenlaisia tilanteita, joita sopivasti esitetään erilaisilla vertauskuvilla. Niinpä ihminen on kansalainen kahdessa maailmassa. Samalla hän on kuin tie eli silta näiden maailmojen välillä. Hän on silta ja kuitenkin hänen on tuo silta rakennettava.

Sitten sillassa on ainakin kaksi tukikohtaa, silta-arkkua, yksi kummallakin rannalla. Tavaltaan nämä arkut ovat kaksi minää, alempi minä virran tällä rannalla ja korkeampi minä tuon puoleisella rannalla.

Mutta yleensä ihmiset, toistaiseksi, ovat tietoisia tukikohdastaan vain virran tällä rannalla. Tukikohta virran toisella rannalla on yleensä olettamuksien ja sokean uskon varassa. Tämänpuoleinen silta-arkku vetää magneetin tavoin ihmisten huomion puoleensa. Siten he eivät pääse etenemään sillallaan toisen silta-arkun luo. He vain yrittävät lujittaa arkkua tällä rannalla mahdollisimman lujaksi. He yrittävät seistä mahdollisimman vakavasti jaloillaan kuolevaisuuden maailmassa, aineen rikkaudessa, kunniaassa ja vallassa. Holhoojan, kuoleman, on siirrettävä heidät toiselle ran-

nalle. Ja lähetettävä aikanaan uudelleen tälle puolelle.

Tästä saammekin yleisen periaatteen paaston ymmärtämiselle. Paaston tarkoitus on jotenkin hellittää tämänpuoleisen silta-arkun magneetista vetovoimaa, jotta tuonpuoleisen arkun vetovoima myös pääsisi vaikuttamaan. Tämä on paaston oleellinen syy eli lähtökohta.

Sillalla on myös kuljettava. Niinpä, mennäksemme esityksessämme sopivasti eteenpäin, otamme sillan ohella toisenkin vertauskuvan: vaunun. Voimme sanoa: ihminen elää ja ajaa elämänsä vaunussa.

Vaunussa, esim. autossa, on, paitsi ohjauslaitetta, kaksi tärkeätä osaa: kone ja jarru. Kone on se elämänvoima, syy oli vaikutin, joka vie eteenpäin, toimintaan. Jarru taas on määrätynlainen kieltäytyminen, passiivinen vastarinta, paasto.

Miten ihminen yleensä tulee tietoiseksi vau-
nunsa koneesta ja jarrusta? Ne molemmat ovat
hänessä jo synnynnäiset. Kone on sisäinen
ihanne, Jumalkaipuu. Ainoastaan Jumalkaipuu
kuljettaa vaunuamme. Jarru taas on sisäinen
aavistuksemme siitä, mikä ei sovi, mistä pitäisi
kieltäytyä. Kun emme kummastakaan välitä,
silloin emme pääse virran toiselle rannalle.
Pääsemme vain kuolemassa. Kuoleman jälkeen
meille erikoisesti selviää, mikä on oleva jarru
ja mikä kone. Sen tähden vainajan elämässä

on kaksi jaksoa, kiirastuli ja taivas. Kiirastulussa vainaja tulee kokemaan, mitä merkitsee jarru, mistä on kieltäydyttävä. Jarrun aate painuu omaantuntoomme. Maan päällä meidän tulee kuunnella omaatuntoamme. Se kyllä sanoo, miten jarru on laitettava, miten ja mistä on kieltäydyttävä. Taivaassa vainaja taas oppii, miten kone on laitettava, mikä voimana on oleva. Se painuu ihmisen sieluun ihanteena. Sen tähden ihmisen tulee olla uskollinen ihanteelle, tehdä siitä voima elämänsä vaunuun.

Antakaamme nyt ihmisen ajaa muutamia taipaleita vaunullaan ja seuratakaamme hänen kulkuaan erikoisesti jarrun kannalta.

Kun siis ihminen syntyy maan päälle, on hänellä kone ja jarru sielussaan aatteena, piirustuksena, mahdollisuutena. Jos hän lapsena ja nuorena saisi oikean opetuksen, olisi hänellä suuremmat mahdollisuudet onnistua. Mutta tämänpuoleisen silta-arkun arkkitehti osaa pitää jännitystä yllä. Ihmistä koetetaan hurmata huolehtimaan vain tämänpuoleisesta tukikohdasta. Kiihoitetaan tavoittelemaan rikkautta, kunniaa ja valtaa. On mentävä naimisiin ja sitten, kaiken huippuna ja kruununa, sotaan. On verissäpäin uhrattava itsensä ja lapsensa. Näyttääpä kuin ihmisveri olisi välttämätön rakennusaine tämänpuoleisessa silta-arkussa. Jos joku tahtois asettaa tuonpuoleisen silta-arkun, Jumalan valtakunnan, etusijalle, kieltäen

antamasta itsensä ja lastensa verta tämänpuoleiseen silta-arkkuun, niin häntä epäillään. Häntä ei enää pidetä oikeana kristittynä eikä oikeana kansalaisena.

Mutta seuraukset?

Seuraus on, että se voimalataus, jonka ihminen tuo tullessaan lapsena, se hupenee. Se hupenee kuin lataus sähköpatterista. Vaunu uhkaa pysähtyä. Siihen täytyy saada voimaa. Voimaa hankitaan aistikiihoituksella. Mutta siitä seuraa uusi väsymys. Tullaan vähitellen kohtaan, jolloin ei aistikiihoituskaan auta. Pitäisi olla pelkkää alamäkeä, jotta vaunu kulisi eteenpäin. Mutta viimein on kaikki alamäki ajettu. Saavutaan, kuvaannollisesti puhuen, kuolleen meren rannalle. Alamäkeä riittäisi ainoastaan, jos syöksyttäisi alas meren syvyyteen.

Mutta siitä ainakin kieltäydymme, jarrutamme.

Näin olemme huristaneet ensimmäisen taipaleen. Melkein pä vain alamäkeä. Ainakin loppumatkan.

Sitten alkaa toinen taival. Pitäisi saada vaunu kulkemaan vastamäessäkin. Mutta kulku käy vaikeasti. Voima puuttuu. Ja sitäpaitsi palaneitten intohimojen tuhka ja kuona on tukkinut koneen. Konetta täytyy puhdistaa. Ja niin kiertyy ihmisten eteen eräänlaiset paastot,

puhdistusmenot, kylvyt, luontainen terveydenhoito j.n.e.

Mutta samalla olisi saatava uusi voimanhäde. Sillä eihän puhdaskaan kone käy ilman voimaa. Luonnollista tällöin olisi, että ihmisyyden ihanne, Jumalan tahdon toteuttaminen, tulisi voiman lähteeksi. Se uudistaisi koneenkin.

Tällöin on haittana eräs tottumus. Aistieläimässä ihminen on tottunut saamaan voimansa ulkoapäin. Siksi hän nytkin odottaa ja etsii, melkeinpä vaatii, voimaa ja apua ulkopuoleltaan, Jumalalta ja toisilta ihmisiltä. Kuvaanollisesti puhuen hän tahtoisi sitoa vaununsa jonkun toisen vaunuun, jotta toinen sitä kuljettaisi. Ehkä joku antaa niin tapahtuakin. Aina-kin tilapäisesti. Mutta hän on huomaavinaan, ettei häntä tarpeeksi auteta, ei rakasteta, ei ymmärretä. Häntä olisi kaikkien palveltava. Itse hän mieluummin istuisi joutilaana, tai jarruna vaunussa, etenkin jarruna vastamäessä.

Mutta tähänpä alkaakin päättyä toinen taival. Ei sellainenkaan vetele. Ihminen itsekin sen huomaa. Hänessä herää itsekritiikki. Ihmisellä täytyy olla omassakin vaunussaankin kone että jarru.

Ja niin alkaa uusi taival. Kone on tällöin siinä, että ihminen ryhtyy työhön. Hän ryhtyy täyttämään velvollisuuksiaan. Jarru taas on siinä, että hän kieltäytyy antamasta valtaa intohimoille. Ja toiseksi jarru on myöskin siinä,

että hän kieltäytyy vaatimasta toisilta ihmisiltä itselleen palvelevaisuutta.

Luonnollisesti tässäkin taipaleessa on alasteita. Helposti huomaamme kolme. Ensimmäinen, heikoin aste on siinä, että ihminen tekee työtä yksinomaan palkan vuoksi. Vain se päivä, jolloin palkka nostetaan, on elämisen arvoinen. Muut päivät ovat ikävää raadantaa. Toinen ala-aste on siinä, että halu tehdä työtä ja täyttää velvollisuutensa on yhtä suuri kuin halu nostaa palkkaa. Jos hänen elämänvauunsa on merkitty, että se kuljettaa kolme tonnia, niin se sen myös kuljettaa, mutta ei yhtään enempää. Jos siihen yritetään panna kolme ja puoli tonnia, alkaa se heti narista ja nurista. Kolmas ala-aste on siinä, että työssä ja velvollisuuden täyttämisessä on elämä, onni ja ilo itsessään. Palkannosto on runollinen tapahtuma siinä ohella. Sellainen ihminen tekee enemmän kuin juuri palkatun velvollisuutensa. Hän iloitsee työn menestymisestä. Hänen vauunsaan voi mennä, jos tarvis on, neljäkin tonnia. Eikä se narise.

Tällaisiakin ihmisiä on. Heillä on voimakas kone elämänsä vaunussa, jossa voimana on työn ilo. Voimakkaasti, voitokkaasti he laskevat sekä vastamäessä että tasaisilla taipaleilla. He eivät syytä ketään, eivät pyydä eivätkä vaadi. Se on heidän jarrunsa. He ovat

lähellä vapautumistaan tämänpuoleisen silta-arkun magneettisesta vetovoimasta ja lumosta.

Heillä on etumatkaa. He seisovat omilla jaloillaan, ovat itsenäisiä. Siksi he alkavat kuulla ja kuunnella toisella rannalla olevan silta-arkun arkkitehdin ääntä, korkeamman minänsä hiljaista kutsua. Se kutsu tulee ja sanoo heidän tajunnassaan: „Luovu kaikesta ja seuraa minua”.

Nyt alkaa vakava mietiskely. Mikään ei saa tapahtua umpimähkään. Täytyy ymmärtää mistä kaikesta on kysymys. Luopuminen ei tietenkään voi tapahtua siinä mielessä, että heittäytyisi joutilaisuuteen, välinpitämättömyyteen, tai että joutuisi jonkun kannettavaksi. Työstä ei ole luovuttava. On löydettävä uusi lähtökohta. On löydettävä uusi työnantaja, toisella rannalla olevan silta-arkun mestari ja arkkitehti.

— — —

Nyt voimmekin seurata Jeesuksen esimerkillistä menettelyä. Hänkin oli omassa vaelluksessaan tullut rannalle, kuvaannollisesti puhuen Jordanin rannalle. Hän kuuli äänen ja kutsun toiselta rannalta.

Tämän kuultuaan ja koettuaan Jeesus ei häitäillyt. Hän vetäytyi yksinäisyyteen mietiskelemään. Hän ymmärsi täytyvänsä päästä selville, mistä oikein oli kysymys, mikä oli oleva hänen asemansa ja tehtävänsä. Tämä selvyys

oli hänelle tärkeämpi kuin ruoka ja juoma. Mitä ruuasta ja mitä juomasta nyt, kun oli päästävä selville elämäntehtävästään? Siihen asiaan hän syventyi. Ja kului neljäkymmentä vuorokautta, jolloin eräänlainen työnantaja ilmestyi. Mutta osoittautui, että se olikin tämänpuoleisen silta-arkun mestari-arkkitehti. Hänkin on hyvin mahtava ja salaperäinen olento. Eikä hän yleensä itse näyttäydy, vaan hänen apulaisensa. Nyt hän tuli itse esittämään, että hänellä kyllä olisi työtä, ja että hän oikeastaan tarvitsisikin kunnollisen apulaisen, jotta Jeesus kyllä voisi ryhtyä työhön hänen silta-arkullaan.

Tämä on n.s. kiusauskertomus. Ensimmäisenä kiusauksena sanotaan: „Jos sinä olet Jumalan poika, niin käske niiden kivien muuttua leiviksi”. Jos tämä esitettäisi tavallisena puheena, niin kiusaajan tarjous olisi jotenkin tällainen: Vai niin, vai jo sinä tiedät olevasi Jumalan Poika? Ja oikein isoilla alkukirjaimilla? Niinkö? Ja nyt olet aikeissa siirtyä tuonpuoleiselle rannalle? Ikäänkuin ei täällä miestä tarvittaisi! Kuule: sinun aikeesi on selvästi liian aikaista. Usko minua. Katso ympärillesi. etkö näe, ettei tämäkään silta-arkku ole läheskään valmis? Katso, kuinka sen ensimmäinenkin tukipylväs vielä horjuu. Nim. se, jota sanotaan talouselämäksi. Etkö huomaa, että suuret joukot ihmisiä näkevät nälkää. Etkö ym-

märrä, että jokaiselle on ensin saatava kylliksi leipää ja muita talouselämän tarpeita? Sitten on aikaa miettiä tuonpuoleisia asioita. Sen tähden ehdotan, että ryhdyt nyt vakavasti järjestämään taloudellista tuotantoa, taloudellista hyvinvointia ihmiskunnassa.

Tämä on kiusaaajan puhetta. Ja materialismi puhuu aivan samaa tänäkin päivänä. Ja jossain muodossa tämä materialismin henki vaikuttaa kaikkialla. Tietysti on poikkeuksia. Ja heräämyksiä jatkuu. Sillä henki jatkaa ylösnousemustaan aineesta.

Näinollen onkin tärkeitä ja arvokasta oppia ymmärtämään, miten Jeesus ottaa tämän asian: Hän vastaa: „Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta”.

Ilmaiskaamme tämäkin tavallisella puhe-tavalla. Silloin Jeesuksen puhe on jotenkin näin: Totta on, että maailmassa on taloudellista kurjuutta. Sen kyllä näen. Mutta sinä unohdat, tai salaat, pari seikkaa. Ensiksi: ovatko rikkaat ihmiset välttämättä henkisempiä kuin köyhät? Tai muuttuvatko köyhät henkeviksi sitten, kun he jostain syystä tulevat rikkaiksi? Ja toiseksi: todellista taloudellista puutetta ei ole. Puhutaanhan ylituotannosta. Meidän päivinämme on tuhottu suuria varastoja, joita on katsottu olevan liikaa. Puute sensijaan on ihmisissä itsessään. Puute on ihmi-

syydestä, puute jumalallisesta, rakastavasta ja palvelevasta ihmisyydestä. Sitä pitäisi saada lisätyksi. Ja jotta se ihmisissä kasvaisi, tarvitsevat he jumalallista, yliaistillista leipää.

Tämä on siksi asiallista puhetta, että kiusaaja ei yritäkään sitä kieltää. Pikemminkin hän itsekseen ajattelee: Ahaa, siinä on ihminen, joka on selvillä asioista. Hän on päässyt salaisuuteni perille.

Näinollen kiusaaja tekee toisen tarjouksen. Hän asettaa Jeesuksen pyhäkön harjalle ja sanoo: „Jos olet Jumalan Poika, niin heittäydy tästä alas; sillä kirjoitettu on: 'Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta, ja he kantavat sinua käsillään, ettet jalkaasi kiveen loukkaisi.'”

Tavallisena puheena kiusaaja sanoo: Sinä näyt tähtäävän ihmisten jumalalliseen pyhittämiseen ja valistamiseen. Hyvä on. Ryhdy siis työhön. Herätä heissä uskoa. Näytä ihmeitä. Silloin ihmiset uskovat. Elleivät he kykenisiäkään sinun perässäsi ihmeitä tekemään, niin saat sinä heidät lopulta uskomaan siihen ihmeitten ihmeeseen, että he pyhittyvät ja pelastuvat sinun ihmeesi kautta. Sinä tarjoat omat ihmeesi heille käärittyinä dogmeihin ja uskomuksiin ja sanot, että he eivät tarvitsekaan kyetä muuhun, kuin uskomaan siihen ihmeeseen, mikä on dogmeihin kääritty. — Vai luuletko, että heitä pitäisi valistaa? Hyvä on. Minä olen samaa mieltä. Ihmisiä tulee todella

valistaa tiedon aarteilla. Ryhdy johtamaan tutkimustyötä. Ihmisen on saatava selville kaikki aineen salaisuudet, niin näkyväisen kuin näkymättömänkin aineen. Jokaisen tulee ensin olla täysin selvillä aineen salaisuuksista, saavuttaa siinä täydellinen oppineisuus, korkein tiedon aste. Sitten, niin, sitten voidaan ajatella hengen tietoa ja sivistystä. Ei ennen. Mitä he ymmärtäisivät Jumalasta, kun he eivät ole täysin perillä edes multakokkareen salaisuuksista! Molekyyli, atoomi tai elektrooni riittää heille kyllin jumalaksi. Tai sitten ihme, joka on dogmiin kätkeyty. Jumala olkoon toistaiseksi Ihme. — Ryhdy siis työhön. Ja koska ihmisissä on joko tunne tai äly paremmin etualalla, niin ota tämäkin huomioon. Tunteellisia ihmisiä innosta uskomaan Jumalan ihmeitä, älyihmisiä tutkimaan aineen salaisuuksia. Kun ihmisillä on ensin täydellinen usko Jumalan ihmeisiin ja täydellinen tieto aineesta, silloin, niin, silloin sopii ryhtyä Jumalaa etsimään, etsimään Jumalan Valtakuntaa ja rakentamaan hengen silta-arkkua.

Tällainen on ääni toisessa kiusauksessa. Emmekö huomaa, kuinka valtavana sama ääni kaikuu nykyisissä sivistyksissämme.

Mutta Jeesus vastaa tähän: „On myös kirjoitettu: 'Älä kiusaa Herraa, sinun Jumalaasi'.”

Tavallisena puheena Jeesus sanoo jotenkin näin: Loppumaton sokea usko ja loppumaton

materialistinen tutkiminen muodostuu hengen eli Jumalan kiusaamiseksi; se on elämän varsinaisen sisällön ja tarkoituksen kieltämistä, tyhjäksi tekemistä.

Silloin kiusaaja, tämänpuoleisen silta-arkun mestari-arkkitehti ajattelee itsekseen: Vai niin. Tuo ihminen on päässyt tämänkin salaisuuteni perille.

Samassa kiusaaja vie Jeesuksen korkealle vuorelle ja näyttää kaikki maailman valtakunnat ja niiden loiston ja sanoo: „Tämän kaiken minä annan sinulle, jos heittäydyt maahan ja kumarrat minua”.

Tavallisena puheena tämä kiusaajan tarjous kuuluisi jotenkin näin: Vai niin, että sinulle ei näytä mikään kelpaavan. Taidatpa olla hyvin-kin viisas. Ehkä onkin parasta, että sinä otat haltuusi koko hoidon? Tosiaan. Se kyllä käy päinsä. Tässä tämä on, maailma ja sen valtakunnat komeuksineen ja loistoineen. Koska se ei sinua tyydytä, niin ota johto käsiisi. Järjestä sinä asiat oikealle tolalle. — Tietysti on otettava sekin hiukan huomioon, että minä olen tätä tähän asti hoidellut, joten olen siitä vastuussa. Näinollen en minäkään voi tätä sinulle luovuttaa liian kevytmielisesti, en aivan ilman ehtoja, ilman varmuutta siitä, että kaikki menee hyvin. Siksi minun on asetettava sellainen pieni ehto, että minä seuraan asioiden menoa kuin syrjästä päin, ja kun tarpeelliseksi

katson, annan hyvän neuvon. Ihmiskunnan turvallisuus vaatii sitä. Ja sinä luonnollisesti otat silloin huomioon minun neuvoni. Se sinun on luvattava. Sinä tottelet minua. Jotta kaikki menisi juhlallisesti, hovisääntöjen mukaan, niin voit tehdä parhaimman hovikumarruksen, joka kuuluu asian arvokkuuteen, ja sitten teet niinkuin käsken. Lupaa siis tämä, niin kaikki on sinun.

Tähän Jeesus vastaa: „Mene pois, saatana, sillä kirjoitettu on: 'Herraa, sinun Jumalaasi, on sinun kumartaminen ja häntä ainoata palveleminen'.”

Tavallisena puheena tämä kuuluu: Maailman kaikkeuden takana on vain yksi Jumala, kaikkeuden Isä. Hengen maailmassa, Jumalan valtakunnassa, tämä kaikkiallinen tahto aina tapahtuu. Ei pakolla eikä umpimähkään, vaan siten, että kaikki ovat hereillä, itsenäisesti hereillä tässä yhdessä, kaikkiallisessa tahdossa. Kaikki ovat itsenäisiä ja tietoisesti täyttävät kaikkiallista tahtoa ja siinä oppivat, oppivat ja kasvavat. Ken ei koko olemuksellaan tätä tahdo, hän ei voi olla itsenäinen eikä toimia Jumalan valtakunnassa. Jumalan valtakunta lähestyy ja toteutuu maankin päällä vain siten, että yksin Jumalan tahto meissä tapahtuu.

Tämän puheen kuultuaan ei tämänpuoleisen silta-arkun mestari-arkkitehdillä ollut enää mitään sanottavaa. Hän poistui. Mutta hänellä on

kyllä edelleen äänenkannattajia tässä maailmassa. Maailmassa on viljalti niitä „mestareita”, jotka kannustavat oppilaitaan pyrki-mään maailman kunniaan ja rikkauteen.

Mutta Jeesus kieltäytyi. Hän teki siitä jar-run elämänsä vaunuun. Siitä alkoi hänen var-sinainen paastonsa. Tuo neljäkymmentä vuoro-kautta kestänyt syömättömyys oli vain kuin harjoitusta, sormiharjoitusta pianon soittoon. Varsinainen paasto alkoi ja jatkui siinä, että Jeesus kaiken ikänsä kieltäytyi työskentele-mästä tavoitellakseen rikkautta, kunniaa ja valtaa sellaisenaan. Hän aina kieltäytyi alistu-masta itsekkyyden asettamiin ehtoihin.

On lisättävä, että tulee tietysti aika tässäkin ihmiskunnassa, eikä se tarvitse olla niin kovin kaukana, jolloin rikkaus, kunnia ja valta fyy-silliselläkin tasolla tulee vuorisaarnan elämän-ymmärryksessä toimivalle Mestarille. Mutta se tulee sikäli kuin ihmiset siten valistuvat, että he luovuttavat sen kaiken vuorisaarnan Mestarille ilman itsekkäitä pyyteitä, täydellä luottamuksella ja rakkaudella.

— — —
Näin on Jeesus Kristus antanut ja yhä jat-kuvasti antaa esimerkin, esikuvan, opetuksen.

Mutta onko tarkoitus ja voimmeko me muut ihmiset tehdä samoin? Jokaisen ihmisen elä-mällä on sama tarkoitus, ja elämä on jatkuvaa pyrkimystä tarkoituksen toteutumiseen.

Mistä siis aloittaisimme? Antaako Jeesus neuvoja ja ohjeita? Antaa. Ne neuvot, yksityiskohtaiset paasto-ohjeet, ovat Jeesuksen viisi käskyä. Niiden noudattamiseen sisältyy oikea paasto. Tavallinen paasto ruuissa ja juomissa ei vielä ole varsinaista uhria, ei hengen elämää. Henkinen elämä on sielun ponnistusta. Sen tähden syömisen ja juomisen ojennusnuoraksi tulee kohtuus. On syötävä siten, että pysyy terveenä ja työkykyisenä.

Varsinainen paasto on sielullista, siveellistä laatua. Sanoohan Jeesus nimenomaan: „Ettekö käsitä, että kaikki, mikä käy suusta sisään, menee vatsaan ja ulostuu luonnonmukaisesti? Mutta mikä käy suusta ulos, se tulee sydämeestä, ja se saastuttaa ihmisen. Sillä sydäimestä lähtee pahoja ajatuksia, murhia, aviorikoksia, haureutta, varkauksia, vääriä todistuksia, jumalanpilkkaamista. Nämä ne saastuttavat ihmisen.”

On huomattava, että tällainen on puhdistumaton sydän. Jeesus antaa toisenkin määritelmän ihmisen sydäimestä. Vuorisaarnassa sanotaan: „Autuaita puhtaat sydämeestä, sillä he tulevat näkemään Jumalan”. Ihmisen on paastottava siten, että hänen sydämensä puhdistuu.

Siirrymmekin nyt Jeesuksen viiteen neuvoon eli käskyyn.

Ensimmäisenä on paasto suuttumisesta. Siitä alkaa sielullinen, siveellinen paasto, sydämen puhdistaminen. Ei sovi ravita sieluaan suuttumisella, vihalla. Se on hävittävää ravintoa. Sellaisesta ruokapöydästä täytyy kieltäytyä. Täytyy jarruttaa elämänsä vaunua. Sensijaan on suunnattava askeleensa hyvyyden luo. Hyvyydellä, lempeydellä on ihmisen sieluaan ravittava. Hyvyys on ihmiselle kuuluvaa ruokaa, ja siinä ruokapöydässä enkelit palvelevat. Niinhän sanottiin, kun Jeesus oli kiusauksen kestänyt: „Ja katso, enkeleitä tuli hänen luoksensa, ja tekivät hänelle palvelusta”.

Toinen jakso paastossa on kieltäytyminen sukupuolisista ja muistakin epäpuhtaista ajatuksista ja tunteista. Sellaisella ruualla ei huoli sieluansa ravita. Sensijaan ravitkoon ihminen sieluaan puhtailla tunteilla ja ajatuksilla. Se on jumalien kattama pöytä ihmistä varten. Siihen ruokajärjestykseen tottuu vähitellen.

Kolmas jakso paastossa on kieltäytyminen valheesta, turhasta puheesta ja vannomisesta. Sellainen on kelvotonta ruokaa. Se ei sovi sielun ravinnoksi. On kieltäydyttävä. Parempi on vaijeta ja tyytyä lyhyeen puheeseen: „on”, tai: „ei”. On opittava ravitsemaan sieluaan totuuden leivällä. Totuus tekee ihmisen vapaaksi. Totuudessa on sisimpänä sisältönä rakkaus. Se on oiva sielun ravinto.

Neljäs paasto-ohje on: „Älä ole pahaa vastaan”. Kieltäydy pakkokeinojen miettimisestä, suunnittelemisesta ja käyttämisestä. Hyvää ei edistetä eikä viedä voittoon pakolla. Jos pahalla pahaa vastustat, silloin ravitset sieluasi pahalla. Vain suurempi paha astuu pienemmän pahan tilalle. Sen tähden kieltäydy olemasta pahaa vastaan. Sensijaan tee työtä auttaaksesi hyvän voimaa, totuuden kasvua. Tee työtä Kristuksen vuorisaaunan elämänymmärryksen puolesta. Ja olet huomaava, että työntekijä on ruokansa ansainnut. — Asiaan edelleen kuuluu, että järjessään ja sydämessään antaa anteeksi. Sellainen ravinto puhdistaa. Hengen silmät kirkastuvat. Ihminen oppii näkemään, miten hyvä kasvaa hyvällä. Silta-arkun rakentamisessa toisella rannalla ei synny mitään pahan vastustamisella. Enkelit palvelevat vain hyvässä. Vain hyvässä työtä tekeväille enkelit pöydän kattavat.

Viides jakso paastossa on kieltäytyminen sodasta. Se paasto puhdistaa ruumista ja sielua. Puhdistuva sielu näkee Jumalan. Jumala on Rakkaus. Rakasta kaikkia ihmisiä, niin lähellä kuin kaukana olevia, kaikissa maissa ja kansoissa asuvia.

Vielä yksi asia. Emme oikein tajua emmekä ymmärrä rakkautta, ellei meissä herää sääli. Sillä Kristuksen edellä esiintyi Säälin Herra, Buddha, joka ensimmäisenä hylkäsi kaiken

sodan. Osaamme paremmin kieltäytyä sodasta, kun meissä herää sääli. Sääli kaikkia kärsiviä olentoja kohtaan. Sääli kaikkia niitä kohtaan, jotka sotivat. Sääli niitä jotka ovat heikompia, joiden kimppuun hyökätään. Sääli niitä jotka ovat vahvempia, jotka hyökkäävät. Sääli kaikkia, jotka aseihin tarttuvat ja verta vuodattavat. Sillä he luovat karmaa, kärsimyksiä ja vaikeuksia. Sääli on puhdistava ruoka, ja sellaisena välttämätön. Mutta rakkaus on sielun todellinen ravinto, voima ja elämä. Rakkaus totuudessa Jumalaan, Mestariin, ja rakkaus yhdessä Mestarin kanssa ystäviin, veljiin, kaikkiin ihmisiin.

III.

KUOLEMA KRISTUKSESSA.

Tietämättömällekin ihmiselle on ainakin yksi asia varma: kuolema. Kuolema ainakin on se tosiasia tietoisuudessamme, jota emme voi sivuuttaa.

Toinen selviö samassa yhteydessä on se, että silloin on pakko luopua kaikesta maallisesta. Ainakin kuoleman kannalta katsoen osoittautuu maalliseen rikkauteen, kunniaan ja valtaan kiintyminen harhaksi.

Tälle jääväämättömälle selviölle saa sitten kukin rakentaa tai olla rakentamatta mitä sopivaksi katsoo, mitä viisaana pitää. Jopa ihminen voi ummistaa silmänsä koko asialle, tai olla vieläpä ivallinen, mutta sillä hän ei voi tehdä tyhjäksi itse kuolemaa ja sen yhteydessä olevia tosiasioita.

Tämän lisäksi ihmisillä yleensä on aavistus tai tieto siitä, että elämä jatkuu kuoleman jälkeen. Kuolema on tilan muutos, ratkaisevaa laatua, mutta ei tajunnallisen elämän loppu.

Tästä syystä ihmiset yleensä ovat aina ajatelleet, että pitäisi osata oikein kuolla. Kristikunnassa on ajateltu, että pitäisi osata kuolla Kristuksessa, uskossa Kristukseen. Eläminen Kristuksessa on kristikunnassa yleensä ollut niin ja näin. Kirkko on ei vain epäillyt vaan pitänyt mahdollottomanakin, että ihminen voisi elää Kristuksessa, Kristuksen opissa, vuori-
saarnan elämänymmärryksessä.

Onnettomuudekseen kristikunta tuli ottaneeksi pyhäksi kirjakseen ja ojennusnuorakseen juutalaisten Vanhan Testamentin. Sillä tästä johtuu, että Jumalaa ajatellaan, vastoin Jeesuksen oppia, sellaiseksi olennoksi, joka suuttuu ja kostaa, ja jota voidaan lepytellä — tekemällä pahaa, s.o. uhraamalla eläimiä ja ihmisiäkin. Tämän julman opin jatkona ja täydennyksenä opetetaan kristillisissä kirkkoissa, että Jumala yhä leppyi, kun uskomme Kristuksen sijaissovitukseen, siihen veriuhuriin, jonka juutalaiset ahdasmielisessä suvaitsemattomuudessaan toimittivat.

Paavalin kirjeistä on oltu saavinaan tukea karkealle sijaissovitusopille. Tämä sen tähden, ettei ole ymmärretty Paavalia eikä hänen Damaskos-kokemustaan. Olisi muistettava, että Paavali Sauluksena oli tullut tehneeksi paljon pahaa vainoamalla Jeesuksen oppilaita. Samalla olisi muistettava, että Paavali ei vai-
notessaan ollut suruton syntinen, vaan ylen

kiivas uskonnossaan. Hän itse sanoo: „Edistyin juutalaisuudessa pitemmälle kuin monet heimoni samanikäiset, ollen ylen innokas isieni perinnäissäännösten harrastaja... lain vanhurskauteen nähden moitteettomaksi tullut”. Tässä lain mukaisessa moitteettomuudessaan tuli Paavalille Damaskos-kokemus. Hänelle selvisi, että uusi aika oli tullut. Jeesus oli ratkaissut elämän ongelman syvällisemmin, oli löytänyt kosmillisen Kristuksen, kaikkiallisen Isän, totuuden ja rakkauden Jumalan. Samalla Paavalissa itsessään heräsi Kristus ja hän ymmärsi, että niin on tapahtuva muissakin ihmisissä. Siten veriset lepytysuhrit ovat tarpeettomia. Eläinuhrit olivat syntyneet väärinkäsityksestä. Eläinuhri oli siinä, että ihminen luopui eläimellisistä himoista ja haluista. Ihmisuhri on samoin sisäistä laatua ja on se siinä, että ihminen ymmärtää olevansa Jumalan poika, joka vapaaehtoisesti uhrautuu toteuttamaan sisäisen Isän tahtoa totuutta ja rakkautta.

Edelleen Paavali ymmärsi, että hän oli tullut tehneeksi paljon pahaa vainotessaan Jeesuksen seuraajia, ja että hänen tuli nyt uhrata itsensä tehdäksensä työtä uuden elämänymmärryksen puolesta. Vanha eläinuhri ja seremonialliset säädökset, ympärileikkaus, oli saatava pois. Ja ne olivat lujassa. Yksinpä Jerusalemin seurakunnassa neuvoteltiin siitä, sopiiko Jeesuksen

seuraajien syödä uhrieläimen lihaa ja onko heidätkin ympärileikattava.

Tällöin tuli Paavali puheissaan ja kirjoituksissaan käyttäneeksi hiukan varomatonta puhetapaa huomauttamalla, että kun nyt Jeesuksessa oli tullut uhratuksi ylen arvokas uhri, niin mitään sen arvokkaampaa ei enää voida uhrata. Ydin tässä oli tietysti se, että Jeesuksessa oli ensi kerran ratkaistu ihmisen uhri Jumalalle. Se on iankaikkisesti kelpaava uhri, siis sellainen uhri, joka jokaisessa ihmisessä kerran toteutuu. Uhri on yhtyminen sisäiseen Jumalaan elämässä ja kuolemassa. Niinkuin Jeesus teki. Jeesus eli kokonaan Jumalassa ja kuoli rukoillen vainoojainsa ja surmaajainsa puolesta. Niin on jokaisen ihmisen opittava tekemään.

Eläinuhri saatiin pois, mutta, ymmärtäen väärin Paavalin kirjoituksia, muodostui tilalle karkea, ulkonainen, vanhatestamentillinen lunastusoppi. Niinhän apostoli Pietari jo huomauttaa Paavalin kirjoitusten johdosta: „Vaikka niissä tosin on yhtä ja toista vaikeatajuista, jota tietämättömät ja vakaantumattomat vääntävät kiertoon niinkuin muitakin kirjoituksia, omaksi kadotukseksen”.

Omasta puolestaan Paavali ymmärsi Jeesuksen kuoleman asiallisella tavalla. Jeesuksen kuolemasta puhuessaan Paavali sanookin: „Sillä minkä hän kuoli, sen hän kerta kaik-

kiaan kuoli pois synnistä". Sama on jokaisen ihmisen päämäärä. Niinhän Paavali lisääkin: „Niin tekin pitäkää itsenne synnille kuolleina". On huomattava, että synti ei ole vain elämä himoissa ja rikollisuudessa. Synti on siinä, ettemme ole niin hyviä, totuudessa ja rakkauksessa ja palvelevaisuudessa pysyviä, kuin voimme olla. Niinhän eräässä Jeesuksen kuvauksessa erotetaan vasemmalle puolelle ne, jotka eivät Kristusta ruokkineet, vaatettaneet ja huoneeseensa ottaneet hänen pienemmissä veljissään. Jeesus puolestaan osasi kuolla pois synnistä, pois erehdyksestä, siitäkin erehdyksestä, että olisi ryhtynyt pakkokeinoilla omaa elämänymmärrystään edistämään. Erikoisesti hän osasi kuolla pois siitä synnistä, jonka entiset profeetatkin yleensä tekivät, että olisi vainoojainsa suhteen vedonnut elämän oikeuteen, karman lakiin, vaan hän vetosi rakkauteen, anteeksiantoon. Siten hän osasi täydellisyyden päämaaliin, oli sisäisesti yhtä Isän kanssa.

Mutta tämä on jokaisen ihmisen päämäärä. Jokaisella ihmisellä on sama alkuperä ja sama päämäärä. Jokaisessa ihmisessä on Kristus syntyvä. Jokaisen on kuljettava sama tuskien ja riemujen tie. Jokaisen on opittava kuolemaan ja elämään Jeesuksen tavalla.

Mennäksemme esityksessämme eteenpäin tarkastamme ensin tavallista kuolemaa erikoisesti Jeesuksen käskyjen kannalta.

Kuolema alkaa ruumiin kuolemalla, mutta se jatkuu kuoleman jälkeen kiirastulessa. Ellei ihminen ole eläessään harjoittanut sitä Jeesuksen viiden käskyn mukaista paastoa, josta edellisessä luvussa puhe oli, silloin se paasto on suoritettava pakollisesti tuonelassa. Vainajana hänen on kuoltava pois niistä synneistä, erehdyksistä, joissa hän on elänyt.

Rikollisen on pakko kuolla pois rikollisuudesta. Se on tuskallista. Erikoisesti hänen on kuoltava pois suuttumuksesta ja vihasta. Toista olisi ollut, jos hän eläessään olisi kasvattanut itseään Jeesuksen ensimmäisessä käskyssä: „Älä suutu”. Ellei hän sitä tehnyt, silloin vihan tuli polttaa häntä tuonelassa; kunnes hän puhdistuu ja katuen ymmärtää, että hän on ollut erehdyksen vallassa.

Samoin himoissa ja intohimoissa eläneen on kiirastulessa pakko puhdistua. Tuskallisissa mietteissä hän katuu ja ymmärtää, mitä Jeesuksen toinen käsky: „Älä ajatuksissakaan ole epäpuhdas”, merkitsee. Vainaja herää ymmärtämään, mitä puhtaus olisi ollut.

Valheessa ja sovinnaisuudessa eläneen on opittava ymmärtämään, mitä merkitsee Jeesuksen kolmas käsky: „Älä vanno”. Vainajan on tuonelassa kuoltava pois valheen, sovinnaisuuden ja valojen synnistä.

Vallanhimoisen ihmisen on tuonelassa kuoltava vallanhimolle ja katuen ymmärrettävä,

mitä merkitsee Jeesuksen käsky: „Älä ole pahaa vastaan”. Nöyrytyen hänen on ymmärrettävä, että hänen olisi pitänyt olla hyvän puolesta, jolloin paha olisi siinä sivulla vähentynyt.

Kunnianhimoisen ihmisen ja niiden, jotka puhuvat „kunnian kentistä”, on vainajana kiirastulessa puhdistuttava ja opittava ymmärtämään, mitä merkitsee Jeesuksen käsky: „Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä”.

Kun vainaja näin on kiirastulessa pakollisesti paastonnut Jeesuksen käskyjen mukaan, pakollisesti kuollut pois synnistä — jotka synnit muodostavat kuin kotelon eli vakan hänessä olevan valon päälle — silloin hänen valonsa, hänen ihanteensa vapautuu, ja hän nousee valoon, taivasmaailmaan. Hän yhtyy valona, ihmisen poikana, korkeampaan minäänsä.

Ja mitä sitten? Elämän pyörä pyörähtää edelleen, ja ihminen syntyy jälleen maan päälle.

Ihminen on täten kuin sukkula eli syöstävä kutojan kädessä. Hän ei ole vielä varsinainen kutoja, onhan vain kuin sukkula Kohtalon kädessä, kun hänen elämänsä kangasta kudotaan. Kohtalo työntää häntä kuin ainakin sukkulaa edestakaisin, vuoroon kuolemassa pakollisesti Jumalaan päin ja syntymässä pakollisesti maailmaan päin.

Tarkoitus kuitenkin on, että ihminen tästä „sukkulatilasta” heräisi ja tulisi itse kutojaksi.

Siirrymmekin nyt tutkimaan kuoleamisen tahtoa maallisen elämän yhteydessä, kuolemista pois synnistä.

Tällöin voimme seurata samaa järjestystä, jota edellä esitetty tavallinen kuolema ja jälleensyntyminen noudattavat.

Mikä on ensimmäinen asia tavallisessa kuolemassa? Se on mietiskely. Sisäinen Kristus herättää hänet viimeisenä päivänä, viimeisenä maallisen elämänsä päivänä, ja niin ihminen kuolemansa hetkenä osaa mietiskellä, osaa oikealla tavalla ajatella. Hän ei pyydä mitään. Hän keskittyy ajatuksiinsa ja katselee omaa mennyttä elämäänsä kuin elokuvissa. Hän arvostelee itseään rauhallisesti, puolueettomasti. Samalla hän näkee, mikä on johdonmukainen seuraus hänen elämästään, mikä osa ja tehtävä hänellä on kuoleman jälkeen. Sitten hän kuolee, jättää ruumiin, pian myös eetteriruumiin, ja sitten kiirastulessa astraaliruumiin.

Vapaaehtoinen henkinen elämä, synnille kuoleminen, alkaa myös mietiskelyllä. Varsinaisessa henkisessä elämässä mietiskely kuuluu jokapäiväiseen hengen leipään. Ihmisen tulee mietiskellä omaa elämäänsä, Jumalaa, totuutta ja omaa tehtäväänsä. Sitä ei tarvitse jättää kuolinhetkeen. Kyllä Kristus yrittää herättää ihmistä mietiskelyyn jo nuoresta pitäen. Ja jos ihminen ryhtyisi tähän mietiskelyyn, voisi siitä tulla hänen „viimeinen päivänsä” siten, että

hän kuolisi synnille ja alkaisi elää hengen elämää. Jotkut harvat, valitut, ovat aina niin tehneet, ja yhä useammat tulevat sen tekemään. He ryhtyvät mietiskelyyn ja tulevat siihen tulokseen, että he ovatkin ensisijassa henkiolentoja. He alkavat kuolemansa Kristuksessa siten, että muuttavat mielensä. He omaksuvat sellaisen ajatuksen, että henkinen elämä, kansalaisuus Jumalan valtakunnassa, on oleva numero yksi, ja maallinen elämä on järjestettävä tämän näkökannan mukaan.

Näin on alkanut kuolema Kristuksessa maan päällä.

Seuraava aste on se, joka vastaa ruumiin kuolemaa.

Ruumiin kuolemassa ihminen luopuu pakolla kaikesta maallisesta. Elävä ihminen, joka on ottanut herätyksen vastaan sisäiseltä Kristukselta, järjestää tämän asian siten, että hän ajattelee olevansa taloudenhoitaja, niinkuin Paavali sanoo, eikä minkään todellinen omistaja. Tavallisesti ihmiset sanovat esim.: minun vaimoni, minun mieheni, poikani tai tyttäreni. Heillä on hyvin lähellä sellainen tunne ja ajatus, niinkuin he omistaisivat toisen ihmisen. Henkinen ihminen oppii ymmärtämään, että hän ei ole vaimonsa tai miehensä omistaja, vaan he ovat ystäviä, jotka ovat joutuneet kulkemaan käsi kädessä elämänsä koulua. Nyt heillä on tilaisuus oppia keskinäistä uskollisuutta,

rakkautta, palvelevaisuutta. Sama on suhde lapsiin ja vanhempiin. Emme ole pantu toisiamme omistamaan, vaan yhdessä monipuolisesti oppimaan. Samanluontoinen on lopulta suhteemme ihmisiin yleensä. Olemme oppilastovereita elämän koulussa. Olemme kutsutut toisiamme rakastamaan ja auttamaan, ei omistamaan ja tyrannisoimaan. Samoin emme liioin ole minkään aineellisen esineen todellisia omistajia. Olemme vaan, niinkuin Paavali sanoo, ja niinkuin Jeesus vertauksissaan opettaa, taloudenhoitajia, tai palvelijoita, joittenka on tehtävä tili kaikesta.

Tämä siis vastaa ruumiin kuolemaa henkisessä heräämyksessä.

Mikä vastaa eetteriruumiin kuolemaa, jonka vainaja pian jättää?

On muistettava, että eetteriruumis on Karman Herrojen antama valimo, jonka mukaan fyysillinen ruumis muodostuu. Eetteriruumis on näinollen karmamme mukainen, johon karmaamme saattaa sisältyä vaikeuksia, sairauksia, kärsimyksiä. Puhdistuksen tiellä ihminen tässä suhteessa kuolee synnille näinollen siten, että hän nyt saa niittää mitä muinoin on kylvetyksi tullut. Tavallinen ihminen kantaa karmansa pakolla, vaikeroiden ja nuristen, mutta herännyt ihminen yrittää tehdä sen tietoisesti, valittamatta. Siten hän karmassaan kuolee

synnille, laittomuudelle, ja yrittää alistua lailisuuteen.

Mutta tässäpä alkaakin jo se kuolema synnille, joka vastaa vainajan oloa kiirastulessa. On kyseessä puhdistus astraaliruumiissa.

Otamme ensin astraalitason alemmalta puolelta kaksi asiaa: rikollisuuden ja intohimot. Siis ne asiat, jotka kuuluvat Jeesuksen ensimmäisen ja toisen käskyn alueille. Heränneen ihmisen on puhdistuksen tiellä osattava kuolla rikollisille taipumuksilleen, sellaisille taipumuksille, että hän haluaisi nauttia tuottamalla tuskaa, vahinkoa tai kärsimystä toiselle ihmiselle. Sellaiselle taipumukselle täytyy kuolla. Myönteisenä apukeinona on tällöin se, että koettaa ymmärtää niitä ihmisiä, jotka ovat joutuneet rikosten tielle. On tarpeellista herättää itsessään se ominaisuus, jota tyypillisesti edusti Matilda Vrede, vankien ystävä. Sillä koettaessaan ymmärtää ja auttaa toisia ihmisiä siinä, missä itse on heikko, silloin parhaiten voittaa omankin heikkoutensa.

Mutta rikollisuuden takana ovat omat syynsä, edelläkävijänsä: aistillisuus, himot ja intohimot. Sen tähden kuolema Kristuksessa puhdistuksen tiellä jatkuu siten, että ihminen kuolee himoille, himoissa elämiselle, kaikissa sen muodoissa. Tässäkin on myönteisenä apuna se, että yrittää ymmärtää ja auttaa niitä ihmisiä, jotka ovat joutuneet juoppouden tai muun into-

himon orjiksi. On tässäkin totta, että auttaessaan toisia ihmisiä raittiuteen ja puhtauteen, silloin itsekin parhaiten raitistuu ja puhdistuu.

Kun ihminen näin on työtä tehnyt ja kuollut rikollisuudelle ja karkeille himoille, on seurauksena eli palkkana seuraavanlainen sieluntila: Ihminen näkee ja tuntee, kuinka maailmassa kaikki sentään on hyvää ja kaunista, kuinka kaikki tiet „vievät Roomaan”, päämäärään. Tämä näkemys johtuu siitä, että ihminen itse on puhdistunut. Elämä on hänessä saavuttanut jonkun päämäärän, tasapainotilan. Hän tahotoisi kohottaa ylistyslaulun elämälle sellaiseen. Ja hän tekeekin sen.

Kuitenkin tämä on vain yksi puoli asiassa. Kaikki on hyvää, kaikki on kaunista katsottuna yleiseltä, kaikkialliselta, panteistiselta kannalta. Käytännöllisessä elämässä sensijaan on paljon rumaa, pahaa, julmaa, eivätkä kaikki tiet vie ollenkaan päämäärään. Päinvastoin ihminen voi kulkea kohti aikakautista perikatoa.

Tämän huomattuaan on ihmisen jälleen syvennyttävä asioihin, on astuttava askel synnistä kuolemisen, Kristuksessa kuolemisen tiellä. On astuttava sille alueelle, jossa Jeesuksen kolmas käsky on ihanteena, valona ja ojenusnuorana. Ihminen huomaa, ettei sovi ryhtyä laulamaan ylistystä umpimähkään kaikelle. Ruma, paha, valhe ja sovinnaisuus, jota valoilla yritetään saada näyttämään pyhältä, kauniilta

ja todelta, se voi olla säälistävää, mutta ei ylistettävää. Ainoastaan se on todella kaunista ja hyvää, vain se vie päämäärään, mikä itsessään on kauttaaltaan totta, täysin rehellistä. Sen tähden ei kannata laulaa ylistystä vannomiselle, ei sovinnaisuudelle eikä kaksimielisyydelle. Ei kannata kumarrella valheen edessä. Mutta totuuden edessä kyllä. Nöyrtyä sopii, ja tuleekin se tehdä, totuuden edessä. Sääliväinen ja myötätuntoinen ja ymmärtäväinen tulee olla kaikille ihmisille, niillekin, jotka elävät synnissä, valheessa, itsekkyydessä, mutta itsensä sen ihmisen, joka tahtoo oppia kuolemaan synnille, kuolemaan Kristuksessa, tulee seistä totuuden kalliolla. Ja parhaiten hän oppii seisomaan, kun yrittää opastaa ja auttaa toisiaikin eteenpäin totuuden tiellä.

Saatuaan jalkansa totuuden kalliolle, voi ihminen turvallisesti astua eteenpäin, astua Jeesuksen neljännen ja viidennen käskyn alueelle.

On myös huomattava, että hän on jo aikaisemmin harjoittanut sitä siveellistä paastoa, josta edellisessä luvussa puhuttiin. Nyt hän voi ottaa ratkaisevampia askeleita. Siksi emme tässä luvussa tyydy puhumaan vain paastosta, vaan puhumme kuolemasta. Puhumme siitä kuolemasta, joka tapahtuu keskellä elämää.

Jeesuksen neljännen ja viidennen käskyn alueella on opittava kuolemaan turhamaisuudelle, omahyväisyydelle, kunnian- ja vallan-

himolle. Jos kunnianhimo pääsee määräämään, muodostaa se kotelon ihanteen ympärille, jolloin ei totuuden valo enää pääse valaisemaan. Kunnianhimon katinkullasta muodostuneen kotelon ulkopinnan kiilto vain kimmeltää suuren harhan eli Maaran jalokivenä. Maara, niinkuin metallilevy, on itsessään pimeä, joten se kimmeltää vain ulkoisessa valossa. Siksi kunnianhimoinen ihminen on taipuvainen omaksumaan itselleen sen kunnian, mikä kuuluisi totuudelle, Mestarille. Aikanaan persoonallisen kunnianhimon gloria sitten purkautuu — häpeänä. Häpeän yllättämänä ihmisen täytyy oppia ymmärtämään, että kannattaa kuolla kunnianhimolle ja antaa kunnia totuudelle.

Seuraava aste mystillisessä kuolemassa on kuolema vallanhimolle, johon pahan vastustaminen kuuluu. Vallanhimokin muodostaa kotelon totuuden valolle. Sekin välkkyi ulkoisessa valossa Maaran jalokivenä. Niinpä vallanhimoinen ihminen puolestaan on taipuvainen omistamaan sen vallan, mikä kuuluisi Mestarille, Jumalalle. Kun hänen vallanhimonsa sitten karmallisesti kypsyy, purkautuu se siten, että ihminen joutuu sortumaan, tavalla tai toisella epävapaudessa raatamaan. Sen tähden ihmisen on osattava kuolla vallanhimoille ja komentamisen halulle. Hänen on opittava synnyttämään itsensä totuuden palvelijaksi.

Kun ihminen näin on oppinut kuolemaan synnille, tapahtuu hänelle vastaavasti se, mikä tapahtuu vainajalle kuoleman takaisen elämänsä lopussa: hän yhtyy Korkeampaan Minäänsä. Se tapahtuu erilaisille ihmisille eri asteessa, riippuen heidän henkisen kehityksensä tilasta.

— — —

Onko nyt kehitys lopussa? Tietenkään ei. Tapahtuu taas vastaavasti se, mikä tapahtuu vainajallekin. Vainajalle tapahtuu jälleensyntyminen maan päälle. Samoin sille ihmiselle, joka on synnille kuollut ja yhtynyt korkeampaan minään, vastaavasti tapahtuu. Hänet lähetetään maailmaan totuuden sanansaattajana. Niinhän Jeesus lähetti, ja niin Mestari yhä lähettää opetuslapsensa, jotka saavat totuuden Pyhän Hengen, esittämään taivasten valtakunnan, s.o. vuorisaarnan hyvää sanomaa ihmiskunnalle. Niinkuin vainaja jälleen pukeutuu astraaliseen, eetteriseen ja fyysilliseen ruumiiseen, samoin synnille kuollut puetaan jonkunlaiseen „dharmakvajan” pukuun, totuuden ja rakkauden ja palvelevaisuuden sielullisiin, näkymättömiin verhoihin, ja hän saa tehdä työtä ihmiskunnan henkiseksi auttamiseksi. Mystilisen kuoleman puhdistavalla tiellä hän on oppinut tuntemaan tien vaarat, vastukset ja salahaudat, ja nyt hänen on tunnettava ne. Varokoon, ettei Mestarin lähettämänä uudelleen eksyiisiin. Varokoon suistumasta tai „uh-

rautumasta” peitetylle aistillisuudelle, sovin-
naisuudelle, ihannoidulle väkivallan ja kunnian-
himolle. Muistakoon aina, kenen lähettiläs hän
on. Mestarin lähettiläs, vuorisaarnan elämän-
ymmärryksen lähettiläs.

Täten ihminen, joka ensin oli sukkula eli
syöstävä kutojan, Kohtalon kädessä, muodos-
tuu vähitellen itse kutojaksi. Ennen häntä hei-
tettiin, kuin kutoja sukkulaa, vuoroon kuole-
massa Jumalan luo ja vuoroon jälleensynty-
mässä ihmiskuntaan päin. Nyt hänestä tulee
tietoinen ja itsetietoinen kutoja. Hän heittää
sukkulansa, pyrkimyksensä, vuoroon Jumalaan
päin ja vuoroon ihmiskuntaan päin. — vuoroon
tai samalla kertaa — yhä syvemmälle Juma-
laan ja yhä syvemmälle ihmiskuntaan.

Tätä tarkoitusta varten on vielä Jeesuksen
kaksi yleistä käskyä: Rakasta Jumalaa, hengen
Isää, ensin ja yli kaiken, ja toiseksi: Rakasta
ihmisiä sillä rakkaudella, jolla Mestari rakas-
taa. Ensimmäisen käskyn toteuttamisessa ihmi-
nen toisella kädellä heittää sukkulaa Jumalaan
päin, toista käskyä toteuttaessaan hän toisella
kädellä heittää sukkulan ihmiskuntaan päin.
Hän tekee sen kasvavalla hartaudella, rakkau-
della ja uutteruudella. Sillä hän ymmärtää, että
se on välttämätöntä Jumalan ja ihmiskunnan
käytännöllisessä yhtymisessä.

IV.

UUDESTISYNTYMINEN.

Edellä esitetyn täydennykseksi puhumme vielä uudestisyntymisestä, siihen tavallaan kuuluvan tekniikan, tai paremminkin eetteriruumiin kannalta.

Edellisessä luvussa puhuimme pääasiassa astraalisten voimien järjestelystä. Astraaliruumis onkin lähempänä päivätietoista minuuttamme, joten eetteriruumiiseemme voimme vaikuttaa oikeastaan vain välillisesti, astraaliruumiimme kautta. Eetteriruumiissa ovatkin syvemmät ominaisuutemme, joita on vaikeampi muuttaa kuin astraalisia ominaisuuksia. Mutta kun astraaliruumis täyttyy ääriään myöten voimilla, joko hävittävillä tai rakentavilla, silloin siitä pursuaa joku määrä, joku tippa yli laitojensa eetteriruumiiseen, aiheuttaen siellä joko hävitystä tai rakentumista.

Näinollen emme voi eetteriruumistamme helposti tarvätä emmekä helposti rakentaa. Astraaliruumis on ensin täytettävä joko pa-

halla tai hyvällä, ja vasta sitten voimme jatkaa samaan suuntaan eetteriruumiimme suhteen. Jos astraaliruumis täyttyy hävittäväillä voimilla, s.o. ylpeydellä, kunnian- ja vallanhimolla, valheellisuudella, epärehellisyydellä ja aistillisuudella, vihalla tai katkeruudella ääriään myöten, ja kun vielä joku käytännöllinen asia aiheuttaa n.s. kriittillisen hetken, silloin hävittävää voimaa pursuaa joku määrä eetteriruumiiseen. Sieltä sitä on vaikea saada takaisin, joten se aikanaan purkautuu ulos fyysillisen ruumiin sairauksina ja kärsimyksinä, häiriöinä ja vaikeuksina.

Sama on laita vastakkaisessakin tapauksessa. Kun astraaliruumiimme täyttyy rakentavilla voimilla, s.o. hyvyydellä, puhtaudella ja totuudella, rakkaudella ja palvelevaisuudella Kristuksessa, silloin tämäkin voima kriittisellä hetkellä, kun koetuksen kestäimme, pursuaa yli astraaliruumiin laitojen, jos niin sopii sanoa, eetteriruumiiseen. Tämä kriittisellä hetkellä ylipursunut määrä muodostuu eetteriruumiissamme rakentavaksi eliksiiriksi. Silloin tulee mahdolliseksi eetteriruumiin voimien siirtäminen katoovaisen elämän toiminnoista ikuisen eli Kristuksen elämän toimintaan.

Ryhtyessämme puhumaan niistä luonteemme perusominaisuuksista, jotka eetteriruumiissamme vaikuttavat, emme puhu niistä vioista tai ominaisuuksista, joita edellä esitettyä ta-

valla olemme saaneet eetteriruumiiseemme siirtymään. Puhumme sensijaan niistä perusvoimista ja ominaisuuksista, jotka itse luonnon puolesta meidän ruumiissamme toimivat.

Ensimmäinen on ruuansulatus ja verenkierto. Toiseksi sukupuolivoima. Kolmanneksi on aistinten toiminta, joita on viisi passiivista, s.o. kuulo, näkö, maku, haju ja tunto ja viisi aktiivista: kädet, jalat, suu, sukupuolielimet ja ulostuselimet. Neljäs perusvoima on muisti.

Luonnonvoimien tavalla nämä neljä perusominaisuutta ylläpitää ruumiillista toimintaamme. Mutta samalla luonto kutsuu meitä kanssaan yhteistyöhön. Ja me ryhdymmekin. Me toimimme tällöin joko viisaasti tai päinvastoin. Alkukehityksessä ihminen toimii alemman luonnon mukana, myöhemmin hän herää henkisesti, yhtyy Kristukseen, Jumalaan, jolloin luonnonvoimat alistetaan ikuisen elämän johtoon.

Tätä siirtymis-tapahtumaa ryhdymmekin nyt tutkimaan.

Ensimmäisenä perusominaisuutena ruumiissamme toimii siis se luonnonvoima, joka ylläpitää ruuansulatusta, verenkiertoa ja muuta kemiallista toimintaa. Syystä tätä voidaan sanoa yhdeksi ja ensimmäiseksi perusominaisuudeksi ruumiissamme. Sillä ensiksikin sen jatkettava työ elämämme ylläpitämiseksi on välttämätön. Toiseksi se herättää ja pakottaa

ihmistä työhön, kasvattaa ahkeruuteen, tarkkuuteen, järjestykseen ja säästäväisyyteen. Se voima kannustaa ihmistä, jos niin sanoisimme, kemialliseen avioliittoon aineellisten arvojen kanssa. Ja koska raha nykyisessä sivistyksessä edustaa ja symbolisoi aineellisia arvoja, johtuu tästä, että ihminen joutuu liittoon rahan kanssa. On melkein kuin ihminen ja raha menisivät avioliittoon keskenään. Kuvaannollisesti puhuen jotenkin kuin kaksi kemiallista ainetta, jotka keskenään yhtyvät. Siinä liitossa ihminen oppii, niinkuin sanoimme, työteliäisyyttä, ahkeruutta, säästäväisyyttä ja järjestystä. Hän osaa pitää kirjanpitoa, osaa ylläpitää tarpeellista tasapainoa tuloissa ja menoissa, osaa olla itsenäinen, oppii seisomaan taloudellisesti omilla jaloillaan. Sielullisesti katsoen hän on kuin nuori tyttö, joka valmistelee kappioitaan, taloudellisia hyveitään. Hän kasvaa Mammona-aitinsä kodissa täysi-ikäiseksi.

Sitten tähän kaksoisavioliittoon, liittoon rahan ja ihmisen välillä, ilmestyy kolmas tekijä, kolmas „kemiallinen alkuaine”, ihmisen Korkeampi Minä, jonka esittäjänä toimii Mestari. Silloin kysytään: purkautuuko liitto ihmisen ja rahan välillä, jotta ihminen menisi liittoon Korkeamman Minän ja Mestarin kanssa? Niinhän saattaa tapahtua kemiallisten aineitten välillä. Jos kahden kemiallisesti yhtyneen aineen lähelle tulee kolmas, johon toisella yhty-

neistä on suurempi vetovoima kuin liittolaiseensa, silloin liitto purkautuu, ja syntyy uusi kemiallinen avioliitto lähelle tulleen kolmannen kanssa. Samoin pitäisi ihmisessä herätä sellainen ikävöinti, kaipuu ja vetovoima Mestaria kohti, että hän sopivan hetken, kriitillisen hetken tullessa osaisi vapautua avioliitostaan rahan kanssa, ja osaisi viettää ensimmäiset kemialliset häänsä, tai edes kihlajaisensa, oman Mestarinsa kanssa.

Tältä pohjalta ajatellen voimme jotenkin ymmärtää mitä tarkoitetaan sillä, että Mestari Rosenkreuz oli viettänyt kemialliset häänsä.

Kuvailkaamme hiukan näiden kemiallisten häitten käytännöllistä menoa.

Häitten juhlamenoihin ja suorituksiin kuuluu, että ihminen kykenee omin päin ratkaisemaan määrätyn kokeen. Koe on siinä, että ihminen joutuu toimimaan jonkunlaisena punnitsijana, vaakaajana, jolloin toisessa vaakakupissa on Raha, toisessa Mestari. Kumpi painaa enemmän? Ehkä näyttää niinkuin vaakakupit seisoisivat tasossa, joten ei voi sanoa eikä päättää, kumpi on painavampi? Kuitenkin, osaksi harkiten ja osaksi vaistosta, ihminen laskee oman punnuksensa toiseen tai toiseen vaakakuppiin, joko Rahan tai Mestarin puolelle, ja silloin se puoli voittaa. Jos hän punnitsee niin, että raha painaa enemmän, silloin

kosija, Mestari, häipyä hiukan näkyvistä, ja häät siirtyvät toiseen aikaan. Ihminen joutuu edelleen valmistelemaan kapiotoaan, taloudellisia hyveitään. Mutta jos hän punnitsee niin, että Mestari selvästi ja ratkaisevasti painaa va'assa enemmän, silloin kemialliset häät vieteen, ja silloin alkaa uusi elämä liitossa Mestarin kanssa.

Nämä asiat voimme myös yhdistää Golgatakertomukseen. Jos ihminen punnitsee siten, että raha painaa enemmän, silloin luonnollisesti jää häitten ilo kokematta ja ihminen joutuu huudahtamaan: „Jumalani, jumalani, miksi minut hylkäsit?” niinkuin psaltnissa sanotaan. Jos taas ihminen punnitsee siten, että Mestari painaa enemmän, silloin hän sisässään kokee vapautuneen sielun, itsensä voittaneen hengen riemuhuudon: „Minun jumalani, minun jumalani, kuinka sinä minua näin kirkastat, kuinka minun osakseni tulee tällainen kunnia!” niinkuin Jeesuksen ristillä huutamat sanat: „Eli, Eli, lama sabakhtani” oikein käännettynä merkitsevät, ja niinkuin Pekka Ervast on ne suomentanut kirjassaan „Suuret uskonnot”. Tietenkään emme ajattele, että ensimmäisissä kemiallisissa häissä saavutettaisi näin täydellinen vapauden riemu ja voiton kunnia, mutta tunnelma, vaikka pienempi, kulkee kuitenkin samaa uomaa.

Sitten toinen perusominaisuus, sukupuoli-

voima. Hyvällä syyllä tätäkin voidaan sanoa perusvoimaksi, sillä sehän sekä ylläpitää suvun olemassaoloa fyysillisellä tasolla että opettaa ihmisiä, eri sukupuolina, rakastamaan toisiaan. Sukupuolivoima on saanut ihmiset jonkunlaisina Aatameina ja Eevoina käsi kädessä lähtemään ulos maailmaan, täynnä ihanteellisen luomisen hurmiota. Käsi kädessä, toisiamme ihannoiden, palvoen ja rakastaen me olemme lähteneet luomaan kadonnutta paratiisia, ihanteittemme mukaisia taivaita. Ja ihmeellisiä taivaita me toisinaan, silloin tällöin, olemmekin kyenneet luomaan ja kokemaan. Mutta useasti myös, ehkä liiankin tiheään, meidän unelmiemme taivaat ovat romahdelleet helvetteihin. Tämä on voinut tapahtua siitäkin huolimatta, että meissä yksilöinä olisi puhjennut uskollisuuden arvokas kukka. Tämä johtuu siitä, että sukupuolinen yhdyselämä miehen ja naisen välillä, joka sellaisenaan kylläkin on rakkauden koulu, on samalla vertauskuva siitä liitosta, joka henkisessä elämässä lopulta yhdistää ihmisen kaksi minuutta, alemman ja ylemmän. Ja kun se tapahtuu, silloin tulee vietettäväksi eetterivoimien toiset häät. Tai oikeastaan nämä molemmat häät, taloudelliset ja sukupuoli-set, vietetään samalla kertaa.

Tämän sanottuamme on lisättävä, niinkuin Pekka Ervast sanoo kirjassaan „Jeesuksen salakoulu”, että avioliitto on luonnollinen su-

kupuolielämän järjestely opetuslapsenkin elämässä. Mutta kuitenkin on poikkeuksia, jotka vahvistavat sääntöä. Sanooohan Jeesuskin, että „muutamat ovat taivasten valtakunnan tähden tehneet itsensä aviottomiksi”. Sen tähden tällaisia poikkeuksia on olemassa. Niinpä allekirjoittanutkin puolestaan tuntee erään ihmisen, joka sisäisen elämänsä vaiheissa ja totuuden etsinnässään oli tullut siihen kohtaan, jolloin hänelle sisäisesti sanottiin: „Pitäisi tehdä köyhyyden ja naimattomuuden lupaus”. Samalla tuo ihminen ymmärsi mistä oli kysymys ja hän sanoi: „Olkoon niin”. Ja se oli niin.

On lisättävä, että tämä ei tapahtunut unessa. Se tapahtui päivällä, kun tuo ihminen seisoskeli ja käveli huoneessa.

Tällaisia poikkeuksia siis tapahtuu sekä talouselämän että sukupuolielämän järjestelyssä. Sillä, niinkuin sanottu, tämän kirjoittajakin tietää todistaa yhdestä tällaisesta tapauksesta.

Jos tämän liitämme Golgata-kertomukseen, joutuu se sen tapauksen vanaveteen, jossa ristillä oleva Jeesus sanoo äidilleen: „Vaimo, katso, poikasi!” ja opetuslapselleen: „Katso, äitisi!” Sillä tämän kokemuksen tehnyt mies on sen jälkeen sellaisessa suhteessa kaikkiin naisiin kuin poika äitiinsä. Äitiään poika kunnioittaa ja rakastaa ja palvelee. Samalla tavalla on sen miehen, opetuslapsen, joka on tällaisen kokemuksen tehnyt, opittava suhtautu-

maan kaikkiin naisiin. Sama on luonnollisesti naisen suhde miehiin. Naiselle, joka on tällaisen kokemuksen tehnyt, ovat kaikki miehet poikia, joita hän henkisenä äitinä oppii sukupuolettomasti rakastamaan ja auttamaan. Sukupuolisuuden tilalle tulee puhdas sydämellisyys. Jeessushan sanookin evankeliumissa: „Tämän maailmanajan lapset naiivat ja menevät miehelle. Mutta jotka katsotaan arvollisiksi pääsemään toiseen maailmaan ja ylösnousemukseen kuolleista, ne eivät siellä nai eivätkä mene miehelle”. Ymmärrämmekin ilman muuta, että „toinen maailma” ei ole toisessa paikassa, vaan se on sisäisesti ihmisessä, ja että ihminen siirtyy tähän toiseen maailmaan, Jumalan valtakuntaan, henkisessä heräämisessä, vuorisaarnan mukaisessa siveellisessä paastossa, siveellisessä kuolemassa synnille ja sisäisessä uudestisyntymisessä. Toinen maailma, Jumalan valtakunta, pääsee siten ilmestymään maankin päälle.

Toistamme vielä, että tällaiset tapaukset ovat yksilöllisiä poikkeuksia siitä tavallisesta menosta, jolloin opetuslapsetkin elävät avioliitossa. Sillä aviottomuutta ei saavuteta keinoitekoisesti, vaan siten, että avioliitossa kasvamme todelliseen rakkauteen. Uskollisuus avioliitossa ja henkinen pyrkimys tekee aviottomuuden mahdolliseksi. Samalla meitä luonnollisesti rohkaisee ja kannustaa tieto siitä, että ihmis-

kunta on kulkemassa sellaista olotilaa kohti, jolloin emme enää ole jaettu kahteen sukupuoleen.

Kolmas perusominaisuus ruumiissamme on se luonnonvoima, joka ylläpitää aistinten toimintaa. Aistien välityksellä ihminen on avoin ja kosketuksessa ulkomaailman kanssa. Aistinten välityksellä ihminen tekee ulkoisessa maailmassa huomioita ja kokemuksia. Hän saavuttaa tietoa ja valistusta. Siten tämä perusominaisuus on kasvattanut ja edelleen kasvattaa ihmisiä ulkonaiseen oppineisuuteen, sivistykseen ja valistukseen. Onhan selvää, että vaikka meillä olisi ruumis, mutta ei mitään aistimia, niin ympäröivä maailma olisi melkein niinkuin ei sitä olisikaan. Aistimet vasta avaavat ihmiselle ulkoisen maailman ja sen elämän. Aistinten välityksellä tulemme tajuntoina tietoisiksi valosta, sekä fyysillisestä että tiedon valosta.

Kuitenkin tämä avautuminen ulkoiselle maailmalle on vain yksi puoli asiassa. Toinen puoli on se, että ihmisen on avauduttava myös sisäiselle, hengen valolle, sille valolle josta sanotaan, että se „valistaa jokaisen ihmisen”. Sen tähden ihminen vähitellen herää huomaamaan, että aistinten välityksellä saavutettu tiedon ja taidon valo sellaisenaan on riittämätön. Ihminen herää kaipaamaan sisästä päin tulevaa hengen valoa. On kuin hän ilman sitä eläisi pimeydessä. Elämä muodostuu tuskalliseksi,

omalla tavallaan mahdottomaksi. Kunnes sitten sisäinen valo tulee, kunnes se syntyy ihmisessä.

Niinpä edellä mainitsemani henkilö, jolle oli sanottu: „Pitäisi tehdä köyhyiden ja naimattomuuden lupaus” ja joka oli siihen vastannut: „Olkoon niin”, tuli yhä selvemmin ja tuskallisemmin tietoiseksi siitä, että hänen tietonsa ja valonsa oli riittämätön. Hänen sisäinen jännityksensä kasvoi kasvamistaan. Hänen mietiskelynsä muodostui tuskaksi. Kuukausimääriä hän eli yhtämittäisissä tuskallisissa mietiskeilyissä. Niinpä hän eräänä päivänä, huoneessa kävellessään, itsekseen sanoi: tätä ei voi jatkaa enää, ja hän heittäytyi pitkälleen permannolle.

Mutta samana hetkenä hänessä tapahtui jotakin. Hän nousi ylös ja sanoi itsekseen: „Mutta nytpä minun aivoni järjestyivät uudelleen”. Hän huomasi ymmärtävänsä elämää sisästä päin. Hän ymmärsi elämää hengen ja totuuden kannalta. Myös Uuden Testamentin kertomukset, kuvaukset ja puhetavat kävivät läheisiksi, ymmärrettäviksi. Hän ymmärsi miksi Kristus sanoo, ettei hän tullut lakia kumoamaan vaan täyttämään. Sillä vasta sitten kun Kristus tulee ihmiseen, osaa ihminen varsinaisesti täyttää lain, sen elävän Lain, joka on elämässä itsessään.

Myöskin tuo ihminen tuli ymmärtämään, että vain sisäinen Kristus varsinaisesti ja luon-

nollisella tavalla voittaa sukupuolivoiman. Sillä Rakkaus on sukupuolivoimaa suurempi.

Samoin hän tuli ymmärtämään, että sisäinen Kristus varsinaisesti avaa tai tekee mahdolliseksi henkisten rikkauksien aarteet, joista aineelliset rikkaudet ovat vain vertauskuvia.

Tämä kokemus ei jäänyt pelkästään tilapäiseksi. Tuo ihminen saattoi aina sen jälkeen, milloin tahtoi, ymmärtää elämää sisästä päin, hengen ja totuuden kannalta. Se avasi hänelle varsinaisen mahdollisuuden henkiseen, teosofiiseen, ruusuristiläiseen työhön. Ja siihen työhön häntä sisäisesti neuvottiin ja opastettiinkin. Ensin, noin kolme ja puoli vuotta, puolittain, ja sitten kokonaan.

Jos tämän kokemuksen liitämme Golgatakertomukseen, sopivat siihen sanat: „Tuli pimeys yli koko maan”. Sillä tässä kokemuksessa ja sen jälkeen ihminen selvästi ymmärtää, että ihmiskunta elää tietämättömyydessä, henkisessä sokeudessa, pimeydessä. Hän selvästi ymmärtää, että todellinen Valo on vain sisäisessä Kristuksessa. Ja siihen valoon johtaa se elämänymmärrys, joka vuorisaarnassa esitetään. Vuorisaarnassa esitetään Valon itsensä viitoittama tie. Vuorisaarnan valo ei ole tästä maailmasta. Se valo ei ole edes vain tästä aurinkokunnasta. Se on se valo, joka on kaikkien aurinkokuntien takainen, sisäinen valo.

Siirrymme nyt neljänteen perusominaisuu-
teen meidän eetteriruumiissamme. Se on se
luonnonvoima, joka toimii muistina. Tämäkin
on ollut ja on edelleen tärkeä kasvattaja. On-
han joitain perin alkeellisia heimoja, joilla ei
ole muistia. Aamulla herätessään he eivät tiedä
mitään siitä, että olivat eilenkin olemassa.

On luonnollista, ettei varsinainen sivistys-
elämä tällöin vielä ole mahdollinen. Kun sen-
sijaan muisti toimii, silloin ihminen voi käyttää
edellisiä kokemuksiaan oppaanaan. Hän muis-
taa, millaisesta edesottamuksesta seurasi huo-
no tulos, paha omatunto, millaisesta taas hyvä
tulos, sisäinen ilo, rauha ja vapaus. Muistinsa
avulla ihminen voi nämä havainnot säilyttää
tietoisuudessaan, joten hän osaa välttää huo-
noa, pahaa, ja pyrkiä parempaan.

Nyt on yksi tärkeä seikka tämän yhteydessä
huomattava: muisti pitäisi säilyttää puhtaana.
Tai jos muisti on jo tullut tahrituksi, on opit-
tava se puhdistamaan. Sillä muisti on kuin
taulu, jossa hyvät muistot sitä kaunistavat,
huonot rumentavat. Sen tähden huonot muis-
tot täytyy pestä pois. Ja miten se käy päinsä?
Se käy siten, että korjaa ja sovittaa väärän tai
pahan teon. Omatunto muistin avulla muistut-
taa missä likapilkku on, ja mistä se aiheutui.
Ihminen ryhtyy huolella ja uutteruudella kor-
jaamaan sen. Hän on tässä suhteessa kuin
Sakeus, joka Jeesuksen nähdessään heti älysi,

että hänen muistinsa levy oli likainen, ja että se täytyy puhdistaa. Ihminen tutkii itseään ja sanoo ajatuksissaan: minun täytyy sovittaa se paha, järjestää se vääryys, mitä olen toisille aiheuttanut; ja olla tekemättä pahaa.

Kun sitten käy kuten edellä esitimme, että sisäinen valo alkaa valaista, on puhtauden vaatimus muistissa entistä perusteellisempi. Varovaisuus ja harjoitus muodostuu luonteeksi, eläväksi ominaisuudeksi. Ihminen oppii toimimaan oikein ja hyvin, tarvitsematta aina muistella. Kokemus muistista siirtyy ja muodostuu ymmärrykseksi, taidoksi, viisaudeksi. Ymmärrys, henkinen viisaus, toimii sitä paremmin, eloisammin, mitä puhtaampi muisti on.

Vähitellen tulevat sitten esille menneittenkin elämien teot, ja muistin levy, jos sellaista sanaa sopii käyttää, puhdistuu edellistenkin elämien tahroista, karmasta. Jopa henkisen elämän yhteydessä astuvat vähitellen esille omat edelliset ruumistukset, astuvat puhdistettavina ja lunastettavina. Siten ihminen saa lunastaa edellisiä ruumistuksia henkisessä työssä, palveluksessaan ja auttaessaan Kristusta toisissa ihmisissä. Sillä tässä jos missään pitää paikkansa sääntö: yrittäessään toisia ihmisiä auttaa ja palvella totuuden rakkaudessa, silloin tulee itsekin parhaiten autetuksi. Ihmisellä on siten onni ja tilaisuus lunastaa omia edellisiä ruumistuksiaan toisissa ihmisissä.

Jos tämänkin yhdistää Golgata-kertomukseen, niin kulkee se sen tapauksen vanavedessä kun sanotaan: „Ja monta nukkuneiden pyhien ruumista nousi ylös. Ja he lähtivät haudoistaan ja tulivat hänen ylösnousemisensa jälkeen pyhään kaupunkiin ja ilmestyivät monelle.”

Tuo pyhä kaupunki on, paitsi Salaista Veljeskuntaa, ihminen itse, jolloin haudoista ylösnousseet pyhät ovat hänen edellisiä ruumistuksiaan. Ne ovat nyt pyhiä, sillä niiden karma on tullut, tai tulee lunastetuksi henkisessä palveluksessa, vuorisaarnan hengessä tapahtuvassa luovassa työssä.

Ja niin työ ja elämä jatkuu edelleen. Sillä kaikkien ihmisten on kulkeminen, tuskien ja riemujen tietä, kohti Kristuksen ja taivaallisen Isän täydellisyyttä.

V.

TYÖNTEKIJÄ ON RUOKANSA ANSAINNUT.

Elämä on jatkuvaa työtä, työtä ja lepoa. Uudestisyntyminen avaa uusia työn mahdollisuuksia. Ihmisestä tulee työntekijä taivasten eli Jumalan valtakunnassa. Ja työntekijä on ruokansa ansainnut.

Siirrymmekin nyt tähän tärkeään kysymykseen.

Sanotaan, että Mooses antoi mannaa taivaasta. Jeesus taas sanoo: „Ei Mooses antanut teille taivaasta leipää, vaan Isäni antaa teille tosi leivän taivaasta”.

Miten on näiden asioiden laita?

Yleensäkin jo ymmärretään, ettei ihminen elä vain tavallisesta ruuasta. Hän kaipa muutakin. Mutta tätä kaipuutaan ihmiset yrittävät tyydyttää vain aistimien välityksellä. Seurauksena on pettymys. Sillä oikeastaan ihminen silloin syö itseään. Tätä asiaa kuvataan-kin siten, että käärme nielee omaa pyrstöään.

Missä on tällöin pelastus? Pelastus on siinä, että ihminen lakkaa syömästä itseään ja alkaa syödä Mooseksen antamaa mannaa. Mutta mitä on Mooseksen antama manna? Lyhyesti sanoen se on se siveysoppi, se elämänymmärrys, jonka Mooses antaa. Ihminen syö tätä mannaa seuratessaan Mooseksen, tai jonkun muun vanhan liiton Mestarin, antamia elämänohjeita, siveellisiä neuvoja ja käskyjä.

Tämä on Mooseksen antama manna. Ihminen herää huomaamaan, että työ ja siveelliset velvollisuudet kutsuvat, ja että ne on täytettävä. Hän täyttää ne. Ja silloin työntekijä on ruokansa ansainnut. Hän rauhoittuu. Hänellä on sisäinen tasapaino, ilo ja rauha.

Vanhoissa pyhissä kirjoissa sanottiin tätä rauhan saavuttamista, oikeitten velvollisuuksien oikealla täyttämällä, taisteluksi, sodaksi. Sekin on sitten ymmärretty väärin. Tästä väärinymmärryksestä johtuu eräs nykyään esiintyvä iskulause: „Jos tahdot rauhaa niin valmistu sotaan”. Lause tällaisena on harhauttava. Unohdetaan: „mitä kylvätte, sitä niitätte”. Jos valmistaudumme sotaan niin saamme sodan. Jos sensijaan tahdomme rauhaa, niin on rauhaa harrastettava. On rakennettava rauhaa. Vuorisaarnassa sanotaankin: „Autuaita rauhan rakentajat”.

Mutta kysymys onkin ensin sisäisestä rauhasta. Sen rauhan puolesta on „taisteltava”.

on ryhdyttävä täyttämään oikeita velvollisuuksia oikealla tavalla. On seurattava niitä siiveellisiä neuvoja, joita profeetat, uskontojen Mestarit, ovat antaneet. Vain siten on rauha saavutettava. Ensin sisäinen rauha ja sitten ulkonainenkin.

Tämän jälkeen kuulemme Kristuksen sanovan: „Ei Mooses antanut teille taivaasta leipää, vaan Isäni antaa teille tosi leivän taivaasta”. Toisin sanoen vanhan liiton Mestarit antoivat leipää, ja antavat edelleenkin, jostain oikeuden, sanoisimmeko jehovistisen vanhurskauden taivaasta. He antavat sitä niille, jotka heidän siiveysoppiaan kunnioittavat, tutkivat ja seuraavat; jotka heidän käskyjensä mukaan „taistelevat”, itseänsä kasvattavat ja velvollisuutensa täyttävät.

Mutta vasta Jeesus Kristuksessa avautui kaikkiallisen Isän elämä päivätietoisuuteemme. Kosmillinen Kristus itse mystillisenä Kristuksena on kuolemattomuuden ja ikuisen elämän leipä. Tämä leipä on nyt kaikille tarjolla. Sitä leipää olisi ryhdyttävä keräämään, sillä leivällä itseään ravitsemaan. Sisäisellä tavalla tätä leipää saavat ne ihmiset, jotka Jeesuksen vuorisaarnan elämänoppia kunnioittavat, jotka vuorisaarnan käskyjen mukaan itseään kasvattavat, jotka siinä avautuvia velvollisuuksiaan täyttävät. Työntekijä on tällöin ruokansa ansainnut.

On ymmärrettävää, että vuorisaarnan elämänymmärrykseen syventyminen, sisäisen Jumalan etsiminen, on työtä. Se on tavallaan matkustamista myrskyssä, maanjäristyksessä, ukkosen jyrynässä. Mutta, niinkuin jo Elia huomasi, Jumala ei vielä ole tässä myrskyssä, järistyksessä ja jyrynässä. Tästä myrskystä huolimatta on ihmisen tajunnassaan pysyttävä tyynenä, rauhallisena. Tajunnassa saa olla korkeintaan „vieno tuulen hyminä”. Tässä tajunnan rauhassa on tehtävä työtä, täytettävä velvollisuuksia. Ja keskellä rauhaa ja keskellä työtä, keskellä tuulen hyminää, puhuu Jumala. Jumala puhuu sisäisellä tavalla, opastaa ja näyttää tietä. Myrsky ja jyrynä ja tärinä lakkaa, mutta tilalle tulee tuska. Silloin ei saa hätäillä. Täytyy odottaa. Täytyy muistaa ja ymmärtää, että tämä sisäinen tuska on synnyttämisen tuskaa, niinkuin Jeesus evankeliumissa sanoo. Se tuska päättyy sisäisen Kristuksen syntymiseen. Tai kasteeseen. Tapahtuu syntyminen vedestä ja hengestä Jumalan valtakuntaan. Niinkuin edellä on puhe ollut.

Mitä ovat sitten kirkkojen toimittamat kasteet?

Jos kirkko tietäisi mitä ne voisivat olla, silloin ne voisivat olla vertauskuvia. Niinkuin ne olivat alkuseurakunnassa. Ihminen pyrki jäseneksi alkuseurakuntaan, ja tuo jäseneksiotto tapahtui vertauskuvallisella kasteella. Se ku-

vasi sitä, että hänen seurakunnan jäsenenä tuli pyrkiä todelliseen kasteeseen, uudestisyntymiseen, kasvattamalla itseään Jeesuksen käskyjen ja neuvojen mukaan.

Uudestisyntymisessä ihminen sitten tulee tietämään „nimensä” eli sen, että hän on ikuisuudessa syntynyt henkiolento. Myöskin hän tulee tietämään tehtävänsä. Kristuksen opetuslapset ja apostolit elävät maailmassa, kulkevat Kristuksen vuorisaarnassa viitoitettua tietä, opettaen kansalle samaa. Siten he tiellä kulkiesaan ja opettaessaan täyttävät Kristuksen käskyä: „Tehkää kaikki kansat opetuslapsikseni”. Juuri tämä vuorisaarnan Kaidalla Tiellä kulkeminen, sen neuvoja itse seuraten ja niiden mukaan kansaa opastaen, se juuri onkin todellista, jatkuvaa kastamista. Tai se on valmistusta kasteeseen, siihen sisäiseen uudestisyntymiseen, joka tekee ihmisen tietoiseksi henkiolennoksi.

Ja taas on työntekijä ruokansa ansainnut. Ja niin tulemmekin nyt siihen leipään, jota Kristus antaa.

Kirkoissa tätä asiaa on yritetty kuvata pyhällä ehtoollisella. Kristuksen viimeisen aterian opetuslastensa kanssa kirkko on tulkinnut ehtoollisen sakramentin asettamiseksi. Mutta mitään sakramentteja Kristus ei ole asettanut. Sen ovat muut myöhemmin tehneet. Sillä pyhä

ehtoollinen on, niinkuin kastekin, sisäinen ta-
pahtuma.

Mutta ennenkuin ryhdymme tutkimaan si-
säistä ehtoollista, niin ensin pari sanaa Mesta-
rin viimeisestä ateriasta opetuslastensa kanssa.
Kysymme: mikä oli se leipä ja se juoma, jota
Jeesus opetuslapsilleen jakoi? Se leipä ja se juo-
ma oli se uusi elämänyymmärrys, jossa Jeesus
itse eli ja jota hän opetuslapsilleen opetti. Hän
oli noin kolme vuotta ruokkinut oppilaitaan
tällä uuden liiton leivällä, opilla ja opetuksella.
Hän tiesi, että nyt hänet petetään ja tapetaan.
Tulee loppu. Sen tähden Mestari erikoisesti va-
rustaa oppilaitaan ja sanoo: olen noin kolme
vuotta saanut opettaa teitä, mutta en ole vielä
ennättänyt tehdä kaikkea täysin ymmärrettä-
väksi. Nyt minä menen pois. Mutta älkää olko
levottomia. Sillä vaikka menen pois, niin kui-
tenkin olen henkisesti kanssanne edelleenkin.
Olkaa tekin edelleen uskollisia, yksimielisiä sa-
massa hengessä. Ja kun te edelleen kokoon-
nutte näin yhteen veljesrakkaudessa, niin muis-
telkaa minua. Muistelkaa kaikkea sitä, mitä
eläessäni teidän keskellänne olen teille opetta-
nut. Silloin minä autan teitä. Minä hengelläni
valistan teidän järkeänne ja sydäntänne ja te
alatte yhä paremmin ymmärtää kaikkea sitä,
mitä minä olen teille opettanut. Siten minä
ruokin teitä edelleen hengen leivällä ja juomal-
la. Siten minä annan itseni, oman totuuden

ruumiini ja rakkauden vereni teille. Te alatte ymmärtää elämää niinkuin minä sen ymmär-rän. Te alatte kulkea Isän tiellä ja alatte tehdä niitä tekoja, joita minä Isässä eläen teen. Siten te olette yhtä minussa ja Isässä, olette yhtä elämässä, työssä ja ravinnossa.

Tämä on se ruoka, jolla Mestari oppilaitaan tänäkin päivänä ravitsee. Työntekijä on aina ruokansa ansainnut. Kun ihminen elää ja toi-mii Kristuksen esittämässä uudessa elämän-ymmärryksessä, silloin siihen samalla sisältyy henkinen ruoka.

Tässä yhteydessä vielä eräs asia. Mooseksen antama manna säilyi vain yhden päivän. Manna oli koottava joka aamu. Toisin sanoen: ihmisen oli jokaisena päivänä täytettävä velvollisuus-tensa ja siten ansaittava sisäinen rauha. Jos yhtenä päivänä laiskotteli, silloin rauha hävisi. Sillä „kuka ei tahdo työtä tehdä, hän olkoon syömättäkin”. Kuitenkin manna säilyi yli lepo-päivän. Sillä laillinen lepo, joka ei johdu lais-kottelusta, kuuluu asiaan. Silloin ei rauha häviä.

Tämä asia on sama uudessa liitossa. Joka päivä, joka aamu, on „koottava manna”. Opettaahan Jeesus rukoilemaan: „Yliaistillinen leipämme anna meille tänään”. Jokaisena päi-vänä on ihmisen täytettävä velvollisuutensa, elettävä hengen elämää. Aamulla hiljaisessa mietiskelyssä ja sitten työssä. Erittäin on —

toistamme sen vielä — jos ihminen, tehtyään itsensä väsyksiin, lepää. Silloin sisäinen ruoka riittää ja rauha säilyy. Sillä elämä ei ole vain työtä, se on vuoroon myös lepoa.

Tämä on jokapäiväistä henkisen leivän ja juoman nauttimista. Sanoohan Jeesus omastakin ruuastaan: „Minun ruokani on se, että teen lähettäjäni tahdon ja täytän hänen tekonsa”.

Mutta tämän jokapäiväisen ruuan lisäksi on kyllä erikoinen kosketus Kristuksen näkymättömään ruumiiseen. Tämä tapahtuu opetuslapselle sisäisen tajunnan maailmassa. Ehkä se jotenkin muistuttaa sitä kertomusta Uudessa Testamentissa, kun eräs ihminen kosketti Jeesuksen viittaa ja sai siitä avun. Tämä apu oli ruumiillinen, joten se vain muistuttaa tässä tarkoittamaamme henkistä asiaa. Sellaista voi tapahtua sille ihmiselle, joka on kastettu. Se on perin salainen asia ja se tulee, jos tulee. Sekin kuuluu siihen ruokaan, joka työntekijälle annetaan. Henkisen aherruksensa yhteydessä opetuslapsi joutuu näkymättömään kosketukseen Kristuksen ruumiin kanssa, tai Kristuksen ruumis koskettaa häntä. Opetuslapsi tajuaa kosketuksen, ja se on voimaa ja ravintoa.

Mutta tämä on vielä muutakin. Se on hierofantin sauvan kosketus, joka herättää ihmisesä jotakin. Ihminen samassa ymmärtää, että hän ei saa väsyä, hän ei saa olla henkisesti heikko. Hän ei saa vedota heikkouteensa. Pois

kaikki tekopyhät puheet „vaivaisesta syntisestä”. Ainakin tällöin ihmisen on osattava jättää puheet siitä, että ihminen on „maan mato”, joka ei kykene vuorisaarnan oppia ymmärtämään eikä seuraamaan. Sellainen tekopyhä puhe ja väärä nöyryys ei sovi. Se olisi nyt jo elämän pilkkaa, Jumalan työn kieltämistä ja häpäisemistä. Tämän kokemuksen yhteydessä opetuslapsi ymmärtää, että hänen on uskottava Jumalan tahdon toteutumiseen itsessään. Opetuslapsi ymmärtää, että hänenkin on kasvatettava itsessään totuuden ruumis. Se on luonnollista, sillä onhan hänkin jäsen Kristuksen näkymättömässä ruumiissa.

On lisättävä, että tähän kokemukseen ei voi sellaisenaan pyrkiä. On vain pyrittävä täyttämään Isän tahtoa, ja kokemus tulee, jos Messias sen tarpeelliseksi katsoo.

Näkymättömään, pyhään ehtoolliseen kuuluu myös viini, Kristuksen veri. Se on taas uusi kokemus sisäisessä hengen tajunnassa. Ihminen voi joutua sellaiseen tilaan ja vaiheeseen henkisessä elämässään ja työssään, että häneen kaadetaan pyhää viiniä. Sekin tulee yllätyksenä, jos tulee. Se tulee, niinkuin kaikki todelliset hengen kokemukset, valveilla ollessa. Häneen kaadetaan, niinkuin voimme sanoa, Graalin maljasta. Ihminen tuntee, niinkuin hänen ruumiinsa, rintansa, ei kestäisi tätä rauhan ja riemun täyteyttä. Hänkin täyttyy reunojaan

myöten, niinkuin sanotaan vainajalle devakhanissa tapahtuvan. Mutta tämä tapahtuu maan päällä, vaikkapa tiellä käydessä. Kaikki maallinen häipyy hänen tietoisuudestaan. Hänen tajuntansa on kokonaan hengen elämälle täyttynyt.

Mutta tähänkin kokemukseen liittyy muutaakin. Sekin on taas kuin hierofantin sauvan kosketus. Se herättää ihmisen tajunnassa jotakin. Hän ymmärtää, että jatkaakseen eteenpäin täytyy totuuden ruumiista puhjeta rakkauden ruumis. Hänessäkin täytyy puhjeta viinipuu, tai hänen täytyy tulla osaksi viinipuuhun, joka on Kristus. Hänessä täytyy kasvaa sekä totuuden leipä että rakkauden viini. Hän ymmärtää, että hänen on osattava toimia samalla kertaa jumalallisessa totuudessa ja jumalallisessa rakkaudessa. Siten hän on elävänä, luovana ja toimivana voimana yhdessä Kristuksen kanssa ihmiskunnan auttamiseksi. Uskonto muotomeneen ja dogmeineen ei saa olla esteenä Kristuksen työlle. Uskonto täytyy olla vuorisaarnan Kaidalla Tiellä kulkemista, auttavaa yhteistyötä Mestarin kanssa.

S I S Ä L L Y S.

ENSIMMÄINEN OSA		Sivu
I.	Henkinen nukkuminen ja kuolema	7
II.	Henkinen hereilläolo	18

TOINEN OSA		
I.	Pikkujoulut maalliselta kannalta	29
II.	Pikkujoulut henkiseltä kannalta	42
III.	Mikaelin voitto lohikäärmeestä historiallisesti	52
IV.	Mikaelin voitto yksilön elämässä	71

KOLMAS OSA		
I.	Johannes Kastajan oppilas siirtyy Jeesus Kristuksen oppilaaksi	85
II.	Miten paastoaan	101
III.	Kuolema Kristuksessa	120
IV.	Uudestisyntyminen	136
V.	Työntekijä on ruokansa ansainnut	151

S a m a l t a t e k i j ä l t ä :

- Vallitseeko ihmiselämässä laki? 1914. Loppuunmyyty.
Ryövärinä ristillä. 1915. Loppuunmyyty.
Vaeltajana korvessa. Toin. pain. 1922. Loppuunmyyty.
Kavahtavat kai poikaani. 1916. Loppuunmyyty.
Sisäisen opettajan seurassa. Toin. p. 1936. Hinta 10:—.
Sana ja sakramentit. 1917. Loppuunmyyty.
Ilmestyskirja teosofian valossa. 1918. Loppuunmyyty.
Johanneksen evankeliumi teosofian valossa. 1919. 14:—.
Luominen. Toin. pain. 1923. 3:—.
Tubal-Kain. 1923. 10:—.
Vedenpaisumus. 1924. 9:—.
Isä Aabraham. 1925. 9:—.
Jos Kristusta seuraisin? 1925. 12:—.
Tietopuolinen ja käytännöllinen uskonto. 1925. 3:—.
Ei vain leivästä. 1926. 10:—.
Tulijärvi. 1928. 15:—.
Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta. 1935. 10:—.
Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta II. 1935. 12:—.

Hinta 18:—